

สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของนิสิต
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปณส่าสน ตั้งเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พุทธศักราช 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของนิสิต
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2560

ปณสาส์น ตั้งเจริญ. (2560). *สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ และ 2) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 500 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ จำนวน 9 แบบวัด มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ระหว่าง .74 - .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวม และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง พบว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้าน 2) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม 3) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้าน และ 4) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น ของตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปรดังกล่าว กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้าน พบผลดังนี้ 4.1) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 18.5 และตัวทำนายที่สำคัญโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง 4.2) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 25.2 และตัวทำนายที่สำคัญโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และ 4.3) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 31.9 และตัวทำนายที่สำคัญโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

SOCIAL SITUATIONAL AND PSYCHOLOGICAL FACTORS RELATED TO ACTIVE
CITIZEN BEHAVIOR AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS OF
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement of
the Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University
November 2017

Panasaan Tungcharoen. (2017). *Social Situational and Psychological Factors Related to Active Citizen Behavior among Undergraduate Students of Srinakharinwirot University*. Master's thesis M.Sc. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Asst.Prof. Dr.Saran Pimthong.

The purposes of this comparative correlational research were to 1) study the interaction effect between social situational factors and psychological factors related to active citizen behaviors in terms of an overall group and biosocial factors group; and 2) to study the prediction power of six independent factors with active citizen behaviors in three sub-active citizen behaviors in the overall and the biosocial factors group. The samples included undergraduate students from Srinakharinwirot University, consisting of five hundred students, which were selected by multistage random sampling. The research consisted of nine instruments, in the form of summated rating scales. The reliability of the alpha coefficients was between .74 to .87. The data were analyzed by two-way ANOVA, multiple regression analysis; enter and stepwise.

The research findings were as follows: 1) There were interactions between socialization on public-mindedness and moral reasoning in conducting research which was positively correlated to whole active citizen behaviors in three sub-active citizen behaviors; 2) There were interactions between socialization on public-mindedness and self-esteem in conducting research positively correlated with whole active citizen behaviors in two sub-active citizen behaviors i.e. personal responsibility and social criticism; 3) There were interactions between religious rearing practice and moral reasoning in conducting research positively correlated to whole active citizen behaviors in the three sub-active citizen behaviors; and 4) the result from Multiple Regression and Enter & Stepwise Analysis found that in overall group, there were six independent factors predicted active citizen behaviors in three sub-active citizen behaviors. 4.1) The results of active citizen behaviors on personal responsibility, six independent factors predicted at 18.6% and the independent factors included moral reasoning, socialization on public-mindedness and self-esteem. 4.2) The results of active citizen behaviors on public responsibility, there were six independent factors predicted at 25.2% and the independent factors were self-esteem, religious rearing practice, self-efficacy on active citizens and socialization on public-mindedness. 4.3) The results of active citizen behaviors on social contribution, there were six independent factors at 31.9% and the independent factors are positive attitudes to active citizen behaviors, religious rearing practice, socialization on public-mindedness, self-esteem and self-efficacy on active citizens.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เล่มนี้จะประสบความสำเร็จได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการให้คำแนะนำ การให้ข้อคิดเห็นในการทำปริญญานิพนธ์ทุกขั้นตอนด้วยความปรารถนาดี และให้ความเอาใจใส่แก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผศ.ดร.ศยามล เอกะกุลนันต์ และ ผศ.ดร.ฐาศุภกร จันประเสริฐ ที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงปริญญานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.ฐาศุภกร จันประเสริฐ ผศ.ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สมก และ อ.ดร.ปิยรัฐ ธรรมพิทักษ์ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ เพื่อให้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลสมบูรณ์ และขอขอบคุณคณาจารย์สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณมิตรสหายเพื่อนร่วมรุ่น ที่ร่วมเดินทางบนเส้นทางสายนี้ เป็นทั้งกำลังใจ ผลักดันซึ่งกันและกัน รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในด้านการทำปริญญานิพนธ์และการใช้ชีวิต

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาของผู้วิจัยที่ให้การสนับสนุนการศึกษาผู้วิจัย มาตลอดทั้งชีวิต และกำลังใจที่เป็นส่วนสำคัญทำให้ผู้วิจัยมุ่งมั่นทำปริญญานิพนธ์อย่างเต็มที่

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศให้แก่ วงการการศึกษาไทยต่อไป

ปณสัสัน ตั้งเจริญ

สารบัญ

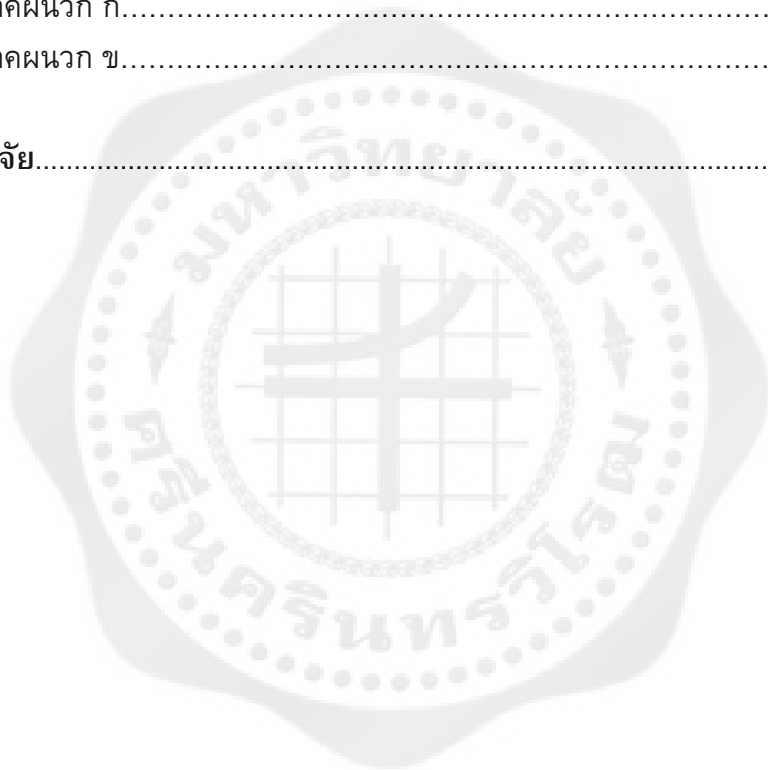
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ขอบเขตด้านตัวแปร.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ส่วนที่ 1 พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	7
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	7
ความสำคัญของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	12
การวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	12
ส่วนที่ 2 แนวทางการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมบุคคล.....	13
ส่วนที่ 3 การประมวลเอกสารเกี่ยวกับกลุ่มตัวแปรอิสระ.....	15
สถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม	
การเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	15
การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา.....	15
การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสาธารณะ.....	18
จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	22
การเห็นคุณค่าในตนเอง.....	22
เหตุผลเชิงจริยธรรม.....	25
จิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม	
การเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	29
เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	29
การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	32
ลักษณะทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม	
การเป็นพลเมืองใสใจสังคม.....	35
การพักอาศัย.....	35
สถานที่ตั้งของสถานศึกษา.....	35
ระดับชั้นปีการศึกษา.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา.....	36
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	37
นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	37
สมมติฐานในการวิจัย.....	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
ประชากร.....	41
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	53
การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	62
สมมติฐาน ข้อที่ 1.....	62
สมมติฐาน ข้อที่ 2.....	88
สมมติฐาน ข้อที่ 3.....	101
สมมติฐาน ข้อที่ 4.....	121
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	135
สรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน.....	136
สมมติฐาน ข้อที่ 1	136
สมมติฐาน ข้อที่ 2	138
สมมติฐาน ข้อที่ 3	140
สมมติฐาน ข้อที่ 4	142
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและวิจัยต่อไป.....	147

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	150
บรรณานุกรม.....	151
ภาคผนวก.....	168
ภาคผนวก ก.....	169
ภาคผนวก ข.....	195
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	211

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประเภทของพลเมืองที่ดี.....	9
2 แสดงการแจกแจงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี.....	11
3 อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและตัวบ่งชี้.....	19
4 จำแนกประชากรตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา.....	42
5 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา.....	44
6 ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	57
7 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา.....	58
8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มต่ำ กลุ่มสูงที่จำแนกตามกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา.....	61
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	64
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	76
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	84
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	90
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	94

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	97
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	103
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	111
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	118
18 คำร้อยละการทำนาย (enter) และลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่าง ๆ (stepwise) ของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	125
19 คำร้อยละการทำนาย (enter) และลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่าง ๆ (stepwise) ของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	129
20 คำร้อยละการทำนาย (enter) และลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่าง ๆ (stepwise) ของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม.....	133

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model).....	14
2 แผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา.....	37
3 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มรวม.....	66
4 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มเพศชาย.....	67
5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มเพศหญิง.....	68
6 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง.....	69
7 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง.....	70
8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มประธานมิตร.....	71
9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มองค์กร.....	72

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
10 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มชั้นปีที่ 2.....	73
11 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มชั้นปีที่ 4.....	74
12 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มรวม.....	78
13 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มเพศชาย.....	79
14 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง.....	80
15 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มองค์กรฯ.....	81
16 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มชั้นปีที่ 4.....	82

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
17 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มเพศชาย.....	87
18 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและการเห็นคุณค่าในตนเองที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1.....	92
19 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและการเห็นคุณค่าในตนเองที่ส่งผลต่อ ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 3.....	100
20 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการ เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มรวม.....	105
21 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มเพศหญิง.....	106
22 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มพักอาศัย กับผู้ปกครอง.....	107
23 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลัก ศาสนาและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนน พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ในกลุ่มองค์กร.....	108
24 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มชั้นปีที่ 1.....	109

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
25 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มรวม.....	113
26 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มเพศชาย.....	114
27 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มพักอาศัย กับผู้ปกครอง.....	115
28 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มประธานมิตร.....	116
29 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มเพศชาย.....	120
30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 1.....	137
31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 2.....	139
32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 3.....	141
33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 4.1.....	143
34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 4.2.....	144
35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 4.2.....	145

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่นับวันมีแต่จะมากขึ้น และมีส่วนทำให้จิตใจของมนุษย์เสื่อมโทรมลง เพราะมนุษย์เกิดการแข่งขัน มีค่านิยมทางวัตถุสูงขึ้น เกิดการบริโภคสัญลักษณ์มากกว่าบริโภคในสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ เกิดการเอาเปรียบซึ่งกันและกัน มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองมากกว่าส่วนรวม ขาดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้มนุษย์ขาดความสำนึกต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จะทำให้สังคมดำเนินต่อไปได้อย่างปกติสุขและเกิดปัญหาน้อยที่สุด (อำนาจ เย็นสบาย. 2551: 167-168) ปัจจุบันสังคมได้กล่อมเกล่าให้บุคคลมีความเป็นปัจเจกสูง ไม่ใส่ใจต่อเรื่องส่วนรวม ดังจะเห็นพฤติกรรมที่สื่อถึงการยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง มีลักษณะมนุษย์นิยม มองข้ามความสัมพันธ์ และความเกี่ยวโยงถึงกันของสรรพสิ่งรอบตัว ทำให้เกิดการรับรู้ และมีความคิดว่าสิ่งของที่เป็นสาธารณะนั้น เป็นทรัพย์สินของภาครัฐ เป็นสิ่งที่ตนเองสามารถนำมาใช้ประโยชน์ หรือร่วมใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแล จึงพากันละเลย ไม่ใส่ใจที่จะดูแลรักษา และไม่ช่วยกันจัดการเพื่อทำทรัพย์สินส่วนกลางให้คงสภาพได้นานมากกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน (นิธิ เอียวศรีวงศ์. 2536: 44-47)

“โปรดเอื้อเพื่อให้เด็ก สตรี และคนชรา” “โปรดอย่าทำลายสิ่งของสาธารณะ” “ทิ้งขยะให้ลงถัง” “กรุณาปิดน้ำให้สนิท” “กรุณาปิดไฟเมื่อไม่มีคนใช้” “กรุณารักษาความสะอาด” “โปรดใช้เท่าที่จำเป็น” ส่วนหนึ่งของคำณรงค์เหล่านี้สามารถพบเห็นได้ตามสถานที่สาธารณะทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าคำกล่าวเหล่านี้เป็นเสมือนคำสะท้อนที่บ่งบอกให้เห็นว่าคนในสังคมยังคงขาดการใส่ใจต่อกัน หรือต่อสาธารณสมบัติ การไม่ตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ตนเองเป็นคนก่อไว้ หรือมองว่าสิ่งของที่เป็นสาธารณสมบัติที่ใช้ร่วมกันมิได้มีผู้ใดผู้หนึ่งถือครองแต่เพียงผู้เดียวเป็นสิ่งที่จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องดูแลรักษา หรือรับผิดชอบแต่อย่างใด ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. 2547 กล่าวไว้ว่า คนในสังคมควรให้ความร่วมมือรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อลดการเบียดเบียนการใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างละเลย พร้อมทั้งสร้างสังคมให้น่าอยู่อย่างแท้จริง เพราะการตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติเป็นลักษณะหนึ่งที่สำคัญของการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

แนวคิดของ **ทฤษฎีหน้าต่างแตก (Broken Windows Theory)** (สุพิศาล ภักดีนฤนาถ. 2556: 262) กล่าวว่า ความไร้ระเบียบเพียงเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือความเสียหายที่เกิดจากการปล่อยปละละเลย เป็นต้นสาส์นที่สื่อออกไปว่าสิ่งเหล่านั้นไร้ซึ่งระเบียบ และขาดการเอาใจใส่รักรักษา แม้คนที่ไม่คิดจะละเมิดกฎระเบียบก็จะเกิดความรู้สึกคล้อยตาม พลอยละเมิดตามไปด้วย และหากปล่อยเช่นนั้นต่อไป ก็จะถูกมองว่าสิ่ง ๆ นั้น หรือการ กระทำนั้น ๆ ยินดีให้กระทำได้ การละเมิดก็จะทวีคูณมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งสภาพแวดล้อมนั้นเปลี่ยนไป หรือเสื่อมลง เป็นเหตุให้เกิดความไม่ดี หรือหายนะใหญ่โตตามมา จนสามารถสร้างความหวาดกลัว หรือผลกระทบในเชิงลบต่อพื้นที่ หรือ

ชุมชนนั้นได้ มีการยกตัวอย่างไว้ว่า “อาคารแห่งหนึ่งมีกระจกหน้าต่างแตก แม้เพียงบานหรือสองบาน ถ้าปล่อยทิ้งไว้โดยไม่ได้รับการซ่อมแซม แนวโน้มที่ตามมาก็คือจะมีคนทำให้กระจกบานอื่น ๆ แตกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และในเวลาต่อมาอาคารแห่งนี้ก็จะมีแนวโน้มถูกบุคคลอื่นบุกรุกเข้ามาในอาคารที่จากเดิมไม่มีผู้ใดอาศัยอยู่เลย สุดท้ายอาจกลายเป็นพื้นที่มั่วสุมได้” และนั่นจึงเป็นที่มาของชื่อทฤษฎีนี้ ในปี 1969 ฟิลิป ซิมบาร์ดู (Philip Zimbardo) ได้ทำการทดลองเพื่อทดสอบแนวคิดนี้ ด้วยการนำรถยนต์ 2 คันไปจอดไว้ต่างสถานที่ คันที่ 1 ไปจอดในเขต Bronx, New York ซึ่งเป็นที่รู้จักกันของคนในพื้นที่ว่าเขตนี้มีสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีนัก ส่วนอีกคันไปจอดไว้ที่ Palo Alto, California มีสภาพแวดล้อมที่ดีกว่า ภายในเวลา 3 วันรถที่นำไปจอดในเขต Bronx กลับถูกขโมย และได้รับความเสียหายมากถึง 23 ครั้ง แต่รถที่ไปจอดไว้ในเขต Palo Alto กลับไม่พบร่องรอย หรือได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ในเวลาต่อมาผู้ทดลองได้เข้าไปทุบรถคันที่จอดในเขต Palo Alto ให้เกิดความเสียหาย เพียงช่วงเวลาไม่นานหลังจากนั้น สภาพรถที่จอดในเขต Palo Alto ก็ไม่ต่างอะไรกับรถที่นำไปจอดในเขต Bronx

จากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดีแล้ว พบว่า ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ (2557) ยังได้กล่าวถึงความเป็นพลเมืองว่า “สำหรับการเป็นพลเมืองในยุคสมัยนี้แค่ความเป็นพลเมืองยังไม่พอต้องเป็นพลเมืองที่ใส่ใจสังคม บุคคลจะต้องมีความเข้าใจถึงหน้าที่ และกระทำการด้วยความรับผิดชอบในการช่วยพัฒนาชุมชน และสังคม พร้อมทั้งตระหนักในปัญหาของสังคมที่เกิดขึ้น” จึงเกิดแนวการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมขึ้น ซึ่งแนวคิดนี้คือสภาวะที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากการเป็นพลเมืองที่ว่าด้วยเรื่องของการเชื่อมโยงปัจเจกบุคคลเข้ากับสาธารณะ และหน้าที่อันพึงปฏิบัติของตนกับความรับผิดชอบต่อที่มีต่อสังคม พุดนาม (ศุภรัตน์ รัตนมุขย์. 2557 อ้างถึง; Robert Putnam. 2010) ได้ให้ความหมายของการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมว่า การมีส่วนร่วมแบบกระตือรือร้นในชีวิตสาธารณะ การเป็นที่น่าเชื่อถือ และการมีปฏิสัมพันธ์แบบเอื้ออาทรต่อกัน จากแนวคิดการเป็นพลเมืองของ ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล (2555) กล่าวว่า ความเป็นพลเมือง คือ ประชาชนของประเทศตามกฎหมาย มีลักษณะ 6 ประการ ได้แก่ 1) รับผิดชอบต่อตนเอง 2) เคารพสิทธิของผู้อื่น 3) เคารพในความแตกต่างของบุคคล 4) เคารพหลักความเสมอภาค 5) เคารพในกติกา และ 6) รับผิดชอบต่อสังคม สู่แนวคิดการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของ เดนบี้ และ รีเบ็กกา (Denby & Rebecca. 2008) โดยกล่าวถึงคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบต่อหน้า เช่น เสียภาษี ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเคารพกฎหมาย 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น งานส่วนรวมของชุมชน การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม 3) การเป็นผู้ปฏิรูปสังคมที่พยายามทำความเข้าใจปัญหาของสังคม และสาเหตุของปัญหา พร้อมทั้งเข้าไปแก้ไขปัญหานั้น

จากการจัดเวทีระดมความคิดเห็นเรื่องความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากกลุ่มประชากรหลายวัยอายุ ได้แก่ ผู้สูงอายุ (มากกว่า 60 ปี) ผู้ใหญ่ (35-60 ปี) คนหนุ่มสาว (18-34 ปี) เด็กและเยาวชน (น้อยกว่า 18 ปี) พบว่า พฤติกรรมที่แสดงถึงการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) พื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เช่น การมีวินัยเคารพในกติกาของสังคม 2) การมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม 3) การไม่นิ่งเฉยต่อความอยุติธรรมในสังคม 4) การลงมือช่วยเหลือแก้ไขปัญหาสังคม เช่น การอาสาสมัครลงมือปฏิบัติกิจกรรมช่วยเหลือสังคม (ศุภรัตน์ รัตนมุขย์. 2557) ดังนั้น

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจึงเป็นลักษณะพฤติกรรมอย่างหนึ่งของบุคคลเพื่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม เพราะการที่สังคมจะมีความสุข และมีความเจริญรุ่งเรืองนั้น เป็นเพราะสมาชิกทุกคนในสังคมต่างตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองที่แตกต่างกัน ต่างเคารพในกฎระเบียบเดียวกัน ต่างเอื้อเฟื้อในทรัพยากรที่ใช้ร่วมกัน ต่างก็เห็นว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมองเห็นคุณค่าถึงความสัมพันธ์ที่ย่อมต้องพึ่งพาอาศัยต่อกันอีกด้วย

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ศึกษาตัวแปรพฤติกรรมต่าง ๆ อันเกิดประโยชน์แก่สังคม เช่น พฤติกรรมอาสา พฤติกรรมจิตสาธารณะ พฤติกรรมการเป็นพลเมือง พฤติกรรมอนุรักษ์ทรัพยากร เป็นต้น ซึ่งจากที่กล่าวในข้างต้นนั้น ผู้วิจัยตระหนักได้ว่า แค่ความเป็นพลเมืองที่ดี หรือเรื่องที่ “ต้อง” ปฏิบัตินั้นยังไม่มากพอสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่น หากแต่บุคคลนั้น “ควร” ปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่น พร้อมทั้งมีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม โดยรายละเอียดจะกล่าวถึงในลำดับต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยได้ข้อสรุปนิยามของ**พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม** หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นตามกฎระเบียบของสังคม ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพในสิทธิของผู้อื่น และมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาของชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือป้ายสาธารณะ 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส 3) ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม หมายถึง ติดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม

แม้ว่าผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยใดที่กล่าวถึงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม แต่พบพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกัน เช่น วิทย์พัฒน์ สีหา (2551) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเอง และตัวแปรเหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับการมีจิตสาธารณะของนิสิต นอกจากนี้ มาริษ คุณากร (2553) ได้ทำการศึกษาอิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 614 คน แบ่งเป็นอาจารย์ 218 คน และนักศึกษา 396 คน พบว่า ความเคร่งศาสนา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ส่วนงานวิจัยของธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีระดับของพฤติกรรมจิตอาสาสูง โดยมีปัจจัยการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ถึงร้อยละ 53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้แล้วภายในงานยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า “ที่เป็นเช่นนั้น เพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีกระบวนการสนับสนุน ผลักดันให้นิสิตได้แสดงพฤติกรรมจิตสาธารณะตามอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่วางไว้ในข้อที่ 5 “เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ” ที่เป็นหนึ่งในลักษณะมุ่งหวังจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” และ บุษกร เขียวมัน (2555) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความ

มีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 597 คน โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี กลุ่มสาขาวิชา และตัวแปรอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการศึกษาพบว่า นิสิตมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับสูง และชั้นปีที่แตกต่างกันมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 มีจิตสาธารณะสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 แต่กลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันกลับไม่ส่งผลให้การมีจิตสาธารณะของนิสิตแตกต่างกัน

จากความสำคัญข้างต้น จึงเป็นที่มาของงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมุ่งศึกษาพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เหตุที่กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ชี้เฉพาะไปที่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า อัตลักษณ์นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒข้อที่ 5 ได้กล่าวไว้ว่า “เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ” ซึ่งเป็นหนึ่งในความมุ่งมั่นที่สถานศึกษาต้องการถ่ายทอดให้กับผู้เรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า “เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ” อาจมีความสัมพันธ์ที่ทำให้นิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้ ดังนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์สาเหตุพฤติกรรมตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบในการประมวลเอกสาร และกำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุที่จะอธิบายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ซึ่งเป็นการศึกษาหาสาเหตุของพฤติกรรมจากปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายในตามสถานการณ์ของบุคคล ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้ 1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา 2) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม 3) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และ 4) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคมกับจิตลักษณะ ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ จะได้ทราบถึงตัวแปรเชิงเหตุใดบ้างที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และจะได้เป็นองค์ความรู้สำคัญเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในแต่ละด้านของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในแต่ละด้าน และตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญในการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในแต่ละด้านของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ความสำคัญในเชิงวิชาการทำให้ได้องค์ความรู้ของตัวแปรเชิงสาเหตุในกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ใดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
2. ความสำคัญในเชิงการนำไปใช้ ผลจากการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางในการเสนอแนะแก่ผู้สนใจ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของนิสิตต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ของปีการศึกษา 2559 รวมทั้งสิ้นจำนวน 17,615 คน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4 ของปีการศึกษา 2559 และจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970) ได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 377 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างให้ได้อย่างน้อยตามที่คำนวณไว้ อย่างไรก็ตามเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย และความน่าเชื่อถือของข้อมูล รวมถึงเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มย่อยมีจำนวนเพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ขยายจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 500 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ดังนี้

2.1.1 ปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคม

2.1.1.1 การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา

2.1.1.2 การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึก

สาธารณะ

2.1.2 ปัจจัยด้านจิตลักษณะ

2.1.2.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง

2.1.2.2 เหตุผลเชิงจริยธรรม

2.1.3 ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์

2.1.3.1 เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

2.1.3.2 การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

2.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ประกอบด้วย 3 ด้าน

2.2.1 ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล

2.2.2 ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2.2.3 ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม

2.3 ตัวแปรจัดประเภท ได้แก่ ปัจจัยด้านชีวสังคม

2.3.1 เพศ

2.3.2 ลักษณะการพักอาศัย

2.3.3 สถานที่ตั้งของสถานศึกษา

2.3.4 ระดับชั้นปีการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน **ส่วนที่ 1** เป็นการประมวลเนื้อหาเกี่ยวกับความหมาย และวิธีวัดตัวแปรที่ศึกษา คือ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 3) ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม **ส่วนที่ 2** คือแนวทางการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมโดยยึดหลักตามแนวคิดรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (จุเจื่อน พันธุนานิน. 2551: 46) มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการกำหนดกลุ่มตัวแปรอิสระ 3 กลุ่มคือ 1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ 2) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม 3) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม รวมทั้งผู้วิจัยยังได้กำหนดกลุ่มตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม ประกอบด้วย การพักอาศัย สถานที่ตั้งของสถานศึกษา และระดับชั้น **ส่วนที่ 3** เป็นการประมวลเพื่อกำหนดความหมาย และวิธีการวัดตัวแปรอิสระในกลุ่มต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม เพื่อเป็นพื้นฐานในการตั้งสมมติฐาน ซึ่งจากการประมวลเอกสารทำให้ได้นิยามปฏิบัติการของตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปร พร้อมทั้งหลักฐานการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

พลเมือง หมายถึง พลั หรือกำลังคนของประเทศ ซึ่งอยู่ในฐานะเป็นเจ้าของประเทศ ต่างจากชาวต่างด้าวเข้าเมืองซึ่งเข้ามาอยู่ในประเทศเพียงชั่วคราว เมื่อกล่าวถึงพลเมืองของประเทศใด ย่อมหมายถึงบุคคลทั้งหลายที่มีสัญชาติของประเทศนั้น ๆ ตามกฎหมายของแต่ละประเทศ เช่น เมื่อกล่าวถึงพลเมืองของประเทศไทยย่อมหมายถึงบุคคลทั้งหลายที่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายไทย บุคคลต่างสัญชาติที่เข้าไปอยู่อาศัยซึ่งเรียกว่าคนต่างด้าวจะไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับพลเมืองของประเทศ และมีหน้าที่แตกต่างออกไป เช่น อาจมีหน้าที่เสียภาษี หรือค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นตามที่กฎหมายของแต่ละประเทศบัญญัติไว้ พลเมืองของทุกประเทศมีทั้งสิทธิ และหน้าที่ แต่จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ความเป็นพลเมืองมีความหมายที่สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสมาชิกทางสังคมที่มีต่อรัฐ ต่อประเทศ (ทรงสิริ วิชิราพันธ์. 2556)

ตามแนวคิดการเป็นพลเมืองของ ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2555) กล่าวไว้ว่า ความเป็นพลเมือง หรือประชาชนของประเทศตามกฎหมายมีลักษณะ 6 ประการ ดังนี้

1. รับผิดชอบตนเอง และพึ่งตนเองได้ เพราะระบอบประชาธิปไตยทำให้เกิดหลักเสรีภาพ จึงทำให้ประชาชนในประเทศมีอิสรภาพ คือเป็นเจ้าของชีวิตตนเองที่ต้องพึ่งตนเอง และรับผิดชอบต่อตนเองได้

2. เคารพสิทธิผู้อื่น ทุกคนในระบอบประชาธิปไตยต่างมีสิทธิ เสรีภาพ แต่ถ้าทุกคนต่างใช้สิทธิ เสรีภาพโดยคำนึงเฉพาะประโยชน์ของตนเอง หรือเอาแต่ความคิดของตนเองเป็นที่ตั้ง โดยไม่คำนึง หรือไม่สนใจผู้ใดย่อมจะทำให้เกิดการใช้สิทธิ เสรีภาพที่กระทบกระทั่งผู้อื่นจนไม่อาจที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก การใช้สิทธิ เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องมีขอบเขต คือใช้สิทธิ เสรีภาพได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิ เสรีภาพผู้อื่น ดังในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 28 บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน”

3. เคารพความแตกต่าง กล่าวคือ แม้ว่าจะเป็นประชาชนในประเทศเดียวกันก็ย่อมต้องมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเลือกอาชีพ วิถีชีวิต ความเชื่อ หรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันทางการเมือง ซึ่งพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยต้องยอมรับ และเคารพในความแตกต่าง เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ และไม่พยายามไปบังคับให้คนอื่นคิดเหมือนเรา

4. เคารพหลักความเสมอภาค คือ ทุกคนในประเทศย่อมมีส่วนในประเทศอย่างเท่า ๆ กัน ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีฐานะทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร หรือระดับการศึกษาจะแตกต่างกันหรือไม่ แต่ทุกคนล้วนเป็นส่วนหนึ่งของประเทศเหมือนกัน กล่าวคือ พลเมืองจะต้องเคารพหลักความเสมอภาค และความเท่าเทียมกัน คือเห็นบุคคลอื่นรวมทั้งตนเองเป็นแนวระนาบ

5. เคารพกติกา เพราะประชาธิปไตยมีกฎหมายเป็นสูงสุด และทุกคนต้องเสมอภาคกันภายใต้กฎหมายเดียวกัน พลเมืองจึงต้องเคารพกติกา และยอมรับผลของการละเมิดกติกาด้วย

6. รับผิดชอบต่อสังคม และส่วนรวม กล่าวคือ สังคม หรือประเทศชาติมิได้ดีขึ้น หรือแย่ลงด้วยตัวของมันเอง หากเป็นเพราะบุคคลที่อยู่ในสังคม หรือประเทศชาติต่างหาก พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องเป็นผู้ที่ตระหนักตนเองอยู่เสมอว่าตนเองเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม เพราะฉะนั้นการกระทำใด ๆ ก็ตามของตนเองย่อมส่งผลกระทบต่อสังคม และส่วนรวม

ในงานวิจัยเรื่อง ประชาธิปไตยในครอบครัว สถานศึกษา กับจิตลักษณะและพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักศึกษา (2549) ของ ฤกษ์ชัย คุณูปการ ได้กล่าวไว้ “ความเป็นพลเมืองดีของประเทศมีความหมายที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก โดยมุ่งเน้นไปที่การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีเจตคติ และพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลดีต่อสังคม ไม่เบียดเบียน และไม่ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมได้รับผลกระทบในทางลบ” ซึ่งภายในงานวิจัยนั้นได้กำหนดองค์ประกอบของพฤติกรรมประชาธิปไตย คือ 1) พฤติกรรมตามสิทธิและหน้าที่ หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันในครอบครัว สถานศึกษา ในหมู่เพื่อน หรือในที่สาธารณะที่ไม่เป็นการรบกวนให้ผู้อื่นเดือดร้อน มีมารยาทที่ดีในการขอใช้สิ่งของของผู้อื่น รับผิดชอบต่อดูแลส่วนรวมและของสาธารณะ ตลอดจนรักษาสัญญา และทำตามข้อตกลงที่ให้ไว้

แก่คนอื่น 2) พฤติกรรมตามกฎหมายและข้อบังคับ หมายถึง การปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต โดยยึดมั่นในการปฏิบัติตาม หรือไม่ละเมิดกฎหมายและข้อบังคับของสถานศึกษา ที่สาธารณะหรือชุมชน ทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และป้ายสาธารณะ 3) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง การปฏิบัติตนโดยตระหนักในการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3 ประการ (1) การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา (2) การปฏิบัติหน้าที่และบทบาทในการเป็นผู้นำด้านความคิด ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การรวมกลุ่มเป็นประชาสังคม เป็นตัวแทนการประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ กับผู้บริหารสถานศึกษาหรืออาจารย์เป็นต้น (3) สนทนากาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว คณะอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ส่วน เวสท์ไมเออร์ และ แคน (Westheimer; & Kahn. 2004) ได้แบ่งประเภทของพลเมืองที่ดีได้แก่ 1) ความรับผิดชอบส่วนบุคคล (The Personally Responsible Citizen) 2) การมีส่วนร่วมในความเป็นพลเมือง (The Participatory Citizen) และ 3) จิตสำนึกเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม (The Justice Oriented Citizen) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1 ประเภทของพลเมืองที่ดี

	ความรับผิดชอบส่วนบุคคล	การมีส่วนร่วมในความเป็นพลเมือง	จิตสำนึกเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม
ลักษณะ	- มีหน้าที่รับผิดชอบในชุมชนของตน - ทำงานอย่างสุจริตและจ่ายภาษี - เคารพกฎหมาย - การแยกขยะ การบริจาคโลหิต - เป็นอาสาสมัครในช่วงเวลาที่วิกฤต	- เข้าร่วมเป็นสมาชิกของชุมชนและพยายามที่จะร่วมพัฒนาชุมชน - ดูแลชุมชนโดยพยายามที่จะดูแลความต้องการ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจหรือรักษาสังแวดล้อม - มีความรู้ว่ามีรัฐทำงานอย่างไร - มีความรู้กลยุทธ์เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน	- ประเมินโครงสร้างทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจอย่างวิพากษ์วิจารณ์เพื่อเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง - ค้นหาและบอกถึงสิ่งที่ไม่ได้รับความยุติธรรม - รู้เรื่องความเคลื่อนไหวทางสังคมและวิธีการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
ตัวอย่างของการกระทำ	สนับสนุนด้านอาหารแก่คนยากจน	ช่วยในการจัดระบบการจัดการอาหารสำหรับคนยากจน	ทำการสำรวจว่าทำไมประชาชนถึงยังขาดแคลนด้านอาหารอยู่ และมีแนวทางอะไรในการแก้ไขปัญหานี้
สมมติฐานหลัก	เพื่อเป็นการพัฒนาสังคม พลเมืองที่ดีต้องมีความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามกฎหมายของสังคม	เพื่อเป็นการพัฒนาสังคม พลเมืองที่ดีต้องมีส่วนร่วม และมีตำแหน่งหน้าที่ผู้นำภายในระบบ และโครงสร้างที่มีไว้	เพื่อเป็นการพัฒนาสังคม พลเมืองที่ดีต้องตั้งคำถามโต้แย้ง และเปลี่ยนแปลง ระบบ โครงสร้างที่ตั้งขึ้นเมื่อเกิดความไม่ยุติธรรม

ที่มา: เวสท์ไมเออร์ และ แคน (Westheimer; & Kahn. 2004)

จากการศึกษาข้อมูลบริบททางสังคมของประเทศแคนาดาผ่านการสำรวจทั่วทั้งประเทศ โดย จิลเลียน สมิธ (Gillian Smith, 2557) ด้วยการตั้งคำถามถึงชาวแคนาดาว่า “อะไรคือความหมายของการเป็นพลเมืองที่ดี” เผยให้เห็นว่า นอกจากการแสดงความรักชอบตามกฎหมาย เช่น การเชื่อฟังและปฏิบัติตามกฎหมาย การเสียภาษี หรือการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแล้วชาวแคนาดามองว่าการตอบแทนให้ชุมชนของตนเอง การเข้ามามีส่วนในภาคประชาสังคม และเคารพ พร้อมทั้งยอมรับความแตกต่างของบุคคลยังเป็นส่วนประกอบของความเป็นพลเมืองที่ดีอีกด้วย และยังได้กล่าวเสริมอีกว่า ความเป็นพลเมืองคือการมารวมตัวของตัวหารผลประโยชน์ร่วมในสังคม ส่วนการอาสาสมัครคือความตั้งใจที่เชื่อมโยงคนที่มีเจตนาร่วมกัน เพื่อช่วยสร้างประเทศให้เข้มแข็งขึ้น

ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ (2557) ได้กล่าวถึงการเป็นพลเมืองในยุคสมัยนี้ไว้ว่า แค่ความเป็นพลเมืองยังไม่พอสอดต้องเป็นพลเมืองที่ใส่ใจสังคม ที่ว่าด้วยเรื่องของการเชื่อมโยงปัจเจกบุคคลเข้ากับสาธารณะ และหน้าที่อันพึงปฏิบัติของตนกับความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมยังหมายถึงบุคคลจะต้องมีความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง และกระทำการใด ๆ ด้วยความรับผิดชอบ อีกทั้งยังต้องตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และให้การช่วยเหลือ พัฒนา ชุมชนและสังคมอีกด้วย โดยให้ความหมายของพลเมืองใส่ใจสังคมไว้ว่า การมีส่วนร่วมแบบกระตือรือร้นในวิถีชีวิตสาธารณะ การเป็นที่น่าเชื่อถือ และการมีปฏิสัมพันธ์แบบเอื้ออาทรต่อกัน (ศุภรัตน์ รัตนมุขย์, 2557) กล่าวคือ แนวคิดการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมคือสภาวะที่ถูกพัฒนาขึ้นมาจากหลักการของการเป็นพลเมืองดี เดนบี้ และ รีเบ็กกา (Denby & Rebecca, 2008) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมประกอบด้วย 1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น เสียภาษี ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเคารพกฎหมาย 2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น งานส่วนรวมของชุมชน การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม 3) การเป็นผู้ปฏิรูปสังคมที่พยายามทำความเข้าใจปัญหาของสังคม และสาเหตุของปัญหา พร้อมทั้งเข้าไปแก้ไขปัญหา

จากการค้นคว้างานวิจัย ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยใดที่กล่าวถึงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยพัฒนามาจากแนวคิดความเป็นพลเมืองดีที่ได้กล่าวถึงในข้างต้น สรุปเป็นนิยาม และองค์ประกอบได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงการแจกแจงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองดี

	องค์ประกอบที่ 1	องค์ประกอบที่ 2	องค์ประกอบที่ 3
ฤกษ์ชัย คุณูปการ (2549)	ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับ การปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิต โดยยึดมั่นในการปฏิบัติตาม หรือไม่ละเมิดกฎหมายและข้อบังคับของสถานศึกษา ที่ สภามหาวิทยาลัยหรือชุมชน ทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ และปฎิบัติตาม สภามหาวิทยาลัย	ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ การกระทำในชีวิตประจำวันใน ครอบครัว สถานศึกษาในหมู่เพื่อน หรือในที่สาธารณะที่ไม่ เป็นการรบกวนให้ผู้อื่นเดือดร้อน มีมารยาทที่ดีในการขอใช้สิ่งของของผู้อื่น รับผิดชอบดูแล ส่วนรวมและของสาธารณะ ตลอดจนรักษาสัญญา และทำตามข้อตกลงที่ให้ไว้แก่คนอื่น	การมีส่วนร่วมทางการเมือง (1) การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา (2) การปฏิบัติหน้าที่และบทบาทในการเป็นผู้นำด้านความคิดเห็น ด้านการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การรวมกลุ่มเป็นประชาสังคม เป็นตัวแทนการประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ กับผู้บริหารสถานศึกษาหรืออาจารย์ เป็นต้น (3) สนทนากลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่าง ๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว คณะอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน เพื่อนนักศึกษา เกี่ยวกับเรื่องการเมือง การปกครองในระบบประชาธิปไตย
ปริญญญา เทวานฤมิตรกุล (2555)	• รับผิดชอบตนเอง และพึ่งตนเองได้ • เคารพกติกา • เคารพสิทธิผู้อื่น • เคารพความแตกต่าง • เคารพหลักความเสมอภาค • รับผิดชอบต่อสังคม และส่วนรวม		
Westheimer & Kahn (2004)	ความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล • มีหน้าที่รับผิดชอบในชุมชนของตน • ทำงานอย่างสุจริตและจ่ายภาษี • เคารพกฎหมาย • การแยกขยะ การบริจาคโลหิต • เป็นอาสาสมัครในช่วงเวลาที่ว่าง	การมีส่วนร่วมในความเป็นพลเมือง • เข้าร่วมเป็นสมาชิกของชุมชนและพยายามที่จะร่วมพัฒนาชุมชน • ดูแลชุมชนโดยพยายามที่จะดูแลความต้องการ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจหรือรักษาสีงแวดล้อม • มีความรู้ว่ารัฐทำงานอย่างไร • มีความรู้กลยุทธ์เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำงาน	จิตสำนึกเกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคม • ประเมินโครงสร้างทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจอย่างวิพากษ์วิจารณ์เพื่อเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง • ค้นหาและบอกถึงสิ่งที่ไม่ได้รับความยุติธรรม • รู้เรื่องความเคลื่อนไหวทางสังคมและวิธีการที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

จากตารางที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของเวสท์ไมเออร์ และ แคน (Westheimer;& Kahn. 2004) เป็นแนวทางในการศึกษาครั้งนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามของ

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นตามกฎระเบียบของสังคม ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพในสิทธิของผู้อื่น และมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาของชุมชน ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือปายสาธารณะ
2. ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส
3. ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม หมายถึง ติดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม

ความสำคัญของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

วรารักษ์ สามโกเศศ (2558) ได้กล่าวไว้ว่า “บุคคลทั้งหลายต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ถึงแม้ว่าบุคคลนั้นจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทในด้านการปกครองก็ตามที่ ซึ่งเหตุผลที่กล่าวเช่นนั้นเพราะทุกคนเมื่อเกิดมาจะได้รับสิทธิจากรัฐ และในฐานะมนุษย์ก็ได้รับประโยชน์จากธรรมชาติเหมือนกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองได้รับด้วย” หากบุคคลต่างยึดเอาตนเป็นที่ตั้ง นั้นกลับยิ่งสร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองรวมทั้งผู้อื่นได้ สำหรับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมคือการกระทำที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับสังคม และสังคมก็ย้อนกลับมาสู่บุคคลอีกทีหนึ่ง สังคมย่อมต้องการความช่วยเหลือ หรือความเห็นอกเห็นใจกัน จึงก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีกันของคนในสังคมร่วมกัน ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถแก้ปัญหของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นเหตุให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า และมั่นคง

การวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังไม่มีผู้ศึกษาตัวแปรนี้ แต่มีการศึกษา และวัดตัวแปรที่คล้ายคลึงกัน เช่น ปภัสสร ไพบุลย์จิตพิรัชย์ (2553) ได้ศึกษาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพณิชยการบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี โดยใช้แบบวัดความเป็นพลเมืองดี ซึ่งมี 7 ด้าน ได้แก่ 1) การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม 2) การช่วยเหลือทรัพย์สินสมบัติส่วนรวม 3) การปฏิบัติตามกฎหมาย หรือกฎระเบียบของสังคม 4) การร่วมกันรักษาสิ่งแวดล้อม 5) การมีส่วนร่วมรักษาวัฒนธรรม 6) ความมีวินัยในตนเอง และ 7) ความซื่อสัตย์ ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงมากที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .88 ส่วน ธัญรัช วิภักฎิมิประเทศ (2556) ได้ศึกษาความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ โดยใช้แบบวัดความเป็นพลเมือง ซึ่งมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) เคารพกติกา 2) เคารพสิทธิผู้อื่น และ 3) รับผิดชอบต่อสังคม ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 งานวิจัยของสุคนธ์ธา เส็งเจริญ (2556) ที่ศึกษาจิตสำนึกสาธารณะกับนิสัยระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้สร้างแบบวัดจิตสำนึกสาธารณะ มีลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงมาก

ที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 นอกจากนี้ สุพัฒน์ บุญแก้ว (2556) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาสมัครอาสาชวาท ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบวัดพฤติกรรมอาสาสมัคร ซึ่งมี 3 ด้าน ได้แก่ 1) การช่วยเหลือผู้อื่น 2) การเสียสละต่อสังคม และ 3) ความมุ่งมั่นพัฒนา ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” พบว่าช่วงความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับแบบวัดทั้งฉบับอยู่ระหว่าง .07-.69 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 และกรรณก เตชะอมรพันธ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเอื้อสังคมของนักเรียนอนุบาลและนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น โดยสร้างแบบวัดพฤติกรรมเอื้อสังคม ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) พฤติกรรมแบ่งปัน 2) พฤติกรรมช่วยเหลือ และ 3) พฤติกรรมพลบโยน ลักษณะแบบวัดเป็นข้อคำถาม 3 ตัวเลือก มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะสร้างแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบวัดมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ไม่ปฏิบัติเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

ส่วนที่ 2 แนวทางการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมบุคคล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์สาเหตุพฤติกรรมตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (ดูเจ็อน พันธุมานิน. 2551; 46) เป็นกรอบในการประมวลเอกสารและกำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุที่จะอธิบายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมกล่าวถึงสาเหตุสำคัญในการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 4 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้

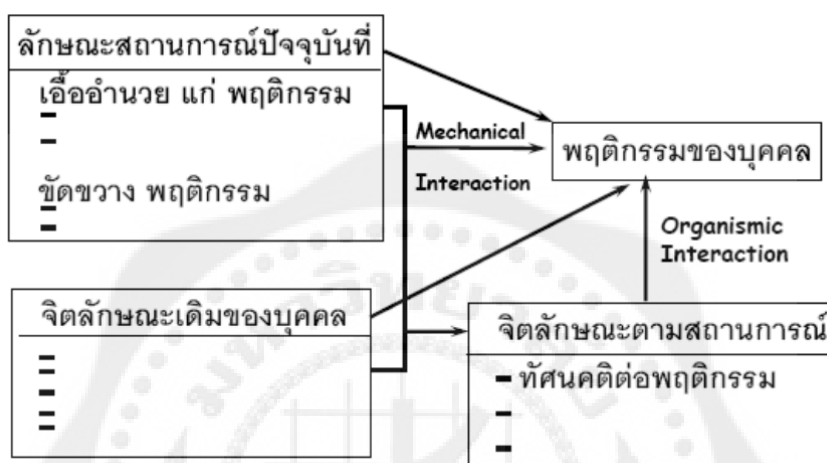
กลุ่มแรก สาเหตุด้านสถานการณ์ (Situational factor) ซึ่งเป็นสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวบุคคล หรือการรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งรอบตัวของเขา เช่น ปทัสถานทางสังคม การสนับสนุนจากคนรอบข้าง การอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น สถานการณ์เหล่านี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) สถานการณ์ที่เอื้ออำนวยในการเกิดพฤติกรรม และ 2) สถานการณ์ที่ขัดขวางมิให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้นทฤษฎีต่าง ๆ ทั้งในสาขาจิตวิทยา และสาขาอื่น ๆ ที่กล่าวถึงตัวแปรด้านสถานการณ์สามารถนำมาใช้เป็นตัวแปรเชิงเหตุในสาเหตุฝ่ายสถานการณ์

กลุ่มสอง สาเหตุฝ่ายจิตลักษณะ (Psychological traits) ซึ่งเป็นจิตลักษณะ หรือบุคลิกภาพที่ติดตัวมา อาจเกิดจากการถ่ายทอดทางสังคม เช่น สุขภาพจิต ประสบการณ์ทางสังคม สติปัญญา ค่านิยม เป็นต้น ดังนั้นทฤษฎีต่าง ๆ ในสาขาจิตวิทยาที่กล่าวถึงตัวแปรทางจิตที่สาเหตุของพฤติกรรมของบุคคล จึงสามารถนำตัวแปรในทฤษฎีเหล่านั้นมาใช้ได้

กลุ่มสาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุฝ่ายสถานการณ์กับฝ่ายจิตลักษณะ ซึ่งเรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) เช่น พฤติกรรมของบุคคล ซึ่งเกิดจากการที่ผู้นั้นมีสุขภาพจิตที่ไม่ดี และกำลังอยู่ในสถานการณ์ที่ย่ำแย่ จึงทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวได้ เป็นต้น

สาเหตุสายนี้ทดลองได้ในทางสถิติเท่านั้น โดยการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์กับจิตลักษณะที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม

กลุ่มสี่ สาเหตุฝ่ายจิตลักษณะตามสถานการณ์ หรือที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์ภายในตน (Organismic Interaction) เป็นจิตลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เช่น ทักษะคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือความเครียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์

ภาพประกอบ 1 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)

ที่มา: ดุจเดือน พันธุนาวิน (2551; 46)

นอกจากรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการประมวลเอกสารและกำหนดตัวแปรเชิงเหตุในการอธิบายพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผู้วิจัยยังได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคมที่สำคัญบางประการ ได้แก่ กลุ่มเพศ และการพักอาศัยเพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้สำหรับวิเคราะห์แยกกลุ่มย่อยอีกด้วย ตัวแปรที่ศึกษาตามแนวปฏิสัมพันธ์นิยมมีดังต่อไปนี้ 1) สถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ 2) จิตลักษณะ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย เจตคติต่อพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

ส่วนที่ 3 การประมวลเอกสารเกี่ยวกับกลุ่มตัวแปรอิสระที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

ในส่วนนี้เป็นการทบทวนเอกสารเพื่อกำหนดความหมายและวิธีวัดตัวแปรอิสระในการกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ มีรายละเอียดดังนี้

1. สถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

สถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุภายนอกตัวบุคคลที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคมที่คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้อง 2 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และ 2) การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีรายละเอียดในแต่ละตัวแปรดังนี้

1.1 การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนากับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การถ่ายทอดทางสังคมเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงปัจเจกบุคคลเข้ากับวัฒนธรรม โดยบุคคลจะซึมซับเอาค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี บรรทัดฐานทางสังคมมาเป็นส่วนหนึ่งของปัจเจกบุคคล ซึ่งเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงบุคคลจากอิทธิพลของสังคมสู่การพัฒนาการของ “อัตมโนทัศน์ (Self Concept)” ทั้งทัศนคติ ความโน้มเอียง หรือพฤติกรรมของบุคคลอื่น การพัฒนานั้นจะมาจากครอบครัวยุคตั้งแต่วัยเด็ก ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดทางสังคมให้กับบุตร ด้วยการอบรมเลี้ยงดู ครอบครัวมีหน้าที่ในการเลี้ยงดูให้ความรัก ความเอาใจใส่แก่บุตร กล่าวคือ บุตรจะได้รับอิทธิพลในการคิด เจตคติ พฤติกรรม และบุคลิกภาพโดยรวมจากครอบครัว ฉะนั้นแล้วการนำเสนอโลกใบนี้แก่ลูกว่าเป็นอย่างไร มีทัศนคติ หรือทำที่ต่อโลกอย่างไรอยู่ที่บิดามารดาเป็นผู้ชักนำทั้งไม่ว่าจะรู้ตัวหรือไม่ก็ตาม และเด็กก็จะเรียนรู้ หรือทำตามแบบอย่างจากบิดามารดา (อ้อมเดือน สดมณี. 2539); (จารุณี จันทร์เจริญ. 2540; 26)

เพื่อความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทย มิติทางจิตใจในเรื่องของศาสนาน่าจะเป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลต่อจิตสำนึกได้ ประกอบกับในอดีตศาสนาพุทธร่วมกับสถาบันทางการศึกษาได้มีบทบาทในการพัฒนาเยาวชนไทย แต่ในปัจจุบันสื่อได้เข้ามามีอิทธิพลส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงความคิด และพฤติกรรมเป็นอย่างมาก ดังนั้นศาสนาจะมีอิทธิพล หรือไม่มีอิทธิพลจึงขึ้นอยู่กับสถาบันต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งสถาบันที่มีความสำคัญอย่างสถาบันครอบครัว จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก หากบิดามารดาเพิกเฉยต่อศาสนา บุตรก็จะเพิกเฉยต่อศาสนาด้วยเช่นกัน หากบิดามารดาสนับสนุนให้บุตรได้สัมผัสกับศาสนา บุตรก็จะได้รับการซึมซับศาสนาเข้าไปด้วย (ประทีป จินต์. 2558) และหากต้องการให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมจึงต้องเริ่มจากครอบครัวก่อนส่วนหนึ่งได้จากการสั่งสอน แต่ส่วนที่สำคัญที่สุดได้จากการที่บุตรเห็นว่าบิดามารดานั้นปฏิบัติอย่างไร มีความประพฤติอย่างไร หรือบิดามารดาให้ความสำคัญต่อสิ่งนั้นอย่างไร บุตรก็จะได้รับความประทับใจต่อสิ่งเหล่านั้นที่ลึกซึ้งที่สุด ยาวนานที่สุด (อานันท์ ปันยารชุน. 2547)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540) ได้กล่าวถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ หมายถึง การที่เยาวชนได้รับการส่งเสริมความเป็นพุทธมามกะจากบิดามารดา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติของบิดามารดาใน 3 ด้าน คือ 1) การชักนำบุตรให้สนใจ ใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาด้วยการพาไปวัด ไป

กราบพระพุทธรูป กราบพระสงฆ์ หรือฟังธรรม เป็นต้น 2) การอธิบายถึงพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าให้บุตร เพื่อให้บุตรเข้าใจในธรรมคำสั่งสอนของพระองค์ และนำธรรมะไปประพฤติปฏิบัติ และ 3) เมื่อบุตรปฏิบัติหลักธรรมตามคำสั่งสอนของพระพุทธอย่างถูกต้อง ก็ให้การสนับสนุนให้รางวัลตลอดจนคอยเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้บุตรปฏิบัติธรรมได้ง่ายขึ้น สะดวกขึ้น และตรงไปตรงมา ซึ่งที่กล่าวไปนั้นจะเห็นได้ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับบุตรในการถ่ายทอดสิ่งที่บิดามารดาได้ศึกษาเรียนรู้มาก่อนหน้านี้ให้แก่บุตร ในมิติของการถ่ายทอด หรือการปลูกฝังพุทธศาสนาแก่เด็ก เพื่อเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติตน ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาครั้งนั้นมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับแนวคิดการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธของ ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2540) ให้สามารถครอบคลุมได้ทุกศาสนา โดยเปลี่ยนเป็นการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา

สรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา หมายถึง การที่บิดามารดาแสดงให้บุตรทราบถึงความรู้ ความเชื่อ และทัศนคติต่อศาสนา ตลอดจนแนวทางปฏิบัติตามหลักศาสนาแก่บุตร ทั้งด้วยวิธีที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด หรือการกระทำ ประกอบด้วย 1) ชักนำบุตรให้สนใจในศาสนา 2) อธิบายหลักคำสั่งสอนของศาสนาให้บุตรเข้าใจ และ 3) ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนา

1.1.1 การวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา จากรายงานการวิจัยเรื่องความเชื่อ และการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย: การปลูกฝังอบรมและคุณภาพชีวิตของดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ (2540) ได้กล่าวถึงแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ โดยมีข้อคำถามทั้งหมด 33 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประมาณค่า 6 ระดับจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีกลุ่มตัวอย่างคือเยาวชนอายุ 8-15 ปี นอกจากนั้นงานวิจัย นพรัตน์ ศรีแปดริ้ว (2546) ได้ศึกษาตัวแปรที่ใช้ในการจำแนกการเข้ารับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาของเยาวชนไทย พบแบบวัดการถ่ายทอดทางศาสนาจากครอบครัว ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .79 สำหรับงานวิจัยของ ปัทมา เกตุอำ (2550) ศึกษาลักษณะทางสังคมกับจิตใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาของเยาวชนในสถานพินิจ จำนวน 430 คน มีแบบวัดการถ่ายทอดทางพุทธจากบิดามารดา ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประเมินค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .57 - .79 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .77 ส่วนศุภชัย แซ่เถียร (2553) ที่ศึกษาปัจจัยที่สามารถทำนายพฤติกรรมการให้ทานของนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 200 คน โดยแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธมีลักษณะเป็นมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้ออยู่ระหว่าง .12 - .62 และงานวิจัยของ จารุณี จันทรเจริญ (2555) ที่ศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 375 คน โดยมีแบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมด้านศาสนาจากบิดามารดา ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “บ่อยครั้งที่สุด” ถึง “น้อยครั้งที่ สุด” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .20 - .70 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87 ส่วน มนัสชนันท์ คุณา

พรสุจริต (2555) ศึกษาอิทธิพลที่มีต่อความสุขในบริบทพุทธธรรมในนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 533 คน มีแบบวัดการนับถือศาสนา ลักษณะแบบวัดเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90

ผู้วิจัยได้ปรับแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธของ ดวงเดือน พันธุนาวิน และคณะ (2540) ให้สามารถวัดได้กับทุกศาสนา ซึ่งแบบวัดที่กล่าวมานั้นมีนิยามปฏิบัติการที่สอดคล้องกัน โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

1.1.2 ผลงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตาม

หลักศาสนากับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใฝ่ใจสังคม จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มาริษ คุณากร (2553) ศึกษาอิทธิพลที่มีต่อพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 614 คน แบ่งเป็นอาจารย์ 218 คน และนักศึกษา 396 คน พบว่า ความเคร่งศาสนา มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เท่ากับ .16 สามารถอธิบายพฤติกรรมแบบประชาธิปไตยได้ร้อยละ 7.6 เมื่อเทียบกับค่านิยมประชาธิปไตย และความรู้สึกละเลยแยก ส่วน อภิญา อิงอาจ (2553) ศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 1,800 คน พบว่า ตัวแปรเพศ สาขาวิชา สภาพของครอบครัว ระดับการเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล ระดับความใกล้ชิด ศาสนาของครอบครัว และระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างกัน มีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยสามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมได้ร้อยละ 12.8 ซึ่งตัวแปรความใกล้ชิดศาสนาของครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นทั้งในเขตที่มีแหล่งยั่วยุ ทั้งภายในและภายนอกมาก มีพฤติกรรมจริยธรรมมาก เนื่องจากเด็กจะยึดถือสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นแบบอย่างและคล้อยตาม สุจินดา มุลผล (2548) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับ ลักษณะทางพุทธ และพฤติกรรมกตัญญูกตเวที โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 450 คน ผลการวิจัยระหว่างความเชื่อทางพุทธกับการปฏิบัติทางพุทธที่มีผลกับพฤติกรรมกตัญญูกตเวที พบว่า การปฏิบัติทางพุทธเป็นตัวทำนายสำคัญเพียงตัวเดียวที่สามารถทำนาย พฤติกรรมกตัญญูกตเวทีของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถทำนายได้ร้อยละ 16 (เบต้า = .39) ประกอบด้วยตัวแปรทัศนคติที่ดีต่อลักษณะทางพุทธ การเข้าร่วมและรับรู้ประโยชน์ จากกิจกรรมทางพุทธในโรงเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ พุทธ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตย สามารถร่วมทำนายการปฏิบัติ ทางพุทธได้ร้อยละ 54 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สำหรับ พระมหาศุภชัย แซ่เถียร (2553) ที่ ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้ทาน (พฤติกรรมการให้อามิสทาน และ พฤติกรรมการให้ธรรมทาน) ของนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 200 คน พบว่า ตัวแปรกลุ่มลักษณะ สถานการณ์ ได้แก่ การเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้าง การอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธ และปทัสถานทาง สังคม สามารถทำนายพฤติกรรมการให้อามิสทาน และพฤติกรรมการให้ธรรมทานในกลุ่มรวมได้ร้อย ละ 23.6 และ 21.2 ตามลำดับ ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม การให้อามิสทาน และธรรมทานมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธน้อย และ จารุณี จันทรเจริญ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียน

ระดับมัธยมตอนต้น จำนวน 375 คน พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนกับการได้รับการถ่ายทอดสังคมด้านศาสนาจากบิดามารดา ร่วมกันส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านความตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มนักเรียนเพศหญิง นอกจากนั้นยังพบอีกว่า นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมด้านศาสนาจากบิดามารดาสูง มีพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นต่อส่วนรวมสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมด้านศาสนาจากบิดามารดาต่ำ

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กล่าวคือ การที่นิสิตได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาจากผู้ปกครองมีโอกาสในการกระทำพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้มากขึ้น จึงทำให้คาดได้ว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่า กลุ่มนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

1.2 การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสาธารณะกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การถ่ายทอดทางสังคม (Socialization) คือ กระบวนการจัดประสบการณ์ทางสังคมแก่บุคคลผู้เป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งจะมีผลต่อความเชื่อทัศนคติ ค่านิยม แรงจูงใจ และบุคลิกภาพของบุคคลโดยรวม เมื่อผ่านกระบวนการนี้บุคคลแต่ละคนจะเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับมาตรฐาน จารีตประเพณี และวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ของสังคมที่เขาอาศัยอยู่ การถ่ายทอดทางสังคมจะหล่อหลอมให้บุคคลมีลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมสอดคล้องกับลักษณะที่สังคมปรารถนา และเห็นว่าเหมาะสมกับบทบาทของบุคคล ทั้งบทบาทที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันและบทบาทที่จะมีมาในอนาคต (ทรรศนันท์ ชินศิริพันธุ์, 2555) สำหรับสถานศึกษาถือว่าเป็นตัวแทนสำคัญของการถ่ายทอดทางสังคมให้แก่เด็ก เพราะแหล่งที่มาสำคัญของประสบการณ์ในชีวิตของเด็กและเยาวชนนอกจากจะได้รับจากครอบครัวแล้วยังได้รับจากสถานศึกษาอีกด้วย โดยบุคคลากรของสถานศึกษาจะเป็นคนที่เข้ามาแทนที่บทบาทของบิดามารดา เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียน สอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในหลักวิชาการ เรียนรู้สังคม ฝึกอบรมทักษะที่ซับซ้อนของวัฒนธรรม และโครงสร้างของสังคม เป็นสื่อกลางเชื่อมต่อกับสังคมภายนอกให้แก่เด็กเพื่อที่จะนำไปใช้ในวัยผู้ใหญ่ต่อไป (Sullivan, 2004)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) กำหนดให้สถานศึกษากำหนดตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกันไม่ว่าผู้เรียนจะมาจากท้องถิ่นใดก็ตาม โดยอธิบายว่า ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิตตามปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งแนวทางในการกำหนดตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ของสถานศึกษาควรใช้คำที่สามารถระบุลักษณะเฉพาะ สามารถเก็บข้อมูล และวัดผลได้จริง อัตลักษณ์ที่กำหนดไม่ต้องนำทุกประเด็นที่มีในปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษามารวมไว้ทั้งหมด แต่เป็นการประมวลภาพรวมโดยสรุปที่จะปรากฏเป็นลักษณะนิสัยที่แสดงออกทางพฤติกรรมของผู้เรียนของสถานศึกษานั้น ซึ่ง

เป็นการค้นหาตัวตนที่โดดเด่นที่สุดที่สถานศึกษาได้ถ่ายทอด ปลุกฝัง และบ่มเพาะจนสะท้อนออกมาในตัวผู้เรียนได้ชัดเจนที่สุด จนเป็นที่ปรากฏ และยอมรับของผู้พบเห็น (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. 2554)

ในปีพ.ศ. 2546 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีการกำหนดอัตลักษณ์ 9 ประการ คือ 1) ใฝ่เรียนรู้ 2) คิดเป็นทำเป็น 3) นักเอาเบาสู้ 4) รู้จักกาลเทศะ 5) มีจิตสำนึกสาธารณะ 6) มีทักษะในการสื่อสาร 7) อ่อนน้อมถ่อมตน 8) มีบุคลิกดี และ 9) พร้อมทั้งศาสตร์และศิลป์ ภายใต้ความเชื่อที่ว่า นิสิต หรือบัณฑิตที่จบไปจะกลายเป็นอนาคตของประเทศชาติ เป็นเจ้าของของสังคม เป็นเจ้าของของโลกใบนี้ หากวันข้างหน้ามหาวิทยาลัยสร้างนิสิตนักศึกษาที่ไร้คุณภาพ สังคม และโลกในอนาคต รย้อมไร้คุณภาพ หากนิสิตนักศึกษาไร้คุณงามความดี สังคม และโลกในอนาคตก็จะไร้คุณงามความดี ด้วยเช่นกัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ให้ความหมายของอัตลักษณ์ไว้ว่า อัตลักษณ์ หมายถึง คุณสมบัติเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ลักษณะเฉพาะของบุคคล ชุมชน สังคม หรือประเทศนั้น ๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น และศาสนา ฯลฯ ซึ่งมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากทั่ว ๆ ไป หรือไม่เหมือนกันของคนอื่น ๆ (จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ. 2554) ดังนั้น อัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หมายถึง คุณลักษณะ 9 ประการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดขึ้น เพื่อให้เป็นคุณลักษณะเฉพาะของนิสิตที่จบจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้แสดงตารางอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้กำหนดเป็นพฤติกรรมที่สามารถแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะในแต่ละข้อ เพื่อการนำไปสร้างเป็นแบบวัดในลำดับต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและตัวบ่งชี้

อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ตัวบ่งชี้
1. ใฝ่รู้ตลอดชีวิต คือ การใฝ่รู้ทุกลมหายใจเข้าออกยอมช่วยให้เราฉลาด รอบรู้ เป็นคนดี และปรับตัวได้	พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความชอบ ความพยายาม ความทุ่มเท กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง
2. คิดเป็นทำเป็น คือ ช่วยให้เราคิด พุด และทำเป็นสิ่งที่เดียวกัน ไม่ใช่ดีแต่พูด	พฤติกรรมที่แสดงออกในการตระหนักถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว และสังคม แล้วนำมาพิจารณาแยกแยะ จัดระบบ และสรุปเปรียบเทียบ เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์ ตลอดจนการแสดงออกทางพฤติกรรมในการรับรู้ และบอกคุณค่าของสิ่งเหล่านั้นในทางปฏิบัติ
3. นักเอาเบาสู้ คือ ชีวิตต้องทำงานหนัก รับผิดชอบ ทุ่มเท เสียสละ เราจะประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน	พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีมานะอดทน อุตสาหะพากเพียร พยายามมุ่งมั่นในการทำกิจกรรมอย่างจริงจัง โดยไม่เลื่องงาน หรือกิจกรรม รวมทั้งมีความหนักแน่นต่อคำติชม และพยายามในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลุล่วง
4. รู้กาลเทศะ คือ เป็นหนึ่งในวัฒนธรรมของความเป็นคนไทย กาละใด เทศะใดที่เราควรกระทำ ควรพูด ควรแสดงออกอย่างเหมาะสม	พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการประพฤติตน และการแสดงออก โดยกิริยา วาจาที่เหมาะสมกับบุคคล เวลา สถานที่ต่าง ๆ

ตาราง 3 อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและตัวบ่งชี้ (ต่อ)

อัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ตัวบ่งชี้
5. เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ คือ “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือ ผู้ให้ เราจึงภาคภูมิใจในความเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” จาคะยอมเป็นหนึ่งในปัจจัยของความเจริญงอกงามในชีวิต 6. มีทักษะสื่อสาร คือ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ	พฤติกรรมที่แสดงออกในการรักษา การใช้ การพัฒนา และการเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่าง ๆ และการแสดงความช่วยเหลือในสาธารณประโยชน์ พฤติกรรมที่ประกอบด้วย การพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน โดยมีรายละเอียดดังนี้ - การพูด หมายถึง การสะท้อนออกมาถึงสิ่งที่รู้ สิ่งที่เกิด หรือรู้สึกไปยังผู้ฟังได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ - การฟัง หมายถึง การรับสารด้วยความตั้งใจ ตั้งแต่นับจนจบ โดยการพินิจ วิเคราะห์ จับประเด็นย่อย และประเด็นสำคัญ ได้อย่างครบถ้วน ตลอดจนสามารถแยกแยะได้ว่าอะไรคือข้อเท็จจริง - การอ่าน หมายถึง การสรุปความเป็นประเด็นหลัก และประเด็นย่อย การแยกแยะประเด็นต่าง ๆ และสืบค้นข้อมูลความหมายจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น - การเขียน หมายถึง การสื่อความด้วยความรู้สึกนึกคิดของตนเองให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจตรงกับสิ่งที่ตนเองต้องการ โดยผ่านการเขียน การจัดบันทึกสาระที่เป็นประเด็นหลัก และประเด็นย่อยจากการฟัง พูด และอ่านจากแหล่งต่าง ๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์
7. อ่อนน้อมถ่อมตน คือ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญยิ่งของความเป็นไทย “รวงข้าวที่มีเมล็ดเต็มแต่ยอมโน้มลงสู่ดิน รวงข้าวลิบยอมชูคอสู่อท้องฟ้า” 8. งามด้วยบุคลิก คือ บุคลิกที่สง่างามทั้งร่างกาย พฤติกรรมจิตใจ ย่อมเป็นเสน่ห์ และบอกความเป็นตัวตนของเรา	การไม่แสดงออกถึงความสามารถของตนในลักษณะของการข่มขู่ โอ้อวด เย่อหยิ่ง จ้องหงองว่าตนเองมีความรู้ ความสามารถมากกว่าบุคคลอื่น การแต่งกาย ทรงผม สีหน้า ท่าทาง การพูด กิริยามารยาทในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนการแสดงออก และวางตนได้อย่างพอเหมาะ พอควรกับกาละ โอกาส และสถานที่ที่เป็นที่ยอมรับ และสร้างความประทับใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง
9. พร้อมด้วยศาสตร์และศิลป์ คือ พัฒนาสมองให้เต็มศักยภาพทั้งสองด้าน การวางเรียงอยู่ในศาสตร์ของตนเองเท่านั้น ย่อมอุดตันทางปัญญา	ความรอบรู้ และรู้สึกในศาสตร์แขนงต่าง ๆ และวิชาที่เรียน ตลอดจนพฤติกรรมในการนำความรู้ และความสามารถไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ที่มา: จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา; และคณะ (2554)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นนั้น ผู้วิจัยคาดว่าอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒข้อที่ 5 ว่าด้วยเรื่องของจิตสำนึกสาธารณะมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังนั้นผู้

วิจัยจึงได้ให้ความหมายของการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การที่นิสิตรับรู้กลไก หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้ถ่ายทอดให้นิสิตใช้ รักษา พัฒนา และเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งแสดงความช่วยเหลือในสาธารณประโยชน์

1.2.1 การวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ในงานวิจัยของ จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ (2554) ได้สร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 50 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” เพื่อศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3,649 คน มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .94 และงานวิจัยของ จิตินันท์ สัมมานุช (2556) ได้สร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านการมีทักษะสื่อสาร โดยมีข้อคำถาม 42 ข้อ เป็นแบบวัดลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติเป็นประจำ” ถึง “ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง” ค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 1.00 - 5.00 เมื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 1,446 คน คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.70 - 4.22 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.47 - 0.73 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.96

สำหรับการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของ จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ (2554) มาใช้วัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ เนื่องจากเป็นแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นสูง มีนิยามปฏิบัติการที่สอดคล้องกัน และกลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

1.2.2 ผลงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม จากการประมวลผลการวิจัยผู้วิจัยพบว่ายังไม่มีผู้ศึกษาตัวแปรนี้มากนัก งานวิจัยของ บุษกร เขียวมัน (2555) ศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเปรียบเทียบความมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 597 คน พบว่า นิสิตมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดอยู่ในระดับสูง โดยจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้น และกลุ่มสาขาวิชา ได้ว่า ชั้นปีที่แตกต่างกันมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 มีจิตสาธารณะสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 แต่กลุ่มสาขาวิชาที่แตกต่างกันกลับไม่ส่งผลให้การมีจิตสาธารณะของนิสิตแตกต่างกัน จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ (2554) ได้ศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบอัตลักษณ์นิสิตชั้นปีที่ 1 ในกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 3,649 คน พบว่า นิสิตที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยเรียงตาม

ลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กล่าวคือ การที่นิสิตได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะมีโอกาสในการกระทำพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้มากขึ้น จึงทำให้คาดได้ว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีความประพฤติการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่า กลุ่มนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

2. จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

จิตลักษณะ หรือบุคลิกภาพที่ติดตัวมา ซึ่งอาจเกิดจากการถ่ายทอดทางสังคมได้ เป็นสาเหตุภายในของบุคคลที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะที่คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้อง 2 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) การเห็นคุณค่าในตนเอง และ 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม มีรายละเอียดในแต่ละตัวแปรดังนี้

2.1 การเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

การเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem) ตามแนวคิดของ คูเปอร์สมิท (Coopersmit. 1981) กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นพื้นฐานทางสุขภาพจิตของมนุษย์ เป็นทักษะ หรือความเชื่อที่บุคคลมีต่อตนเอง ซึ่งบุคคลที่นับถือตนเองจะเห็นคุณค่าในตนเองสูง แล้วบุคคลนั้นจะเกิดความพึงพอใจในชีวิตที่เป็นอยู่ เพchyโลกอย่างมั่นใจ เห็นว่าตนเองมีความสำคัญสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ ขณะเดียวกันบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเองก็จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งเงื่อนไขที่ส่งผลให้ตนเองนั้นรู้สึกมีคุณค่า มีองค์ประกอบ 2 ด้าน (เอมอร์ แสนภูวา. 2555; 53) ดังนี้

1. องค์ประกอบที่เป็นลักษณะเฉพาะส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) ลักษณะทางกายภาพ เช่น รูปร่าง ความแข็งแรง ความว่องไวของร่างกาย แต่อย่างไรก็ตามลักษณะทางกายภาพที่ดีก็ขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคมด้วย 2) ความสามารถ สมรรถภาพ หรือผลการปฏิบัติ กล่าวคือบุคคลที่มีความฉลาด หรือมีสติปัญญาดีมักจะเป็นบุคคลที่มีความสามารถอันจะสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผลงานที่ออกมา ก็มักเป็นเกณฑ์ในการประเมินความสำเร็จของบุคคล 3) ภาวะทางอารมณ์ เช่น ขี้วิตกกังวล เก็บกด เครียด หรือสดใส ร่าเริง และ 4) บุคคลที่มีโรคทางกาย หรือมีปัญหาพฤติกรรม เบี่ยงเบน เช่น ก้าวร้าว ต่อต้านสังคม แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นแล้วองค์ประกอบย่อยในองค์ประกอบของลักษณะเฉพาะบุคคลก็ขึ้นอยู่กับค่านิยมส่วนบุคคลที่มีความมุ่งหวัง หรือตั้งมาตรฐานการประเมินตนเองไว้อย่างไร หากว่าผลจากการประเมินตนเองต่ำก็มักจะมองเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2. องค์ประกอบที่เป็นสภาพแวดล้อมของตัวบุคคล ประกอบด้วย 1) ครอบครัว ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความใกล้ชิดกับตัวบุคคลมากที่สุด ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา กับตัวเอง หากบิดามารดา มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูง มีความมั่นคงทางอารมณ์สูง และมีความเชื่อมั่นในตนเอง อารมณ์เหล่านี้จะส่งผลต่อบรรยากาศในครอบครัว และการเลี้ยงดูบุตร จนพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของบุตร 2) สถาบันการศึกษา อีกสถาบันหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ในการพัฒนาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในแง่ของการเรียนรู้ การพึ่งพาตนเอง และการแก้ปัญหาต่าง ๆ อันเป็นการส่งเสริมให้บุคคลเกิดความมั่นใจในตนเอง และพัฒนาไปสู่การเห็นคุณค่าในตนเอง 3) ความสัมพันธ์ของบุคคลกับบุคคลอื่นในสังคม หากบุคคลมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีจะรู้สึกถึงการยอมรับ การเห็นคุณค่า เห็นความสำคัญ ส่งผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และ 4) สถานภาพทางสังคม ซึ่งเกี่ยวกับเกียรติยศ ชื่อเสียง และความสำเร็จ เช่น การที่บุคคลนั้นมีรายได้สูงที่พอกำจ่ายหุงหา ได้รับการยอมรับว่ามีชื่อเสียง หรือถูกมองว่าประสบความสำเร็จ

ดังนั้น การเห็นคุณค่าในตนเองจะเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็ก โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง คือ การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิต ความคาดหวังในบทบาทของสังคม พัฒนาการด้านจิตสังคม และรูปแบบของการปรับตัว (สิทธิพงศ์ วงศ์วิวัฒน์, 2548; อ้างถึง Watson & Bell, 1990)

สรุปได้ว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลนั้นตัดสินคุณค่าของตนเองตามความรู้สึก หรือทัศนคติที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับความสำคัญถึงการมีคุณค่า ความภาคภูมิใจ โดยคิดว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ตลอดจนได้รับการยอมรับจากคนรอบตัว หรือคนในสังคม ถึงการกระทำตามทัศนคติ บทบาทหน้าที่ของตน และค่านิยมที่ตนเองยึดถือ ด้วยการประเมินตนเองจากสิ่งที่ตนเองเป็น หรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น หรือการประเมินตนเองจากการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้

2.1.1 การวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ตาม Coopersmith Self Esteem Inventory โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. การเห็นคุณค่าในตนเองโดยทั่วไป คือ การวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองจากองค์ประกอบที่เป็นลักษณะเฉพาะบุคคล ได้แก่ การวัดความรู้สึกมีคุณค่าของบุคคลที่เกิดจากการรับรู้ถึงลักษณะทางกายภาพของตน ความสามารถ สมรรถภาพ และผลการปฏิบัติของตน ภาวะอารมณ์ ปัญหาของบุคคล ค่านิยม และความมุ่งหวังของบุคคล

2. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านสังคม ได้แก่ การวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอันเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมของบุคคล และความสัมพันธ์ภาพของตนเองกับสังคม

3. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านครอบครัว คือ การวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอันเป็นผลมาจากครอบครัวของบุคคล และความสัมพันธ์ภาพของตนเองกับครอบครัว

4. การเห็นคุณค่าในตนเองด้านการทำงาน คือ การวัดความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการรับรู้ถึงผลของงานที่ตนเองได้ปฏิบัติ

งานวิจัยที่ใช้แบบวัด Self - Esteem Inventories ของ Stanley Coopersmith ซึ่งเป็นแบบวัดที่เป็นที่นิยมใช้ในงานวิจัยต่าง ๆ เช่น วิทย์พัฒน์ สี่หา (2551) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 1,068 คน พบว่า แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองมีลักษณะเป็นมาตราประเมิน 5 หน่วยจาก “จริงที่สุด” ถึง “จริงบางครั้ง” มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .33 ถึง .66 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 จำนวน 17 ข้อ ส่วนงานวิจัยของ ธนาวุฒิ ชินหาต (2556)

ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษา จำนวน 388 คน พบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับตั้งแต่ "ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด" ถึง "ไม่ตรงกับความเป็นจริง" มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 ฐิตาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ได้ทำการศึกษาปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒชั้นปีที่ 1 จำนวน 400 คน โดยมีการใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นมาตรประเมินค่า 7 ระดับตั้งแต่ "มากที่สุด" ถึง "น้อยที่สุด" จำนวน 24 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 และ พิมพิชา สุพัตกุล (2551) ศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืนของวัยรุ่นตอนปลาย (18-22 ปี) จำนวน 40 คน พบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองประเมินตนเอง "ใช่" กับ "ไม่ใช่" จำนวน 25 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

สำหรับการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้ทำการปรับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของ ฐิตาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) มาใช้วัดการเห็นคุณค่าในตนเอง เนื่องจากเป็นแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นสูง มีนิยามปฏิบัติการที่สอดคล้องกัน และกลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับตั้งแต่ "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงเลย"

2.1.2 ผลงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเองกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิทญพัฒน์ สือหา (2551) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 1,086 คน พบว่า ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เอมอร แสงภูวา (2555) ได้ศึกษาจิตสำนึกถึงส่วนรวมร่วมกันของนักศึกษาระดับปริญญาตรีผ่านโปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 21 คน จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก พบว่า ร้อยละ 85.71 ของผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ กล่าวว่า การเห็นคุณค่าในตนเองเป็นเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องต่อการมีจิตสำนึกถึงส่วนรวมร่วมกันของนักศึกษาอย่างยิ่ง ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนเองมีความสามารถ ความรู้สึกว่าตนเองมีอำนาจ ความรู้สึกที่ตนเองมีคุณความดี และความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญ ส่วน ฐิตาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ศึกษาตัวแปรทางจิตสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 400 คน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตน (เบต้าเท่ากับ .54) แรงจูงใจอาสา (เบต้าเท่ากับ .18) การสนับสนุนทางสังคม (เบต้าเท่ากับ .12) และการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถ (เบต้าเท่ากับ -.10) ร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิตได้ร้อยละ 53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ธนาวุฒิ ชินหาต (2556) ได้ศึกษาตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง แรงจูงใจภายใน และการสนับสนุนจากครอบครัว อาจารย์และเพื่อน จำนวน 388 คน พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมพยากรณ์กับแรงจูงใจภายใน และการ

สนับสนุนจากครอบครัว อาจารย์ และเพื่อน ได้ร้อยละ 62.70 ค่าเบต้าเท่ากับ .25, .59 และ .20 ตามลำดับ

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กล่าวคือ การที่นิสิตมีการเห็นคุณค่าในตนเองมีโอกาในการกระทำพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้มากขึ้น จึงทำให้คาดได้ว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่า กลุ่มนิสิตที่ได้รับการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2.2 เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

“ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม” ได้แสดงให้เห็นถึงสาเหตุของพฤติกรรมคนดีและเก่ง โดยมีเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นสาเหตุหนึ่งของการเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมสุขภาพ พฤติกรรมการขยันเรียน พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมพลเมืองดี พฤติกรรมพัฒนาสังคม จากการประมวลผลการวิจัยเมื่อปีพ.ศ. 2523 (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538) เกี่ยวกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนไทย อายุตั้งแต่ 6-60 ปี จำนวนหลายสิบเรื่อง รวมหลายพันคนทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ซึ่งทฤษฎีได้เปรียบสาเหตุทางจิตใจเข้ากับส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ จึงถูกเรียกว่า “ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม” ประกอบด้วย 1) ส่วนของราก เปรียบได้กับลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้าน คือ (1) สติปัญญา (2) ประสบการณ์ทางสังคม และ (3) สุขภาพจิต หากว่าปริมาณของลักษณะพื้นฐานทางจิตใจทั้ง 3 ด้านสูง และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะนำไปสู่ความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะในลำดับต่อไป 2) ส่วนของลำต้น เปรียบได้กับลักษณะทางจิตที่ก่อเกิดมาจากส่วนของราก ประกอบด้วย (1) เหตุผลเชิงจริยธรรม (2) มุ่งอนาคต และการควบคุมตนเอง (3) ความเชื่ออำนาจในตน (4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ (5) ทศนคติ คุณธรรม และค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ หรือสถานการณ์นั้น ๆ และส่วนสุดท้าย 3) ส่วนของดอกและผล เปรียบได้กับผลผลิตที่เกิดมาจากลักษณะทางจิตตั้งแต่ราก และลำต้น สู่พฤติกรรมการกระทำ ความดีละเว้นความชั่ว พฤติกรรมคนดีและเก่ง พฤติกรรมเพื่อพัฒนาสังคม เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่อการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศต่อไป สำหรับเหตุผลเชิงจริยธรรมหมายถึง ความสามารถในการใช้เหตุผลที่แสดงถึงเจตนาของผู้กระทำในการเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเหตุผลดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงเหตุจูงใจ หรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่าง ๆ ของบุคคล แต่กระนั้นเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคลบางอย่างอาจขัดต่อความรู้สึกของบุคคลส่วนใหญ่ ทั้งนี้จึงขึ้นอยู่กับเหตุผล และสถานการณ์ต่อบุคคลนั้นเป็นสำคัญ และนอกจากนั้นยังแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลนั้นอีกด้วย (สุภรัตน์ ทองอ่อน. 2550); (วัชรวิธาน เข้มทอง. 2555)

ในทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กได้กล่าวถึงเหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์ก (ดูเดือน พันธุมนาวิน. 2553; 97-105) เชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลจากการพัฒนาการของโครงสร้างทางความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยธรรม เพื่อการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพียงกฎเกณฑ์ใดกฎเกณฑ์หนึ่งของสังคมเท่านั้น หากขึ้นอยู่กับลำดับของวุฒิภาวะทางปัญญาด้วย โคลเบอร์กได้ให้คำจำกัดความของจริยธรรมว่า

จริยธรรมเป็นความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้อง และเกิดขึ้นจากกระบวนการทางความคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งต้องอาศัยวุฒิภาวะทางปัญญา จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคลเบอร์ก สรุปได้ว่า ระดับจริยธรรมของบุคคล และลักษณะของการแสดงออก โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ชั้น รวมเป็น 6 ชั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Pre-Conventional Level) เป็นการกระทำที่ยึดเอาตนเองเป็นหลัก โดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น จะพบในเด็ก 2-10 ปี กล่าวคือ เด็กจะรับกฎเกณฑ์ และข้อกำหนดของพฤติกรรมที่ดี หรือไม่ดีจากผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น บิด มารดา ครู หรือเด็กที่โตกว่า และมักจะคิดถึงผลตามที่ได้รับรางวัล หรือการลงโทษ นั้นจึงหมายถึง พฤติกรรมดี คือพฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รับรางวัล และพฤติกรรมไม่ดี คือพฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รับโทษ นอกจากนั้นแล้วเด็กจะตัดสินใจเลือกกระทำในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเอง โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้อื่น ระดับนี้ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 การถูกลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment & Obedience Orientation) โคลเบอร์กอธิบายว่า ในขั้นนี้เด็กจะใช้ผลของพฤติกรรมเป็นเครื่องชี้ว่าพฤติกรรมของตนนั้นถูก หรือผิดเป็นต้นว่า เด็กกระทำความผิดแล้วได้รับรางวัล หรือคำชม เด็กก็จะคิดว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นถูกต้อง และจะทำซ้ำอีกเพื่อหวังผลรางวัล แต่หากว่าเด็กถูกทำโทษก็จะคิดว่าตนเองทำผิด และจะหลีกเลี่ยงไม่ทำสิ่งนั้น จึงยอมทำตามผู้ใหญ่เพราะมีอำนาจทางกายเหนือตน กระบวนการนี้จะพบในเด็กอายุ 2 ถึง 7 ปี

ขั้นที่ 2 กฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ของตน (Instrumental Relativist Orientation) ในขั้นนี้เด็กจะสนใจทำตามข้อบังคับที่ตนเองกำหนดไว้ เพื่อประโยชน์ หรือความพึงพอใจของตนเอง หรือความต้องการของตอบแทน รางวัล ไม่ว่าจะเป็นวัตถุสิ่งของ หรือคำชม โดยไม่ได้คิดถึงความยุติธรรม ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มันจะเป็นการแลกเปลี่ยนกับคนอื่น เช่น ถ้าเธอทำให้ฉัน ฉันก็จะให้บางสิ่งบางอย่างกับเธอ กระบวนการนี้มักพบในเด็กอายุ 7 ถึง 10 ปี

ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Level) พัฒนาการในระดับนี้ ผู้กระทำถือว่าการปฏิบัติตามความคาดหวังของผู้ใหญ่ บิดามารดา ศาสนา กลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิก หรือของชาติ กระทำเพราะกลัวว่าตนจะไม่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น โดยถือเอาความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีเป็นสิ่งสำคัญ มักพบในอายุ 10 ถึง 16 ปี บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับที่ 2 นี้ยังต้องการการควบคุมจากภายนอก แต่ก็มีความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา และความสามารถที่จะแสดงบทบาททางสังคมได้ โดยแบ่งออกอีก 2 ชั้นต่อจากชั้นในก่อนหน้านี้ คือ

ขั้นที่ 3 ความคาดหวังและการยอมรับในสังคมสำหรับ “เด็กดี” (Interpersonal Concordance of “Good boy, nice girl” Orientation) พัฒนาการทางจริยธรรมในขั้นนี้เป็นพฤติกรรมของคนดีตามมาตรฐาน หรือความคาดหวังจากสังคม หมายถึงพฤติกรรมที่จะทำให้ผู้อื่นเห็นชอบ และยอมรับ บุคคลยังไม่เป็นตัวของตัวเอง ใช้หลักทำตามผู้อื่นเห็นชอบ ใช้เหตุผลเลือก

ทำในสิ่งที่กลุ่มยอมรับ โดยเฉพาะเพื่อน ชอบคล้ายตามการชักจูงของผู้อื่น มักพบในอายุ 10 ถึง 13 ปี

ขั้นที่ 4 กฎและระเบียบ (“Law & Order” Orientation) เหตุผลทางจริยธรรมในขั้นนี้ถือว่าการเป็นคนดี หรือคนที่มีพฤติกรรมถูกต้อง คือคนที่ปฏิบัติตามระเบียบบังคับ หรือกฎหมาย ควรเคารพกฎหมายเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย และความเป็นระเบียบของสังคม เรียนรู้ที่จะเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ปฏิบัติตามหน้าที่ของสังคม พบในอายุ 13 ถึง 16 ปี

ระดับที่ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Post-Conventional Level) พัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้เป็นของผู้มีอายุ 16 ปีขึ้นไป ผู้ทำ หรือผู้แสดงจะพยายามตีความหมายของหลักการ และมาตรฐานทางจริยธรรมด้วยวิจารณญาณก่อนที่จะยึดถือเป็นหลักประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้นการตัดสินใจถูก ผิด ควร หรือไม่ควร จึงมาจากกฎเกณฑ์ของตนเอง หรือวิจารณญาณของตน ปราศจากอิทธิพลของผู้มีอำนาจ หรือกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิก ทำให้การตัดสินใจอาจมีข้อขัดแย้งกับบุคคลอื่น หรือสังคมได้ โดยแบ่งการพัฒนาทางจริยธรรมในระดับนี้เป็น 2 ขั้น คือ

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมหรือหลักการตามคำมั่นสัญญา (Social Contract Orientation) ในขั้นนี้จะเน้นถึงความสำคัญของมาตรฐานทางจริยธรรมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกที่ควรปฏิบัติ พิจารณาจากประโยชน์ และสิทธิของบุคคลที่จะได้รับ ใช้ความคิด และเหตุผลในเชิงเปรียบเทียบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยม และความคิดเห็นของแต่ละบุคคล แม้ว่าจะเห็นความสำคัญของสัญญา หรือข้อตกลงระหว่างบุคคล แต่ก็จะเปิดให้มีการแก้ไขโดยคำนึงถึงประโยชน์ และสถานการณ์แวดล้อมในขณะนั้น สามารถควบคุมบังคับใจตนเองได้ พฤติกรรมที่ถูกต้องจะต้องเป็นไปตามค่านิยมส่วนตัวผสมผสานกับมาตรฐาน ซึ่งได้รับการตรวจสอบ และยอมรับจากสังคม พบได้ในวัยรุ่นตอนปลายเป็นต้นไป

ขั้นที่ 6 หลักการคุณธรรมสากล (Universal Ethical Principle Orientation) เป็นขั้นสูงสุดที่แสดงทั้งการมีความรู้สากลนอกเหนือจากกฎเกณฑ์ทางสังคมของตน และการมีความยึดหยุ่นทางจริยธรรม เพื่อจุดมุ่งหมายในอันปลายอันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่ คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน เคารพในความเป็นมนุษย์ของแต่ละคน มีความละเอียด และเกรงกลัว ในขั้นนี้สิ่งที่ถูก หรือผิดเป็นสิ่งที่มโนธรรมขั้นของแต่ละบุคคลที่เลือกยึดถือ

โดยทั่วไปบุคคลจะมีพัฒนาการการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะไม่ข้ามขั้นในแต่ละลำดับการพัฒนา ทั้งนี้เพราะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่สูงกว่าจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคลนั้นได้ผ่านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ต่ำกว่ามาแล้ว รวมทั้งการได้รับประสบการณ์จากสังคม ประสบการณ์เหล่านั้นจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงทางความคิด และการใช้เหตุผล (แพรวภัทร ยอดแก้ว, 2551 อ้างถึง สิริวรรณ ศรีพหล, 2542)

สรุปได้ว่า เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษกับตนเอง ผู้อื่น หรือส่วนรวม

2.2.1 การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม จากการประมวลงานวิจัยที่มีแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคลเบอร์ก พบว่ามีการสร้างแบบวัด

และนำไปใช้ในหลายงานวิจัยด้วยกัน เช่น งานวิจัยของ พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว (2547) ศึกษาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 377 คน โดยใช้แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวน 28 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .81 ซึ่งแบบวัดมีลักษณะเป็นการจำลองสถานการณ์ และแต่ละสถานการณ์จะมีข้อคำถามให้ผู้ตอบเลือก 6 ข้อ โดยแต่ละข้อจะแสดงถึงทั้ง 6 ชั้น ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ โคลเบอร์ก ส่วนงานวิจัยของ วัชรพราน เข้มทอง (2555) ศึกษาปริมาณการทำนายพฤติกรรมเสียสละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 341 คน โดยแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นเรื่องสั้น ๆ เกี่ยวกับการตัดสินใจแก้ปัญหา ซึ่งในแต่ละเรื่องจะมีข้อคำถามให้เลือก 2 ข้อคำถาม ประกอบด้วยข้อคำถามที่แสดงถึงเหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นที่ 5 และข้อคำถามที่แสดงถึงเหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นที่ 6 ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อใดข้อหนึ่งในเรื่องสั้นนั้น ๆ มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราประมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 12 เรื่อง พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 - .61 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 สำหรับ สุกัญญา พุนเดช (2552) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของวิศวกรที่สังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำนวน 479 คน แบ่งเป็น กรุงเทพฯ 93 คน ภาคเหนือ 114 คน ภาคตะวันออก 122 คน ภาคกลาง 81 คน และภาคใต้ 69 คน พบว่า แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมมีค่าเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .795 แบบวัดเป็นเรื่องสั้นประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมิน 6 หน่วย จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จำนวน 7 เรื่อง และ โกศล มีคุณ (2557) ได้ทำการสร้างเครื่องมือวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมสำหรับใช้กับเยาวชน 388 คน พบแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (ชนิดทั่วไป) จำนวน 14 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เกณฑ์การให้คะแนนคือ “จริงที่สุด” 6 คะแนน จนถึง “ไม่จริงเลย” 1 คะแนนสำหรับข้อคำถามเชิงบวก และคะแนนกลับกันหากเป็นคำถามเชิงลบ หลังจากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปคูณด้วยเลข 1 สำหรับคำตอบที่อยู่ในเหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นที่ 1 จนถึงคูณด้วย 6 สำหรับคำตอบที่อยู่ในเหตุผลเชิงจริยธรรมชั้นที่ 6

สำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ปรับแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมของ โกศล มีคุณ (2557) มาใช้ในการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม เนื่องจากเป็นแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นสูง มีนิยามปฏิบัติการที่สอดคล้องกัน กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกัน และแบบวัดสามารถวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมได้ในทุกระดับชั้น โดยแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

2.2.2 ผลงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีการศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กอยู่เป็นจำนวนมาก ดังเช่น วันดี ละออทิพรส (2540) ศึกษาความสัมพันธ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่เอื้อต่อสังคมและพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคมของเด็กประถมศึกษา ที่มีอายุระหว่าง 6-12 ปี จำนวน 554 คน ผลการศึกษาพบว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่เอื้อต่อสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนั้นภายในงานวิจัยยังได้กล่าวอีกว่า “การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นกระบวนการทางความคิดที่มีความเกี่ยวโยงมากที่สุดกับจริยธรรม รวมทั้ง

พฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคม” ส่วน ศุภรัตน์ ทองอ่อน (2550) ได้ศึกษาเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 287 คน กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 207 คน รวม 494 คน พบว่า นักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน มีจิตสาธารณะด้านประหยัดพลังงานไฟฟ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยนักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับก่อนกฎเกณฑ์มีจิตสาธารณะทั้งสองด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก นักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับตามกฎเกณฑ์มีจิตสำนึกสาธารณะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมาก และมีจิตสาธารณะด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนนักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับเหนือกฎเกณฑ์จะมีจิตสำนึกสาธารณะทั้งสองด้านอยู่ในระดับค่อนข้างมาก และงานวิจัยของ วิทย์พัฒน์ สี่หา (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 1,086 คน พบว่า ตัวแปรเหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถพยากรณ์จิตสาธารณะได้ โดยประกอบด้วย เหตุผลเชิงจริยธรรม (เบต้าเท่ากับ .118) อัตมโนทัศน์ (เบต้าเท่ากับ .117) และค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (เบต้าเท่ากับ .118) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .302 ค่าอำนาจจำแนกในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 8.80 ที่นัยสำคัญทางสถิติ .01

จากการประมวลเอกสารข้างต้น ทำให้พบงานวิจัยหลายชิ้นที่สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กล่าวคือ การที่นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมมีโอกาสในการกระทำพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้มากขึ้น จึงทำให้คาดได้ว่านิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่า กลุ่มนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3. จิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

จิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ ปัจจุบัน มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญอยู่ ซึ่งกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และ 2) การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีรายละเอียดในแต่ละตัวแปรดังนี้

3.1 เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

เธอร์สโตน (Thurstone. 1976:77) กล่าวว่า เจตคติเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ปริญวิทย์ นุราช (2557; อ้างถึง งามตา วณิชานนท์. 2535 และ เดิมศักดิ์ คทวณิช. 2546) กล่าวว่า เจตคติเป็นการรับรู้ของบุคคลที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่ง เกิดจากการรู้คิดเชิงประมาณค่าที่มีต่อบุคคล กลุ่มบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง จนก่อให้เกิดความรู้สึก พอใจหรือไม่พอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ก่อให้เกิดประโยชน์ หรือโทษ ส่งผลให้บุคคลนั้นแสดง

พฤติกรรมเฉพาะอย่างออกมาตามความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกที่มีอยู่ ส่วน สรุจรงค์ ไคว้ตระกูล (2545) กล่าวว่า หากว่าเจตคติเกิดขึ้นกับบุคคลใดแล้วก็จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ซึ่งถ้าบุคคลนั้นมีเจตคติทางบวกก็พร้อมที่จะกระทำสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลนั้นมีเจตคติทางลบก็จะหาทางหลีกเลี่ยงที่จะกระทำ

ตามแนวคิดของ แมคไกวร์ (McGuire. 1969) เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้เชิงประมาณค่า (Cognitive Component) เป็นการรับรู้เกี่ยวกับความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ขององค์ประกอบ จนเป็นโครงสร้าง สู่การประยุกต์ใช้ได้โดยคำนึงถึงประโยชน์ หรือโทษ 2) ด้านความรู้สึกทางอารมณ์ (Affective Component) เป็นความรู้สึกของสภาวะทางอารมณ์ของบุคคลที่ชอบ หรือไม่ชอบเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ หรือเป็นค่านิยม ความเชื่อหลักที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง และ 3) ด้านพฤติกรรม (Behavioral Intention Component) เป็นการพิจารณาของบุคคลว่าในอนาคตมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม หรือไม่ ต่อสิ่งต่าง ๆ ที่ตนรับรู้ และมีความรู้สึก ซึ่งจะเป็นอย่างไรรู้ขึ้นอยู่กับความรู้ ความคิด และความพร้อมของตัวบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ซึ่งเจตคติเกิดจากประสบการณ์ และสภาวะความพร้อมที่จะกระทำ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดลักษณะการตอบสนองของบุคคล โดยบุคคลจะสะสมประสบการณ์ของตนที่ได้จากการพูดคุย ปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในครอบครัว หรือเพื่อนฝูง จากประสบการณ์ที่ถูกสะสมเพิ่มมากขึ้น และในบางโอกาสอาจเกิดขึ้นได้จากอิทธิพลของกลุ่มทางสังคม นั่นคือ บุคคลย่อมมีเจตคติคล้ายตามกลุ่มสังคมที่ตนอาศัยอยู่ต่างสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เพราะฉะนั้นแล้วความแตกต่างของประสบการณ์ในแต่ละบุคคลก็จะทำให้บุคคลมีแนวคิดเป็นของตนเอง เจตคติจึงเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบุคคล (Allport. 1967 และ โชติมา สุรฤทธิธรรม. 2551; อ้างถึง มนตรี ธาดา. 2546) ในการวัดเจตคติ จะวัดที่องค์ประกอบต่าง ๆ มีร่วมกัน ได้แก่ 1) มีทิศทาง (Direction) กล่าวคือ ในองค์ประกอบทางการรู้คิด สามารถวัดได้ว่าบุคคลรู้สึกถึงสิ่งนั้นดีหรือเลว เป็นความรู้สึกประเมินค่า สามารถวัดได้ว่าบุคคลรู้สึกชอบพอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจสิ่งนั้น มีประโยชน์ หรือไร้ประโยชน์ ส่วนองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำสามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ เข้าใกล้ชิด หรือพร้อมที่จะทำลาย ขัดขวางสิ่งนั้น และ 2) ปริมาณ (Magnitude) คือ ความเข้ม หรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติที่มีต่อสิ่งนั้นไปในทางบวก หรือทางลบ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรง แต่มีเจตคติอีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือความเกี่ยวข้องของสิ่งนั้นกับบุคคล (แจ่มนิดา คณานันท์. 2555; อ้างถึง ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524)

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง ความคิดเชิงประเมินค่าของนิสิตทั้งที่เป็นประโยชน์และโทษทั้งต่อตนเองและส่วนรวม โดยเกิดจากความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ผ่านมา ตลอดจนถึงความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบในพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม รวมทั้งมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าว

3.1.1 การวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม จากการทบทวนวิธีการวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม พบว่ามีการสร้างและนำไปใช้ในงานวิจัยที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังเช่น งานวิจัยของ วรพล วิแหลม

(2555) ได้ปรับปรุงแบบวัดทัศนคติที่ดีต่อประชาธิปไตยจาก นภา ปิยะศิริพันธ์ (2541) โดยนำไปใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำนวน 1,051 คน ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” จำนวน 10 ข้อ พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .20 - .66 และมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .831 - .892 ส่วน สุนทรฐา เส็งเจริญ (2556) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อจิตสำนึกสาธารณะ โดยนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 596 คน ลักษณะของแบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 5 หน่วย จาก “จริงมากที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 13 ข้อ พบว่าแบบวัดมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26 - .72 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 สุพัฒนา บุญแก้ว (2556) ได้สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมอาสาสมัครตามนิยามปฏิบัติการ ในกลุ่มตัวอย่างอาสาชวูกาชาด จำนวน 309 คน ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงที่สุด” จำนวน 10 ข้อ พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22- .69 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

สำหรับการวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

3.1.2 ผลงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เจตคติมีส่วนสำคัญต่อการเกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ดังเช่น งานวิจัยของ วรพล วิแหลม (2555) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต จำนวน 1,051 คน ผลการศึกษาพบว่าทัศนคติที่ดีต่อประชาธิปไตยมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน สุนทรฐา เส็งเจริญ (2556) ศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 596 คน พบผลว่า เจตคติต่อจิตสำนึกสาธารณะมีอิทธิพลต่อจิตสำนึกสาธารณะ (เบต้า = .29) ที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และยังพบอีกว่าเจตคติต่อจิตสำนึกสาธารณะไม่ได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรอื่นเลย (ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย การรับรู้ความสามารถของตน และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน) แสดงว่าหากนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อจิตสำนึกสาธารณะแล้ว ย่อมจะก่อให้เกิดพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ ในงานวิจัยของ สุพัฒนา บุญแก้ว (2556) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ และค้นหาตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมอาสาสมัคร ในกลุ่มตัวอย่างอาสาชวูกาชาด จำนวน 309 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพฯ ผลการศึกษาพบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมอาสาสมัครมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมอาสาสมัครของชวูกาชาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 นอกจากนั้นยังพบอีกว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมอาสาสมัครเป็นตัวทำนายที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาชวูกาชาด (เบต้า = .38)

นอกจากนั้นยังพบความสัมพันธ์ของเจตคติกับพฤติกรรมที่ใกล้เคียง ดังเช่น งานวิจัยของ แจ่มนิดา คณานันท์ (2555) ศึกษาปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคมที่สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 359 คน พบว่า ตัวทำนายสำคัญคือเจตคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า (เบต้า = .27) ส่วน โชติมา สุรฤทธิธรรม (2551) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเยาวชนที่ฝึกอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย จำนวน 378 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่ทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมรับผิดชอบ อัตมโนทัศน์ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน โดยสามารถรวมทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบได้ร้อยละ 55.9 ซึ่งตัวแปรที่เข้าทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบเป็นอันดับแรกคือ เจตคติต่อพฤติกรรมรับผิดชอบ (เบต้า = .48) รองลงมาคือ อัตมโนทัศน์ (เบต้า = .23) และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (เบต้า = .17)

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กล่าวคือ การที่นิสิตที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมีโอกาสในการกระทำพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้มากขึ้น จึงทำให้คาดได้ว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่า กลุ่มนิสิตที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมต่ำ

3.2 การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

การรับรู้ความสามารถของตน (Self-Efficacy) เป็นแนวคิดทางจิตวิทยาในกลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Cognitive Theory) ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย อัลเบิร์ต แบนดูรา (Albert Bandura) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของบุคคลไม่ได้เป็นผลมาจากสภาวะแวดล้อมแต่เพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากลักษณะโครงสร้างที่มีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน (Causal Structure) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ 1) ปัจจัยภายในตัวบุคคล (Internal Personal Factors) เช่น ความคิด ความรู้สึก หรือปัจจัยทางชีวภาพ 2) พฤติกรรม (Represent Behavior) และ 3) สภาพแวดล้อม (External Environment) ซึ่งทั้ง 3 จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน แต่จะได้รับอิทธิพลของปัจจัยใดมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือกิจกรรมนั้น ๆ และในหลายกรณีก็ไม่สามารถหาได้ว่าปัจจัยใดเป็นสาเหตุของพฤติกรรม (ประทีป จินฉี, 2540) ดังนั้นภายใต้แนวคิดของแบนดูราจึงเชื่อว่า สาเหตุของพฤติกรรมเกิดขึ้นจากปัจจัยทั้ง 3 และมีความเกี่ยวพันต่อกันอยู่ โดยไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ หรือเงื่อนไขของเหตุการณ์นั้น ตามแนวคิดของแบนดูรา การที่จะอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมของบุคคลมาจากแนวคิดหลัก 2 ประการ คือ 1) การรับรู้ความสามารถของตน (Self-Efficacy) หมายถึง ความเชื่อมั่น หรือความมั่นใจของบุคคลว่าตนมีความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมที่ต้องการนั้นให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ การรับรู้ความสามารถในตนเองจะเป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจที่จะปฏิบัติพฤติกรรม และ 2) ความคาดหวังในผลลัพธ์ (Outcome Expectancies)

หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลประเมินว่ากิจกรรม หรือพฤติกรรมที่ตนเองกระทำนั้นสามารถนำไปสู่ผล การกระทำที่ตนเองคาดหวังไว้ ซึ่งความคาดหวังเป็นผลสืบเนื่องมาจากพฤติกรรมที่ตนเองได้กระทำ (Bandura. 1997) ความแตกต่างระหว่าง 2 ประการนี้ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นการ ตัดสินความสามารถของตนเองว่าสามารถทำได้ในระดับใด ในขณะที่ความคาดหวังในผลลัพธ์เกี่ยว กับผลที่จะเกิดขึ้นหลังจากตัดสินใจกระทำพฤติกรรมไปแล้ว

สำหรับการรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นความเชื่อของบุคคล หรือลักษณะทางจิตของบุคคล ที่มีความสำคัญ และมีผลต่อการกระทำของบุคคล มีผลต่อการเลือกการกระทำ การใช้ความพยายาม ความอดทนในการกระทำ การคิด และปฏิกิริยาทางอารมณ์ของบุคคล ซึ่งความสามารถของคนเรานั้นไม่ตายตัว หากแต่จะยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ฉะนั้นแล้วสิ่งที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการ แสดงออก จึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถของตนในสภาวะการณั้น ๆ ด้วย เพราะบุคคลที่เชื่อมั่นในความสามารถของตนก็พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมมากกว่าบุคคลที่ไม่เชื่อมั่นในความสามารถของตน แบบดورا (Bandura. 1986) ได้ให้ความหมายการรับรู้ความสามารถของตนไว้ว่า เป็นการ ตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลที่จะดำเนินการจัดการกับการกระบวนกรต่าง ๆ ในการ ดำเนินกิจกรรมของตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ หรือกล่าวได้ว่า การรับรู้ความสามารถของตนเป็นจิตลักษณะอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลตระหนักในความสามารถของ ตนเองว่ามีความสามารถ มีศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาในการเผชิญกับ สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง และมั่นใจในการแสดงพฤติกรรมนั้น (วรสรณ์ เนตรทิพย์. 2554 และ จารุณี จันทรเจริญ. 2555)

จากความหมายของการรับรู้ความสามารถของตนที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่า การรับรู้ ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง การที่นิสิตมั่นใจในความสามารถของ ตนว่ามีความสามารถ มีศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาในการแสดงพฤติกรรมการ เป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

3.2.1 การวัดการรับรู้ความสามารถของต่อในการเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคม จากการทบทวนเกี่ยวกับการวัดการรับรู้ความสามารถของตน พบว่ามีการสร้างและนำไปใช้ ในงานวิจัยที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมกรเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม เช่น งานวิจัยของ สุธาพรรณ บิน นอก (2551) ศึกษาจิตอาสาของนิสิตปริญญาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 720 คน พบ แบบวัดการรับรู้ความสามารถจำนวน 7 ข้อ ลักษณะแบบวัดเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .71 ส่วน ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ศึกษาจิตอาสาของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 400 คน พบแบบ วัดการรับรู้ความสามารถของตนมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .89 ลักษณะแบบวัดเป็นข้อคำถาม ให้ผู้ตอบเลือกระดับความมั่นใจที่สามารถกระทำ แบ่งเป็น 10 ระดับ ตั้งแต่ “0-10% (ไม่มีความมั่นใจ ที่สามารถกระทำได้เลย)” ถึง “91-100% (มีความมั่นใจเต็มที่ที่จะกระทำได้สูงสุด)” จำนวน 9 ข้อ และ สุคนธ์ธา เสียงเจริญ (2556) ศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 596 คน พบแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนจำนวน 14 ข้อ ลักษณะ

แบบวัดเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงมากที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91

สำหรับการวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยลักษณะแบบวัดเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

3.2.2 ผลงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม จากการทบทวนผลการวิจัย พบว่า งานวิจัยของ โกศล มีความดี (2547) ศึกษาจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ จำนวน 187 นาย ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร การสนับสนุนทางสังคม การได้รับแบบอย่างจากผู้บังคับบัญชา เจตคติต่อจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตน และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน พบว่า ตัวทำนายจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ คือ การรับรู้ความสามารถของตน (เบต้าเท่ากับ .663) และการสนับสนุนจากประชาชน (เบต้าเท่ากับ .179) สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55.9 ส่วน ธนดล ยัมถนอม (2554) ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 997 คน ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย ความรู้ทางสิ่งแวดล้อม เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม การรับรู้ความสามารถของตน และแรงจูงใจภายใน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ความสามารถของตน เจตคติต่อสิ่งแวดล้อม ความรู้ทางสิ่งแวดล้อม และแรงจูงใจภายใน โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมได้ร้อยละ 67 นอกจากนี้ จารุณี จันทร์เจริญ (2555) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 375 คน ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ การรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ ความเชื่อตามหลักสังคหวัตถุ 4 ประสพการณ์เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาในโรงเรียน การได้รับการถ่ายทอดทางสังคมด้านศาสนาจากบิดามารดา การได้รับแบบอย่างจากสื่อมวลชน และการรับรู้บรรยากาศที่ดีในการเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ เป็นตัวทำนายอันดับแรก ลำดับต่อมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ และความเชื่อตามหลักสังคหวัตถุ 4 สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะได้ร้อยละ 62 ที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และ สุคนธ์ธำ เสงี่ยม (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวน 595 คน พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อจิตสำนึกสาธารณะมากที่สุด คือ การรับรู้ความสามารถของตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (เบต้า) เท่ากับ .33 (เจตคติต่อจิตสำนึกสาธารณะเบต้าเท่ากับ .29 มุ่งอนาคต-ควบคุมตนเบต้าเท่ากับ .15 และการสนับสนุนทางสังคมเบต้าเท่ากับ .13) ซึ่งสามารถอธิบายจิตสำนึกสาธารณะด้วยตัวแปรเชิงสาเหตุได้ร้อยละ 55

จากการประมวลเอกสารข้างต้น สรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม กล่าวคือ การที่นิสิตที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมีโอกาสในการกระทำพฤติกรรมการ

เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้มากขึ้น จึงทำให้คาดได้ว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่า กลุ่มนิสิตที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมต่ำ

4. ลักษณะทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ พบว่าลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ด้านชีวสังคมบางตัวมีส่วนร่วมในการอธิบายพฤติกรรมด้วย และมีความสำคัญในฐานะที่เป็นตัวแปรที่ใช้จำแนกลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การพักอาศัย สถานที่ตั้งของสถานศึกษา ระดับชั้น มีรายละเอียดดังนี้

4.1 การพักอาศัยกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

การที่นิสิตพักอาศัยแตกต่างกันย่อมหมายถึงสภาพแวดล้อมของแหล่งที่พักอาศัยแตกต่างกัน ดังนั้นการพักอาศัยจึงน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถจำแนกลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผลการวิจัยเกี่ยวกับการพักอาศัยกับพฤติกรรมที่ใกล้เคียงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังนี้

งานวิจัยของ พัทธพร ปฏิกรณ์ (2554) พบว่า นิสิตที่มีสถานที่พักอาศัยต่างกันจะส่งผลต่อพฤติกรรมเอื้อสังคมด้านการแบ่งปันที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่อาศัยอยู่หอพักมีพฤติกรรมเอื้อสังคมด้านการแบ่งปันมากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่บ้าน และ งานวิจัยของ วิมลพรรณ อาภาเวช และเนริศา ชัยสุภมมงคลลาภ (2556) พบว่า กลุ่มนิสิตที่พักในหอพักจะมีพฤติกรรมจิตอาสาแตกต่างจากกลุ่มที่พักอาศัยที่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ อีกทั้ง มาณี ไชยธีรานุวัณศิริ (2543) ยังได้กล่าวถึงความแตกต่างของสถานที่พักอาศัยในรายงานการวิจัยเรื่อง หอพักกับการพัฒนานิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ว่า นิสิตที่อยู่หอพักมีส่วนอย่างมากในต่อการพัฒนาตนเอง การเห็นคุณค่าของตนเอง การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และต้องดูแลตนเอง จึงมีแนวโน้มว่านิสิตที่อาศัยอยู่ในหอพักมีความเอื้อเฟื้อ และช่วยเหลือต่อเพื่อนมากกว่านิสิตที่อาศัยอยู่บ้าน แม้ว่างานวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นจะพบว่าสถานที่พักอาศัยจะส่งผลที่แตกต่างกับในพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านใส่ใจสังคม แต่ในงานวิจัยของปภัสนร ไพบูลย์จิตติพรชัย (2553) และ ทรงสิริ วิชิรานนท์ (2556) ที่ศึกษาหาความสัมพันธ์ของพลเมืองดี กลับไม่พบว่าสถานที่พักอาศัยจะส่งผลถึงความแตกต่างกันต่อการเป็นพลเมืองดี

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยคาดว่าที่พักอาศัยที่แตกต่างกันน่าจะเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มที่สามารถใช้จำแนกกลุ่มตัวอย่างได้

4.2 สถานที่ตั้งของสถานศึกษากับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

การศึกษานี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งภายใต้คณะ/หน่วยงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประกอบด้วย 18 คณะ/หน่วยงาน จาก 4 พื้นที่ ได้แก่ ประสานมิตร (กรุงเทพฯ) องค์กรักษ์ (นครนายก) สระบุรี และตาก เนื่องจากความแตกต่างของสถานที่ตั้งย่อมหมายถึงความแตกต่างของสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้จัดประเภทสถานที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่ม เพราะต้องการศึกษา

ด้วยว่านิสิตที่กำลังศึกษาในสถานศึกษาเดียวกัน แต่สถานที่ตั้งของสถานศึกษาต่างกันจะส่งผลต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร โดยมีผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของสถานศึกษากับพฤติกรรมที่ใกล้เคียงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังนี้

งานวิจัยของ ทศพร มณีศรีขำ และ นิรันดร์ จุลทรัพย์ (2542) ศึกษาคุณธรรมแห่งพลเมืองดี พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา (วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี) มีคุณธรรมแห่งพลเมืองดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน วิมลพรรณ อาภาเวท และ เณริศา ชัยศุภมมงคลลาภ (2556) ศึกษาพฤติกรรมจิตอาสา พบว่า มหาวิทยาลัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเกี่ยวกับจิตอาสาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยคาดว่าสถานที่ตั้งของสถานศึกษาที่แตกต่างกันน่าจะเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มที่สามารถใช้จำแนกกลุ่มตัวอย่างได้

4.3 ระดับชั้นปีการศึกษา กับ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

ระดับชั้นปีการศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยคาดว่าทำให้นิสิตมีพฤติกรรมที่ต่างกัน เนื่องจากนิสิตในระดับชั้นปีการศึกษาต่าง ๆ จะมีประสบการณ์ที่ได้รับสถานศึกษาแตกต่างกันไป แบนดูรา (อุไรวรรณ สวัสดิ์, 2551; อ้างถึง Bandura, 1977) กล่าวว่า จริยธรรมเป็นความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมสำหรับการประเมินความถูกต้องของพฤติกรรม และกฎเกณฑ์เหล่านั้นเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ไม่ว่าจะมาจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่น ฟังคำบอกเล่า หรืออ่านจากบันทึก โดยมีผลการวิจัยเกี่ยวกับระดับชั้นกับพฤติกรรมที่ใกล้เคียงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังนี้

งานวิจัยของ นวลละออ แสงสุข (2552) ศึกษาจิตสำนึกสาธารณะ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในระดับชั้นที่ต่างกันมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะในด้านรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วน บุษกร เขียวมัน (2555) ทำการศึกษาความมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุด พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีต่างกันมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดด้านรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 3 และ 4 มีจิตสาธารณะสูงกว่านิสิตชั้นปีที่ 1 และ ดวงใจ เขมวิรัตน์ และ คณะ (2556) ศึกษาความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษา พบว่า ระดับชั้นปีของนักศึกษามีความแตกต่างของความ เป็นพลเมืองดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความเป็นพลเมืองดีต่ำที่สุดทั้งด้านรวมและด้านย่อย

จากที่กล่าวมาในข้างต้นผู้วิจัยคาดว่าระดับชั้นปีการศึกษาที่แตกต่างกันน่าจะเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มที่สามารถใช้จำแนกกลุ่มตัวอย่างได้

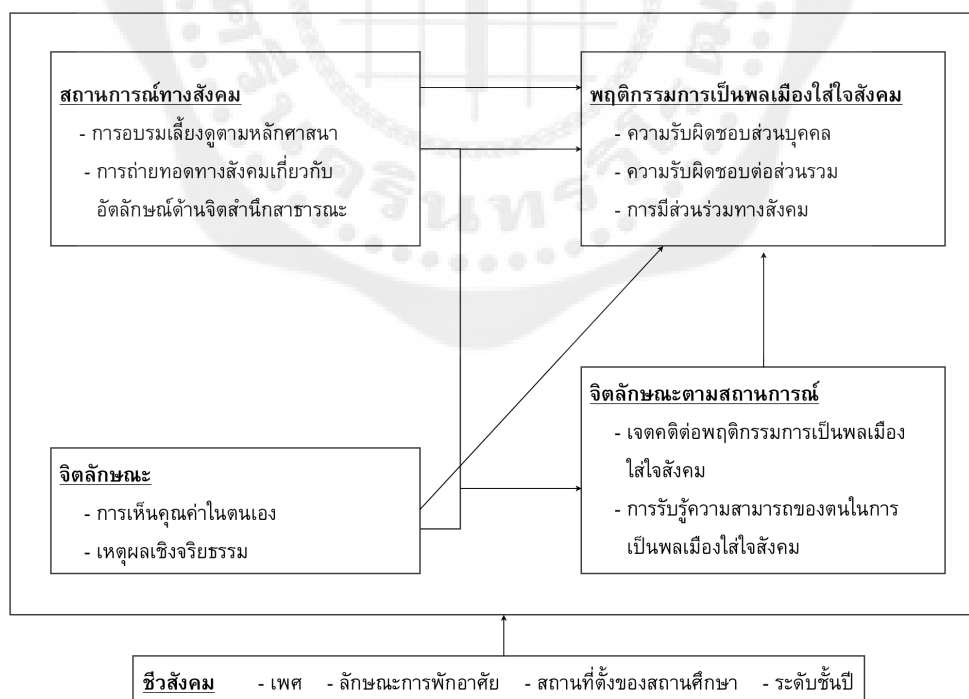
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

โดยสรุปแล้วการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุทั้งจากภายในและภายนอกตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของ สุภรัตน์ รัตนมุขย์. (2557) มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดตัวแปรตามของการศึกษา โดยกำหนดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) ด้านการมี

ส่วนรวมทางสังคม สำหรับปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมดังกล่าว กำหนดโดยอาศัยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เป็นกรอบในการสร้างแผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงเหตุและพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม จากที่กล่าวมาแล้วนั้นทำให้พบหลักฐานชัดเจนพอที่จะสรุปได้ว่าตัวแปรเชิงเหตุสำคัญของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม ประกอบด้วยตัวแปร 3 กลุ่มหลักคือ 1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา 2) กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม 3) กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม นอกจากนี้ยังได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคมที่สำคัญบางประการของนิสิต ประกอบด้วย เพศ ลักษณะการพักอาศัย สถานที่ตั้งของสถานศึกษา และระดับชั้นปีการศึกษา เพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์แยกกลุ่มย่อยอีกด้วย

1. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ของ แมคไนส์สัน และเอนด์เลอร์ (ดุงเดือน พันธุมนาวิน. 2551: 46) และข้อมูลจากการประมวลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมากำหนดกลุ่มตัวแปร และสามารถสรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษาสภาพแวดล้อมทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดังภาพ

ภาพประกอบ 2 แผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

2. นิยามเชิงปฏิบัติการ

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง การดำเนินชีวิตของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยยึดมั่นตามกฎระเบียบของสังคม ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพในสิทธิของผู้อื่น และมีส่วนร่วมในชุมชน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาของชุมชน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. **ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล** หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือป้ายประกาศ

2. **ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม** หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส

3. **ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม** หมายถึง ติดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือป้องกันสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม

สำหรับการวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบวัดมาตราประมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ไม่ปฏิบัติเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา หมายถึง การที่ผู้ปกครองแสดงให้นิสิตทราบถึงความรู้ ความเชื่อ และทัศนคติต่อศาสนา ตลอดจนแนวทางปฏิบัติตามหลักศาสนาแก่บุตร ทั้งด้วยวิธีที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด หรือการกระทำ ประกอบด้วย 1) ชักนำให้สนใจในศาสนา 2) อธิบายหลักคำสอนของศาสนาให้เข้าใจ และ 3) ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนา

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยปรับแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540) มาใช้วัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามี การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนามากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การที่นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับรู้กลไก หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้ถ่ายทอดแก่นิสิตให้ใช้ รักษา พัฒนา และเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งแสดงความช่วยเหลือในสาธารณประโยชน์

สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรับแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของ จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ (2554) มาใช้วัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามี การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ระดับความรู้สึกที่เกี่ยวกับการตัดสินคุณค่าของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒการตามความรู้สึก หรือทัศนคติที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับความสำคัญถึงการมีคุณค่า ความภาคภูมิใจ โดยคิดว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ตลอดจนได้รับการยอมรับจากคนรอบตัว หรือคนในสังคม ถึงการกระทำตามทัศนคติ บทบาทหน้าที่ของตน และค่านิยมที่ตนเองยึดถือ ด้วยการประเมินตนเองจากสิ่งที่ตนเองเป็น หรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น หรือการประเมินตนเองจากการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้

สำหรับการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้ปรับแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจาก ริตาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) มาใช้วัดการเห็นคุณค่าในตนเองของการศึกษาค้างนี้ โดยลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การใช้เหตุผลของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษกับตนเอง ผู้อื่น หรือส่วนรวม

สำหรับการศึกษาค้างนี้ ผู้วิจัยได้ปรับแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมของ โกศล มีคุณ (2557) มาใช้วัดเหตุผลเชิงจริยธรรมของการศึกษาค้างนี้ โดยลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีความเหตุผลเชิงจริยธรรมมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง ความคิดเชิงประเมินค่าของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งที่เป็นประโยชน์และโทษทั้งต่อตนเองและส่วนรวม โดยเกิดจากความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ผ่านมา ตลอดจนความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบในพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม รวมทั้งมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าว

สำหรับการวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในค้างนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีความเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง การที่นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมั่นใจในความสามารถของตนว่ามีความสามารถ มีศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาในการแสดงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

สำหรับการวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในค้างนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมจากนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีความรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากกว่าผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม มากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

2. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม มากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

3. นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม มากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

4. กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบ (Correlation Comparative Study) ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

จากเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ “การบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน” พันธกิจข้อ 3 “บริการวิชาการที่มีคุณภาพ จิตสำนึกและรับผิดชอบต่อสังคม” และอัตลักษณ์นิสิตข้อ 5 “เปี่ยมจิตสำนึกสาธารณะ” ซึ่งความมุ่งมั่นเหล่านี้ที่สถานศึกษาต้องการถ่ายทอดให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยจึงคานวณนิสิตที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้ ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ทั้งหมด 19 คณะ รวมทั้งสิ้นจำนวน 17,615 คน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2559)

ตาราง 4 จำแนกประชากรตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา

สถานที่ตั้ง / ระดับชั้น	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ประสานมิตร				
1. คณะมนุษยศาสตร์	53	523	557	549
2. คณะวิทยาศาสตร์	606	602	507	495
3. คณะสังคมศาสตร์	-	799	737	781
4. คณะพลศึกษา	-	-	-	230
5. คณะศึกษาศาสตร์	-	47	92	45
6. คณะพยาบาลศาสตร์	-	-	-	-
7. คณะแพทยศาสตร์	-	188	192	-
8. คณะวิศวกรรมศาสตร์	-	-	-	-
9. คณะศิลปกรรมศาสตร์	112	396	312	271
10. คณะทันตแพทยศาสตร์	20	58	63	67
11. คณะเภสัชศาสตร์	-	-	-	-
12. คณะสหเวชศาสตร์	-	-	-	-
13. วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	307	369	376	410
14. วิทยาลัยโพรวิซชาลีย	-	-	-	-
15. สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ	209	166	184	146
16. คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	111	104	88	60
17. วิทยาลัยนานาชาติเพื่อศึกษาความยั่งยืน	115	128	74	98
18. คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร	-	-	-	-
องครักษ์				
1. คณะมนุษยศาสตร์	536	-	-	-
2. คณะสังคมศาสตร์	787	-	-	-
3. คณะพลศึกษา	455	395	360	191
4. คณะศึกษาศาสตร์	75	-	-	-
5. คณะพยาบาลศาสตร์	107	165	122	85
6. คณะแพทยศาสตร์	191	-	-	192
7. คณะวิศวกรรมศาสตร์	493	424	333	343
8. คณะเภสัชศาสตร์	20	92	73	80
9. คณะสหเวชศาสตร์	21	116	61	81
10. วิทยาลัยโพรวิซชาลีย	15	42	-	-
11. คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การเกษตร	27	117	130	112
สระแก้ว				
1. วิทยาลัยโพรวิซชาลีย	-	-	63	30

ตาราง 4 จำแนกประชากรตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา (ต่อ)

ตาก	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
1. วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย	-	-	28	6
รวม	4,260	4,731	4,352	4,272

ที่มา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2559)

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ประชากรคือนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4 จำนวน 17,615 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970) ได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 377 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างให้ได้อย่างน้อยตามที่คำนวณไว้ อย่างไรก็ตามเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย และความน่าเชื่อถือของข้อมูล ผู้วิจัยได้ขยายจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 500 คน สำหรับวิธีการเลือกตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi-stage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแบ่งสถานที่ตั้งของสถานศึกษาออกเป็น 4 แห่ง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ให้สถานที่ตั้งของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิ โดยเลือกคณะที่มีนิสิตตลอดทั้ง 4 ชั้นปีเรียนอยู่ในสถานที่ตั้งเพียงแห่งเดียว เพราะผู้วิจัยต้องการจำกัดความแตกต่างจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นจึงได้สถานที่เพียง 2 แห่ง ดังนี้

ประสานมิตร รวม 6,454 คน

คณะวิทยาศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 2,210 คน
คณะศิลปกรรมศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 1,091 คน
คณะทันตแพทยศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 208 คน
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 1,462 คน
สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 705 คน
คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมฯ	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 363 คน
วิทยาลัยนานาชาติ	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 415 คน

องครักษ์ รวม 3,472 คน

คณะพลศึกษา(สาขาสาธารณสุขศาสตร์)	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 470 คน
คณะพยาบาลศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 479 คน
คณะวิศวกรรมศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 1,593 คน
คณะเภสัชศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 265 คน
คณะสหเวชศาสตร์	รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 279 คน

คณะเทคโนโลยีและนวัตกรรมฯ

รวมนิสิตทั้ง 4 ชั้นปี มีจำนวน 386 คน

ชั้นที่ 2 เมื่อได้คณะของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแล้ว จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ 500 คน เพื่อให้อัตราส่วนของทั้ง 2 สถานที่เท่ากัน จึงแบ่งสถานที่ละ 250 คน

ชั้นที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกตัวอย่างจากการคำนวณสัดส่วนตามจำนวนประชากรของแต่ละคณะตามสูตรการคำนวณรายละเอียดดังนี้

$$\text{สูตรการคำนวณ } Y = (n \div P) \times N$$

เมื่อ Y แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล

N แทน จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม

P แทน ประชากรของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ตัวอย่างการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

คณะวิทยาศาสตร์ (ประสานมิตร)

ชั้นปีที่ 1 มีประชากร 606 คน คือ $(250 \div 6,454) \times 606$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 23 คน

ชั้นปีที่ 2 มีประชากร 602 คน คือ $(250 \div 6,454) \times 602$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 23 คน

ชั้นปีที่ 3 มีประชากร 507 คน คือ $(250 \div 6,454) \times 507$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20 คน

ชั้นปีที่ 4 มีประชากร 495 คน คือ $(250 \div 6,454) \times 495$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 19 คน

คณะพลศึกษา(สาขาสาธารณสุขศาสตร์) (องครักษ์)

ชั้นปีที่ 1 มีประชากร 152 คน คือ $(250 \div 3,472) \times 152$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 11 คน

ชั้นปีที่ 2 มีประชากร 107 คน คือ $(250 \div 3,472) \times 107$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 8 คน

ชั้นปีที่ 3 มีประชากร 96 คน คือ $(250 \div 3,472) \times 96$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 7 คน

ชั้นปีที่ 4 มีประชากร 115 คน คือ $(250 \div 3,472) \times 115$ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 8 คน

ตาราง 5 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา

สถานที่ตั้ง	ระดับชั้น	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ประสานมิตร	ปีที่ 1	1,480	57
	ปีที่ 2	1,823	71
	ปีที่ 3	1,604	62
	ปีที่ 4	1,547	60
องครักษ์	ปีที่ 1	820	58
	ปีที่ 2	1,021	74
	ปีที่ 3	815	59
	ปีที่ 4	816	59
รวม		9,926	500

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 250 คน และองค์กรกิจ จำนวน 250 คน ประกอบด้วย นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ใน ชั้นปีที่ 1 จำนวน 115 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 145 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 121 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 119 คน รวมทั้งสิ้น 500 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขึ้นตามนิยมปฏิบัติการของตัวแปรที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 2 ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดประเภทมาตราประเมิณรวมค่า (Summated Rating Scale) ประกอบด้วยประโยคบอกเล่า มีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ โดยแต่ละข้อมีมาตราประเมิณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” สำหรับแบบวัดตัวแปรอิสระ และ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ไม่ปฏิบัติเลย” สำหรับตัวแปรตาม รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 แบบวัด โดยเป็นเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไข และสร้างจากการศึกษาแนวทางจากเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

2.1 แบบวัดที่ 1 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

แบบวัดที่ใช้ประกอบด้วยแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 3) ด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม ดังนี้

2.1.1 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล แบบวัดมีเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสังคม เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากนิยมปฏิบัติการจำนวน 16 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 13 ข้อ มีข้อความทางบวก 11 ข้อ และข้อความทางลบ 2 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิณ 6 หน่วย ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ไม่ปฏิบัติเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.17 ถึง 6.58 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.33 ถึง 0.56 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.78

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวก และข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 7, 8

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “ปฏิบัติมากที่สุด” “ปฏิบัติมาก” “ปฏิบัติค่อนข้างมาก” “ปฏิบัติค่อนข้างน้อย” “ปฏิบัติน้อย” และ “ไม่ปฏิบัติเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนน

อยู่ระหว่าง 13 - 78 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลสูง

ตัวอย่าง แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล

(0) ฉันเข้าเรียนตรงตามเวลาที่กำหนด

.....					
ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้าง น้อย	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย

2.1.2 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อ

ส่วนรวม แบบวัดมีเนื้อหาเกี่ยวกับการกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อนรับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม สิ่งของสาธารณะ รวมทั้งสามารถเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากนิยามพฤติกรรมการจำนวน 15 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัด แล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 14 ข้อ มีข้อความทางบวก 10 ข้อ และข้อความทางลบ 4 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ไม่ปฏิบัติเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.36 ถึง 8.68 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.24 ถึง 0.60 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.80

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวก และข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 1, 7, 11, 14

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “ปฏิบัติมากที่สุด” “ปฏิบัติมาก” “ปฏิบัติค่อนข้างมาก” “ปฏิบัติค่อนข้างน้อย” “ปฏิบัติน้อย” และ “ไม่ปฏิบัติเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 14 - 84 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมสูง

ตัวอย่าง แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

(0) ขณะเรียนหนังสือ ฉันจะปิดเสียงโทรศัพท์มือถือไว้

.....					
ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้าง น้อย	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย

2.1.3 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการติดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากนิยามปฏิบัติการจำนวน 10 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 9 ข้อ มีข้อความทางบวก 7 ข้อ และข้อความทางลบ 2 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ไม่ปฏิบัติเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.25 ถึง 7.94 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.22 ถึง 0.58 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.75

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางบวก และข้อความที่แสดงพฤติกรรมทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 4, 5

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “ปฏิบัติมากที่สุด” “ปฏิบัติมาก” “ปฏิบัติค่อนข้างมาก” “ปฏิบัติค่อนข้างน้อย” “ปฏิบัติน้อย” และ “ไม่ปฏิบัติเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 14 - 84 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคมสูง

ตัวอย่าง แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม

(0) ฉันติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุบ้านการเมือง

.....					
ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้างน้อย	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย

2.2 แบบวัดที่ 2 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ปกครองได้กระทำกับนิสิตเกี่ยวกับศาสนา ประกอบไปด้วย 1) ชักนำให้สนใจในศาสนา 2) อธิบายหลักคำสอนของศาสนาให้เข้าใจ และ 3) ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบพุทธของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2540) จำนวน 16 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 16 ข้อ มีข้อความทางบวก 12 ข้อ และข้อความทางลบ 4 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.28 ถึง 10.57 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.26 ถึง 0.69 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.87

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 2, 3, 8, 14

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” และ “ไม่จริงเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 16 - 96 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง

ตัวอย่าง แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา

(0) พ่อแม่พาฉันเข้าศาสนสถาน (ด้านการชักนำบุตรให้สนใจในศาสนา)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(00) พ่อแม่ชี้แจงฉันให้เข้าใจถึงหลักคำสอนทางศาสนาจากการพูดคุย (ด้านการอธิบายหลักคำสอนของศาสนาให้บุตรเข้าใจ)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(000) พ่อแม่แนะนำฉันสวดภาวนาตามแนวทางศาสนาของฉัน (ด้านให้การสนับสนุนในการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2.3 แบบวัดที่ 3 แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ แบบวัดมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่นิสิตได้รับกลไก หรือกระบวนการต่าง ๆ ให้ นิสิตปฏิบัติตามคุณลักษณะมีจิตสำนึกสาธารณะ เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของ จิตต์ภิัญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ (2554) จำนวน 10 ข้อ

เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 8 ข้อ เป็นข้อความทางบวกทั้งหมด แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.99 ถึง 7.77 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.22 ถึง 0.61 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.74

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีเฉพาะข้อความทางบวกเท่านั้น

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” และ “ไม่จริงเลย” ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 8 - 48 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง

ตัวอย่าง แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ

(0) มหาวิทยาลัยได้มีการจัดเตรียมถังขยะให้พบอยู่เป็นระยะ ๆ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2.4 แบบวัดที่ 4 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง มีเนื้อหาการวัดเกี่ยวกับความรู้สึกถึงคุณค่าของตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งทัศนคติที่มีต่อตนเอง ด้วยการประเมินตนเองจากสิ่งที่ตนเองเป็น หรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ประกอบด้วย 1) ด้านทั่วไป 2) ด้านสังคม 3) ด้านครอบครัว 4) ด้านการทำงาน (เรียน) เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) จำนวน 18 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 14 ข้อ มีข้อความทางบวก 7 ข้อ และข้อความทางลบ 7 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.25 ถึง 8.06 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.34 ถึง 0.63 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.81

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 1, 2, 3, 5, 7, 9, 14

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 4, 6, 8, 10, 11, 12, 13

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” และ “ไม่จริงเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัด

นี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 14 - 84 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

ตัวอย่าง แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

(0) ฉันรู้สึกพึงพอใจหลายสิ่งหลายอย่างในตัวของฉัน (ทั่วไป)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(00) ใคร ๆ ที่อยู่กับฉันจะรู้สึกสนุกสนาน (สังคม)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(000) คนในบ้านให้ความสนใจฉัน (ครอบครัว)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(0000) อาจารย์ทำให้ฉันรู้สึกว่าฉันไม่ดีพอ (การทำงาน)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2.5 แบบวัดที่ 5 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำ หรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเหตุผลที่ใช้มี 6 ประเภท เรียงลำดับขั้นต่ำไปขึ้นสูงสุดตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก ได้แก่ 1) หลักการเชื่อฟังคำสั่งเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ 2) หลักการแสวงหารางวัลและการแลกเปลี่ยน 3) หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ 4) หลักการทำหน้าที่ของสังคม 5) หลักการทำตามคำมั่นสัญญาและ 6) การยึดมั่นอุดมคติสากล เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับจากแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมจาก โกศล มีคุณ (2557) จำนวน 14 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 8 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.07 ถึง 7.72 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.17 ถึง 0.68 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.79

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อที่ 1 คำตอบ “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน และไล่ตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน

ข้อที่ 2 คำตอบ “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 คะแนน และไล่ตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 คะแนน แล้วคูณด้วย 3

ข้อที่ 3, 4 คำตอบ “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน และไล่ตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน แล้วคูณด้วย 4

ข้อที่ 5, 6, 7 คำตอบ “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน และไล่ตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน แล้วคูณด้วย 5

ข้อที่ 8 คำตอบ “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 คะแนน และไล่ตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 คะแนน แล้วคูณด้วย 6

ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 32 - 174 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

ตัวอย่าง แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

(0) บางครั้งฉันรู้สึกเบื่อการเรียนแต่ก็ยังคงเรียนต่อไป เพราะฉันกลัวผู้ปกครองจะลงโทษ ถ้าฉันไม่ไปเรียนหนังสือ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2.6 แบบวัดที่ 6 แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีเนื้อหาเกี่ยวกับการรับรู้เชิงประเมิณค่า และความรู้สึกของนิสิตเกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมมากน้อยเพียงใด มีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบในพฤติกรรมดังกล่าว โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านความคิด 2) ด้านความรู้สึก และ 3) ด้านการกระทำ เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างจากนิยามปฏิบัติการ จำนวน 17 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 13 ข้อ มีข้อความทางบวก 10 ข้อ และข้อความทางลบ 3 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.91 ถึง 6.96 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.28 ถึง 0.66 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.79

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 2, 3, 8

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” และ “ไม่จริงเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 13 - 78 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมสูง

ตัวอย่าง แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

(0) ฉันรู้สึกผิดเมื่อทำของส่วนรวมชำรุดเสียหาย

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2.7 แบบวัดที่ 7 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม
มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมั่นใจที่นิสิตสามารถแสดงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม เป็นต้น วัดด้วยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างจากนิยามปฏิบัติการ จำนวน 14 ข้อ เมื่อนำมาหาคุณภาพของแบบวัดแล้วคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์รวม 12 ข้อ มีข้อความทางบวก 7 ข้อ และข้อความทางลบ 5 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”

พิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า t) ของแบบวัดนี้อยู่ระหว่าง 3.55 ถึง 8.89 พิสัยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อ (ค่า r) เท่ากับ 0.28 ถึง 0.66 สำหรับค่าความเชื่อมั่นชนิดสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบวัดนี้ เท่ากับ 0.81

เกณฑ์การให้คะแนน ข้อความในแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง มีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ ข้อความทางบวก และข้อความทางลบ ดังนั้นการให้คะแนนจึงมี 2 กรณี คือ

กรณีข้อความทางบวก ประกอบด้วย ข้อ 1, 2, 5, 6, 8, 11, 12

กรณีข้อความทางลบ ประกอบด้วย ข้อ 3, 4, 7, 9, 10

การคิดคะแนน คิดโดยรวมคะแนนทุกข้อในแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม โดยข้อความทางบวกให้คะแนนจาก 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” และ “ไม่จริงเลย” สำหรับข้อความทางลบจะให้คะแนนในทิศทางกลับกัน ดังนั้นแบบวัดนี้จึงมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 13 - 78 คะแนน นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้คะแนนมากในแบบวัดนี้ แสดงว่ามีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคมสูง

ตัวอย่าง แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

(0) ฉันมั่นใจว่าฉันจะทิ้งขยะลงถังขยะเท่านั้น

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2.8 แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลบางประการของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเติมคำลงในช่องว่าง และเลือกตอบข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สาขาวิชา ระดับชั้นปีการศึกษา การพักอาศัย

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลัง

1.1 เพศ [.....] ชาย [.....] หญิง

1.2 การพักอาศัย

[.....] พักอาศัยกับผู้ปกครอง

[.....] ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง

1.3 สถานที่ตั้งของสถานศึกษา

[.....] ประสานมิตร

[.....] องค์กรักษ์

1.4 ระดับชั้นปีการศึกษา

[.....] ชั้นปีที่ 1

[.....] ชั้นปีที่ 2

[.....] ชั้นปีที่ 3

[.....] ชั้นปีที่ 4

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัด 2 ประเภท คือ 1) แบบวัดจากงานวิจัยอื่นที่ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงและนำมาเก็บข้อมูล จำนวน 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และแบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม 2) แบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง จำนวน 5 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยแบบวัดทุกชุดได้ถูกทำการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพรายข้อ และหาคุณภาพแบบวัดแต่ละแบบวัดทั้งชุด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ค่าความเที่ยงตรง (Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบวัดเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในเรื่องเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการวัดเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดว่าเนื้อหาครบถ้วนตามนิยามปฏิบัติการหรือไม่ ภาษาและสำนวนของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ และทำการปรับปรุงแก้ไขแบบวัดตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้แบบวัดมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยตัดหรือปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC (Index of item-objective congruence) ต่ำกว่า 0.50 (อรพินทร์ ชูชม. 2545: 340)

3.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

ผู้วิจัยนำแบบวัดแต่ละฉบับที่ได้หาความเที่ยงตรงแล้วไปทดสอบใช้กับนิสิตที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพรายข้อ โดยการวิเคราะห์สถิติ 2 ประเภท ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) หรือการหาค่า t - ratio โดยมีเกณฑ์ว่า ค่า t ควรมากกว่าหรือเท่ากับ 2.00 ขึ้นไป และ/หรือ 2) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้นรวมอยู่ ในการหาอำนาจการจำแนกรายข้อที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้หาค่าอำนาจรายข้อของแบบวัดทุกแบบ โดยใช้สถิติ t - ratio โดยใช้เทคนิค 30% และค่า t ต้องมีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป การวิเคราะห์ค่าสัมพัทธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัดที่ไม่มีข้อนั้นรวมอยู่ (Item-total Correlation) หรือค่า r โดยมีเกณฑ์ว่า ค่า r ควรมีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป ซึ่งจะคัดเลือกข้อที่ผ่านเกณฑ์โดยใช้เกณฑ์ค่า t เป็นหลัก และข้อความเหล่านี้นี้จะต้องครอบคลุมเนื้อหาของตัวแปรตามแผนผังของนิยามปฏิบัติการของตัวแปรนั้น ๆ

3.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาความเชื่อมั่นของแบบวัดที่ใช้จะหาภายหลังจากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแล้ว จากนั้นเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ และได้รับการปรับปรุงจนมีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องจะวัด แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยจะนำค่าความเชื่อมั่นที่ได้มาพิจารณาแปลผลความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ (อรพินทร์ ชูชม. 2545) ดังนี้

0.00 - 0.20	ความเชื่อมั่นต่ำมาก/ไม่มีเลย
0.21 - 0.40	ความเชื่อมั่นต่ำ
0.41 - 0.70	ความเชื่อมั่นปานกลาง
0.71 - 1.00	ความเชื่อมั่นสูง

ดังนั้น ในการศึกษาค้างนี้ผู้วิจัยจะปรับแบบแต่ละฉบับให้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา .71 ขึ้นไป ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

4. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองการทำวิจัยในมนุษย์จากสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางร่างกายจิตใจแก่ผู้ให้ข้อมูล หลังจากนั้นผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตฉบับดีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการเก็บข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลจะต้องมีขั้นตอน หรือข้อชี้แจงที่ระบุไว้ในชุดแบบสอบถามอย่างชัดเจนว่า ผู้ให้ข้อมูลมีสิทธิในการให้ข้อมูลโดยสมัครใจ และข้อมูลนั้นจะถูกเก็บเป็นความลับการนำข้อมูลไปอภิปรายผล หรือเผยแพร่จะกระทำในภาพรวมสำหรับการนำเสนอในรูปผลงานภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น

ข้อเสนอการวิจัยที่รับรองจริยธรรม: SWUEC/E-396/2559

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอเข้าพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ เพื่อขอทำการวิจัยในมนุษย์
2. ติดต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ในแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามในระยะเวลาที่กำหนด
3. ชี้แจงแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ประสานงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนัดหมายระยะเวลาให้ส่งคืน
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันและเวลาที่นัดหมายไว้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด
5. นำข้อมูลจัดเก็บในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติสำหรับใช้ดำเนินการขั้นตอนต่อไป

6. การจัดการข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มากำหนดรหัส เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของข้อมูลส่วนบุคคล และตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าพิสัย (Range) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว จะเปรียบเทียบหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-3
3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวม (Multiple Regression Analysis: Enter) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Multiple Regression Analysis: Stepwise) เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมในแต่ละด้านของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ 2) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมในแต่ละด้าน และตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญในการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมในแต่ละด้านของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคม คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ 2) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม 3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใสใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม และ 4) ปัจจัยด้านชีวสังคม คือ เพศ ลักษณะการพักอาศัย สถานที่ตั้งของสถานศึกษา และระดับชั้นปีการศึกษา ซึ่งมีการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย 4 ข้อ

ในบทนี้ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้จำนวน 4 ข้อ ซึ่งมีลำดับการนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน
3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่แตกต่างกัน
4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมตามระดับ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน

5. ผลการทํานายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยใช้ตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ทางสังคม และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเป็นตัวทํานาย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้เริ่มจากลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามด้วยผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน 4 ข้อตามลำดับที่ได้กล่าวไว้ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษานิสิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีจำนวนทั้งสิ้น 500 คน ซึ่งมีลักษณะชีวสังคม ดังนี้ (ตาราง 6) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 291 คน (ร้อยละ 58.2) และมีเพศชาย จำนวน 209 คน (ร้อยละ 41.8) ลักษณะการพักอาศัยแบ่งเป็น พักอาศัยกับผู้ปกครอง 300 คน (ร้อยละ 60) และไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง 200 คน (ร้อยละ 40) สถานที่ตั้งของสถานศึกษาที่นิสิตศึกษาอยู่ แบ่งเป็น ประสานมิตร 250 คน (ร้อยละ 50) และองครักษ์ 250 คน (ร้อยละ 50.0) สำหรับระดับชั้นปีการศึกษา คือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 115 คน (ร้อยละ 23) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 144 คน (ร้อยละ 28.8) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 120 คน (ร้อยละ 24) และชั้นปีที่ 4 จำนวน 121 คน (ร้อยละ 24.2)

ตาราง 6 ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน (500 คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	209	41.8
	หญิง	291	58.2
ลักษณะการพักอาศัย	พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	60.0
	ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	40.0
สถานที่ตั้งของสถานศึกษา	ประสานมิตร	250	50.0
	องครักษ์	250	50.0
ระดับชั้นปีการศึกษา	ชั้นปีที่ 1	115	23.0
	ชั้นปีที่ 2	144	28.8
	ชั้นปีที่ 3	120	24.0
	ชั้นปีที่ 4	121	24.2

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 500 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย พักอาศัยกับผู้ปกครองมากกว่า โดยมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากประสานมิตร และองครักษ์อย่างละเท่ากันที่ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ใน ระดับชั้นปีที่ 2

1.2 สถิติข้อมูลพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย (ตาราง 7) ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการ เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้าน ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ส่วนตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ กลุ่มตัวแปร ทางจิตลักษณะ ประกอบด้วย การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม และกลุ่มตัวแปรจิต ลักษณะตามสถานการณ์ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถ ของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

ตาราง 7 ค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	พิสัย	คะแนนกลุ่ม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
1. พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล	35.00	ต่ำ (43 - 66 คะแนน) สูง (67 - 78 คะแนน)	66.42	6.09
2. พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	42.00	ต่ำ (42 - 68 คะแนน) สูง (69 - 84 คะแนน)	68.07	8.29
3. พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม	28.00	ต่ำ (26 - 39 คะแนน) สูง (40 - 54 คะแนน)	39.14	4.34
4. การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา	43.00	ต่ำ (51 - 76 คะแนน) สูง (77 - 94 คะแนน)	76.21	8.66
5. การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ	30.00	ต่ำ (18 - 40 คะแนน) สูง (41 - 48 คะแนน)	40.42	4.85
6. การเห็นคุณค่าในตนเอง	41.00	ต่ำ (43 - 64 คะแนน) สูง (65 - 84 คะแนน)	64.97	7.29
7. เหตุผลเชิงจริยธรรม	112.00	ต่ำ (113 - 176 คะแนน) สูง (177 - 225 คะแนน)	176.08	25.36
8. เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม	34.00	ต่ำ (44 - 63 คะแนน) สูง (64 - 78 คะแนน)	63.43	7.65
9. การรับรู้ความสามารถของตน ในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม	34.00	ต่ำ (38 - 58 คะแนน) สูง (59 - 72 คะแนน)	58.16	7.92

จากตาราง 7 การแสดงผลค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือป้ายสาธารณะ โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 43 - 78 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 35 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.42 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.09 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 43 - 66 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 67 - 78 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลสูง

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 42 - 84 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 42 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.07 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.29 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 42 - 68 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 69 - 84 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมสูง

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม หมายถึง ติดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 26 - 54 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 28 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 39.14 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.34 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 26 - 39 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 40 - 54 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมสูง

การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา หมายถึง การที่บิดามารดาแสดงให้เห็นบุทรภาพถึงความรู้ ความเชื่อ และทัศนคติต่อศาสนา ตลอดจนแนวทางปฏิบัติตามหลักศาสนาแก่บุตร ทั้งด้วยวิธีที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด หรือการกระทำ ประกอบด้วย 1) ชักนำบุตรให้สนใจในศาสนา 2) อธิบายหลักคำสอนของศาสนาให้บุตรเข้าใจ และ 3) ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 51 - 94 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 43 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.66 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 51 - 76 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 77 - 94 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง

การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การที่นิสิตรับรู้กลไก หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้ถ่ายทอดให้นิสิตใช้ รักษา พัฒนา และเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งแสดงความช่วยเหลือในสาธารณประโยชน์ โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 18 - 48 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 30 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.42 ค่าเบี่ยง

เบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.85 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 18 - 40 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 41 - 48 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง

การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลนั้นตัดสินคุณค่าของตนเองตามความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับความสำคัญถึงการมีคุณค่า ความภาคภูมิใจ โดยคิดว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ตลอดจนได้รับการยอมรับจากคนรอบตัว หรือคนในสังคม ถึงการกระทำตามทัศนคติ บทบาทหน้าที่ของตน และค่านิยมที่ตนเองยึดถือ ด้วยการประเมินตนเองจากสิ่งที่ตนเองเป็น หรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น หรือการประเมินตนเองจากการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้ โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 43 - 84 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 41 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.97 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.29 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 43 - 64 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 65 - 84 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษกับตนเอง ผู้อื่น หรือส่วนรวม โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 113 - 225 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 112 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 176.08 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 25.36 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 113 - 176 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 177 - 225 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง

เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง ความคิดเชิงประเมินค่าของนิสิตทั้งที่เป็นประโยชน์และโทษทั้งต่อตนเองและส่วนรวม โดยเกิดจากความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ผ่านมา ตลอดจนความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบในพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม รวมทั้งมีความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าว โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 44 - 78 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 34 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 63.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.65 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 44 - 63 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 64 - 78 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง

การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม หมายถึง การที่นิสิตมั่นใจในความสามารถของตนเองว่ามีความสามารถ มีศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาในการแสดงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยมีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 38 - 72 คะแนน ค่าพิสัย เท่ากับ 34 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 58.16 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.92 ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 38 - 58 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมต่ำ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนระหว่าง 59 - 72 คะแนน จัดเป็นผู้ที่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง

ตาราง 8 จำนวน และร้อยละของกลุ่มต่ำ กลุ่มสูงที่จำแนกตามกลุ่มตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตัวแปรตาม		
พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล		
กลุ่มต่ำ	245	49.00
กลุ่มสูง	255	51.00
พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม		
กลุ่มต่ำ	221	44.20
กลุ่มสูง	279	55.80
พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม		
กลุ่มต่ำ	263	52.60
กลุ่มสูง	237	47.40
ตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม		
การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา		
กลุ่มต่ำ	255	51.00
กลุ่มสูง	245	49.00
การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ		
กลุ่มต่ำ	244	48.80
กลุ่มสูง	256	51.20
ตัวแปรจิตลักษณะ		
การเห็นคุณค่าในตนเอง		
กลุ่มต่ำ	225	45.00
กลุ่มสูง	275	55.00
เหตุผลเชิงจริยธรรม		
กลุ่มต่ำ	256	51.20
กลุ่มสูง	244	48.80
ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์		
เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม		
กลุ่มต่ำ	244	48.80
กลุ่มสูง	256	51.20
การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม		
กลุ่มต่ำ	220	44.00
กลุ่มสูง	280	56.00
รวม	500	100

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวแปรตามที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มสูง ได้แก่ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล เท่ากับ ร้อยละ 51.00 และพฤติกรรมการเป็น

พลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เท่ากับ ร้อยละ 55.80 ส่วนกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มสูง ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ เท่ากับ ร้อยละ 51.2 กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยในกลุ่มสูง ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง เท่ากับ ร้อยละ 55.00 และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่มีค่าเฉลี่ยในกลุ่มสูง ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม เท่ากับ ร้อยละ 51.2 รวมทั้งการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม เท่ากับ ร้อยละ 56.00

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance) ของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม จำแนกตามกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคม 10 กลุ่ม

การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การที่นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับรู้ว่าโรงเรียนหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้ถ่ายทอดแก่นิสิตให้ใช้ รักษา พัฒนา และเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งแสดงความช่วยเหลือในสาธารณประโยชน์ มีช่วงของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 18 - 48 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.85) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การใช้เหตุผลของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์นั้น ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษกับตนเอง ผู้อื่น หรือส่วนรวม มีช่วงของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 113 - 225 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานของกลุ่มเป็นเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 176 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 25.36) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูลจะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ซึ่งแบ่งตามข้อมูลชีวสังคมและภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) แบ่งตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง 2) แบ่งตามลักษณะการพักอาศัย คือ กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง 3) แบ่งตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา คือ กลุ่มประสานมิตร และกลุ่มองครักษ์ และ 4) แบ่งตามระดับชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในการวิเคราะห์จะเสนอตัวแปร คือ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน โดยแยกวิเคราะห์ทีละด้าน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือป้ายสาธารณะ ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 43 - 78 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 66.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.09) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลปรากฏในกลุ่มรวมว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร (ตาราง 9) โดยพบว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และ 2) นิสิตที่มีการเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์
ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและ
กลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	ก x ข
		(ก)	(ข)	
กลุ่มรวม	500	12.94*	31.04*	15.38*
เพศชาย	209	4.38*	12.58*	11.02*
เพศหญิง	291	7.16*	19.58*	5.91*
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	3.55	23.16*	11.67*
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	10.39*	9.13*	4.49*
ประธานมิตร	250	8.00*	16.76*	8.97*
องค์กรฯ	250	8.74*	12.83*	4.19*
ชั้นปีที่ 1	115	<1	16.41*	<1
ชั้นปีที่ 2	144	2.04	7.24*	8.99*
ชั้นปีที่ 3	120	4.45*	3.12	<1
ชั้นปีที่ 4	121	8.70*	9.73*	7.24*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 67.62	ต่ำ = 65.73
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.14	ต่ำ = 65.21
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 65.64	ต่ำ = 63.96
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 66.23	ต่ำ = 63.38
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.89	ต่ำ = 67.16
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.45	ต่ำ = 66.59
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.35	ต่ำ = 65.08
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.14	ต่ำ = 65.38
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.05	ต่ำ = 65.47
ประธานมิตร	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 67.17	ต่ำ = 65.30
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 67.59	ต่ำ = 64.88
องค์กรัก	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.61	ต่ำ = 65.92
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.90	ต่ำ = 65.64
ชั้นปีที่ 1	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.51	ต่ำ = 63.09
ชั้นปีที่ 2	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 67.96	ต่ำ = 65.37
ชั้นปีที่ 3	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.39	ต่ำ = 66.35
ชั้นปีที่ 4	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 67.94	ต่ำ = 64.73
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.03	ต่ำ = 64.64

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 9) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 7 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรัก กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 9 กลุ่มย่อย ประกอบด้วย กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรัก กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลเช่นนี้ปรากฏใน 8 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') มีรายละเอียดดังนี้

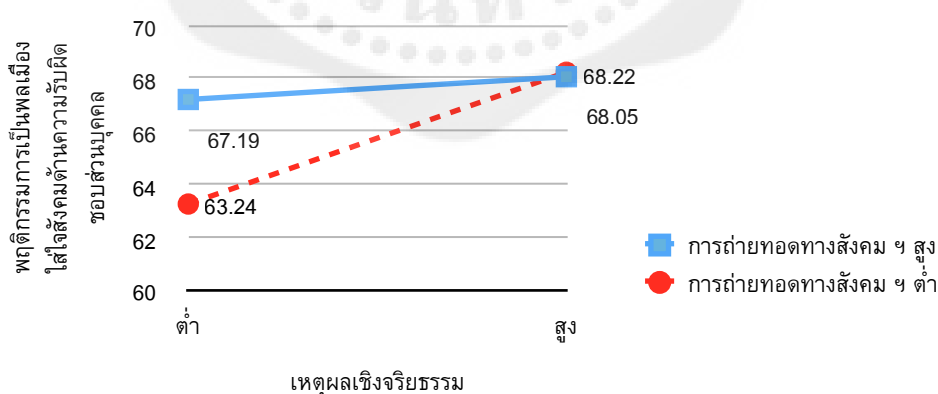
กลุ่มรวม (ตาราง 2 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 3)

1) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มรวมที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 3 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มรวม

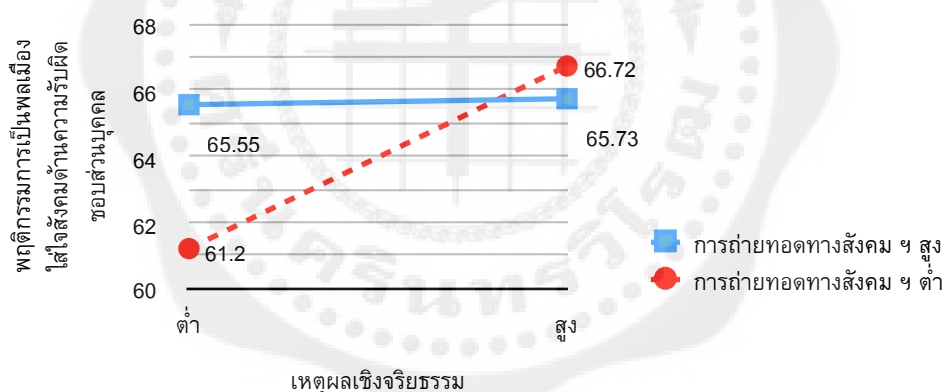
กลุ่มเพศชาย (ตาราง 3 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 4)

1) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

4) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 4 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลในกลุ่มเพศชาย

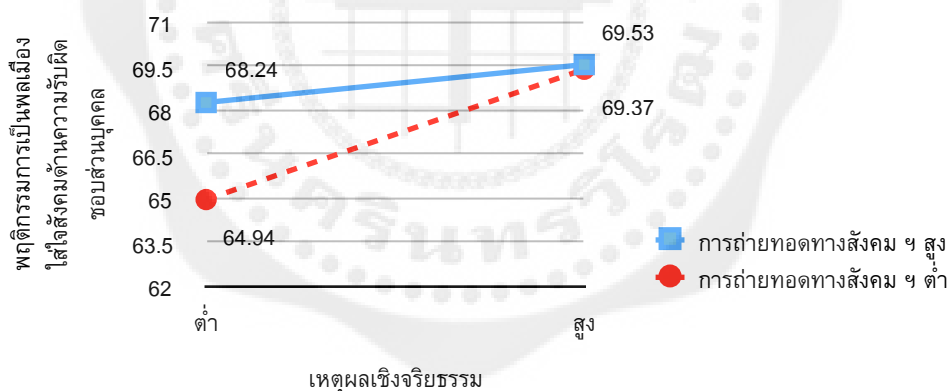
กลุ่มเพศหญิง (ตาราง 4 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 5)

1) ในกลุ่มเพศหญิงที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มเพศหญิงที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มเพศหญิงที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มเพศหญิงที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มเพศหญิง

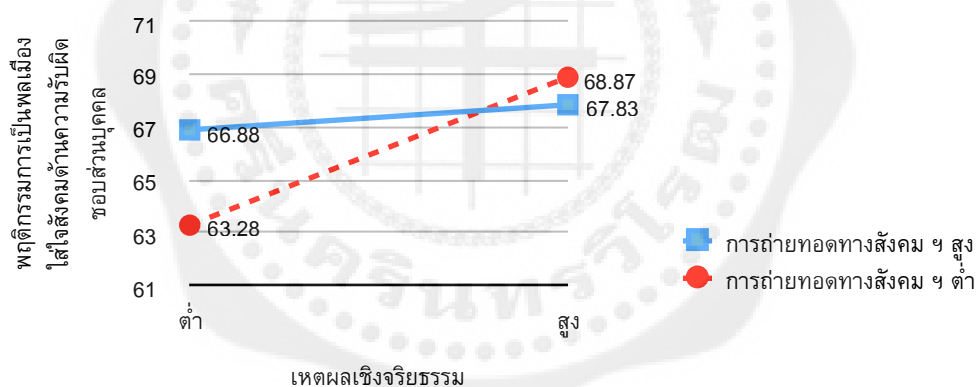
กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง (ตาราง 5 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 6)

1) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มี พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 6 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

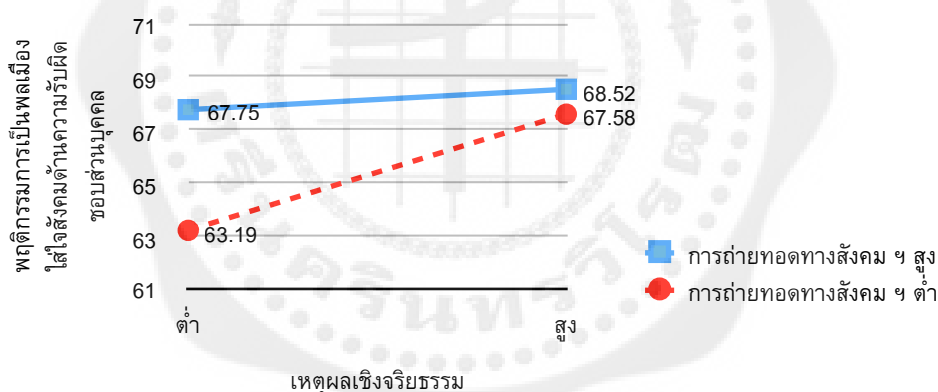
กลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง (ตาราง 6 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 7)

1) ในกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 7 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมที่เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มที่ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง

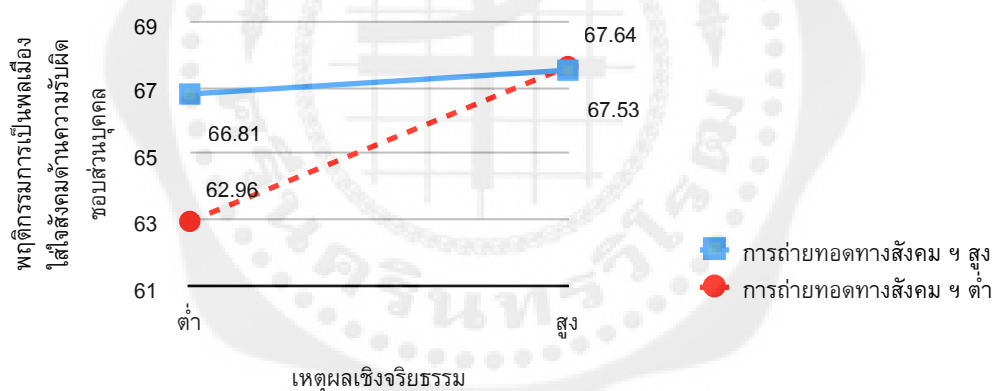
กลุ่มประสาณมิตร (ตาราง 7 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 8)

1) ในกลุ่มประสาณมิตรที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มประสาณมิตรที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มประสาณมิตรที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มประสาณมิตรที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มประสาณมิตร

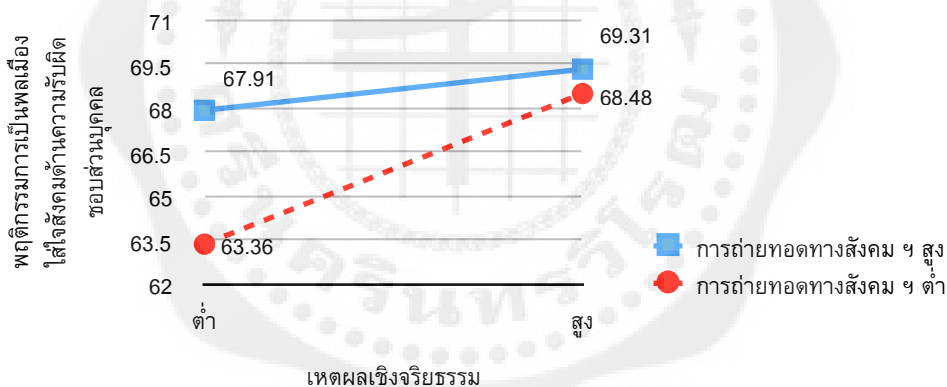
กลุ่มองค์กรฯ (ตาราง 8 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 9)

1) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

4) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคลในกลุ่มองค์กรฯ

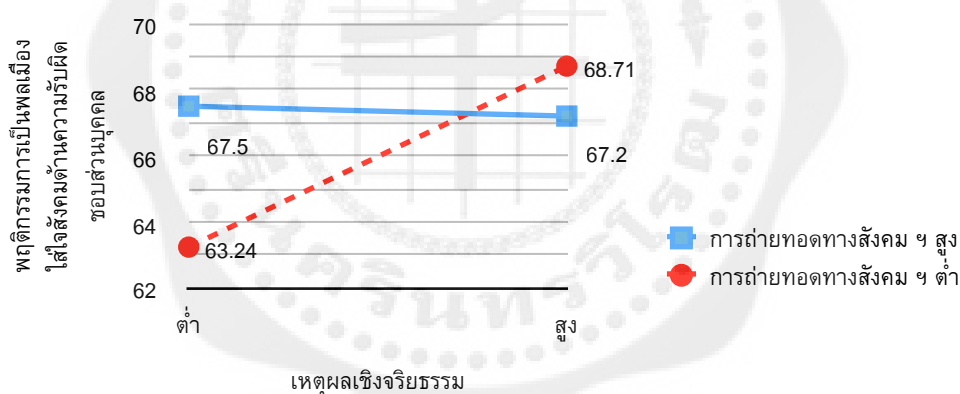
กลุ่มชั้นปีที่ 2 (ตาราง 9 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 10)

1) ในกลุ่มชั้นปีที่ 2 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มชั้นปีที่ 2 ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มชั้นปีที่ 2 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มชั้นปีที่ 2 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 10 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มชั้นปีที่ 2

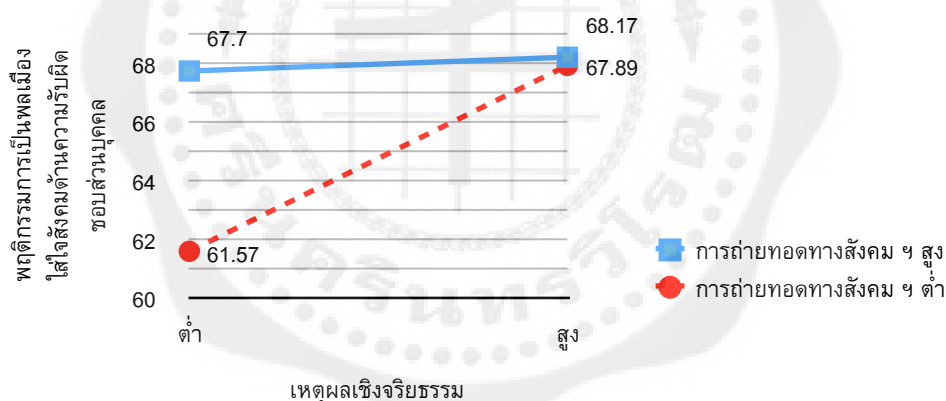
กลุ่มชั้นปีที่ 4 (ตาราง 10 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 11)

1) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

4) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 11 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มชั้นปีที่ 4

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากมี 5 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีเหตุผลเชิง

จริยธรรมต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สอง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สาม นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากที่สุด พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร และกลุ่มชั้นปีที่ 2

ประการที่สุดท้าย นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากที่สุด พบในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 4

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลน้อยที่สุด พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 42 - 84 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 68.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.29) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลปรากฏในกลุ่มรวมว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร (ตาราง 10) โดยพบว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัต

ลักษณะด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และ 2) นิสิตที่มีการเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	ก x ข
		(ก)	(ข)	
กลุ่มรวม	500	38.00*	10.90*	8.71*
เพศชาย	209	3.52	8.18*	13.45*
เพศหญิง	291	43.23*	3.01	<1
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	27.67*	1.36	6.38*
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	8.95*	16.86*	1.17
ประธานมิตร	250	23.94*	<1	<1
องค์กรฯ	250	2.45	16.88*	4.65*
ชั้นปีที่ 1	115	1.92	2.46	2.27
ชั้นปีที่ 2	144	6.09*	1.09	1.09
ชั้นปีที่ 3	120	10.85*	8.69*	<1
ชั้นปีที่ 4	121	42.28*	<1	4.32*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 70.50	ต่ำ = 66.08
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.47	ต่ำ = 67.11
เพศชาย	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.08	ต่ำ = 65.80
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 71.77	ต่ำ = 65.91
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 71.21	ต่ำ = 66.06
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 69.20	ต่ำ = 66.06
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.78	ต่ำ = 65.48
ประธานมิตร	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 71.90	ต่ำ = 66.01
องค์กรักษ์	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.79	ต่ำ = 64.95
ชั้นปีที่ 2	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 69.47	ต่ำ = 65.76
ชั้นปีที่ 3	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 70.39	ต่ำ = 66.23
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 70.17	ต่ำ = 66.45
ชั้นปีที่ 4	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 72.40	ต่ำ = 64.40

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 10) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 7 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรักษ์ และกลุ่มชั้นปีที่ 3

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรักษ์ และกลุ่มชั้นปีที่ 4

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มรวม (ตาราง 11 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 12)

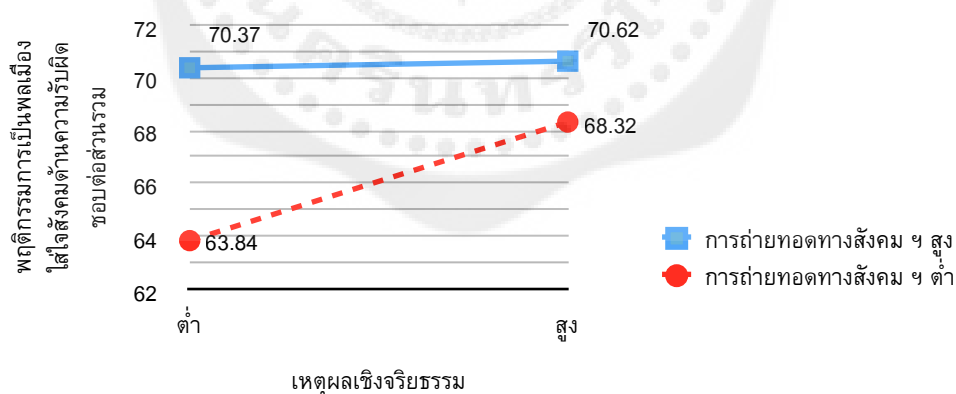
1) ในกลุ่มรวมที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

2) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มรวมที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

4) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

5) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 12 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มรวม

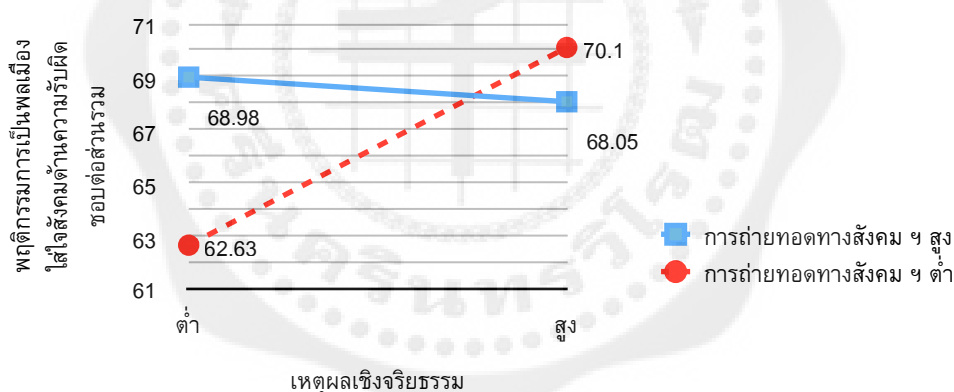
กลุ่มเพศชาย (ตาราง 12 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 13)

1) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มรวมที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 13 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มเพศชาย

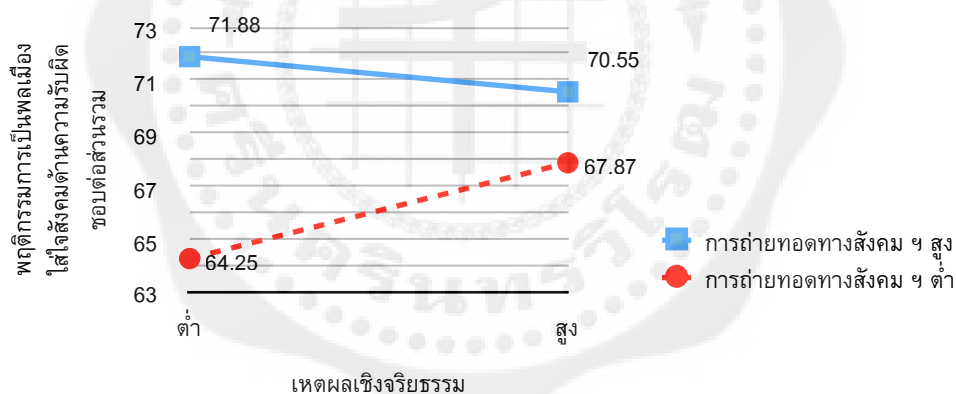
กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง (ตาราง 13 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 14)

1) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

2) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มี พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มี พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มี พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 14 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

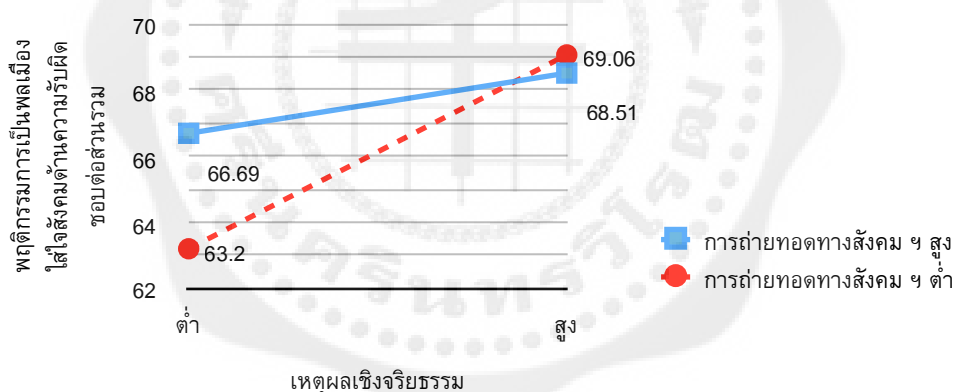
กลุ่มองค์กรฯ (ตาราง 14 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 15)

1) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

3) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มองค์กรฯที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 15 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มองค์กรฯ

กลุ่มชั้นปีที่ 4 (ตาราง 15 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 16)

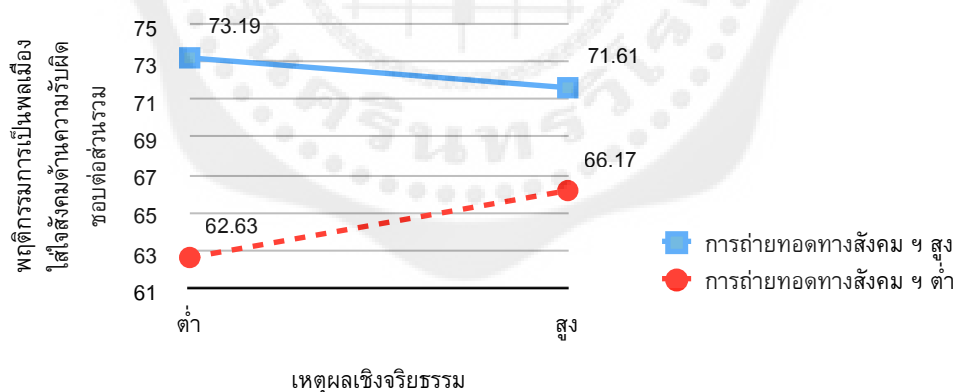
1) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

4) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

5) ในกลุ่มชั้นปีที่ 4 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 16 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มชั้นปีที่ 4

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากมี 5 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สอง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 3 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สาม นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด พบในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มองค์กรฯ

ประการที่สี่ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด พบในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการสุดท้าย นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด พบในกลุ่มรวม

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมน้อยที่สุด พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 4

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม หมายถึง ติดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 26 - 54 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 39.14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.34) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ตาราง 11) ผลปรากฏในกลุ่มรวมไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร

นอกจากนี้พบว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และเหตุผลเชิงจริยธรรม(ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1				
กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		ก x ข
		การถ่ายทอดทางสังคม ฯ (ก)	เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข)	
กลุ่มรวม	500	39.89*	35.90*	<1
เพศชาย	209	4.59*	35.25*	70.2*
เพศหญิง	291	40.29*	8.44*	1.58
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	34.97*	14.98*	<1
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	9.91*	19.84*	<1
ประธานมิตร	250	69.36*	9.47*	<1
องค์กรฯ	250	3.03	19.84*	<1
ชั้นปีที่ 1	115	4.64*	9.62*	<1
ชั้นปีที่ 2	144	13.75*	4.68*	<1
ชั้นปีที่ 3	120	7.62*	9.32*	<1
ชั้นปีที่ 4	121	7.83*	14.98*	2.69

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.32	ต่ำ = 38.02
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.27	ต่ำ = 38.07
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 39.63	ต่ำ = 38.49
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.64	ต่ำ = 37.48
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.77	ต่ำ = 37.68
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.93	ต่ำ = 38.52
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.26	ต่ำ = 37.42
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.77	ต่ำ = 37.91
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.47	ต่ำ = 38.65
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.84	ต่ำ = 38.27
ประธานมิตร	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.64	ต่ำ = 36.65
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.38	ต่ำ = 37.91
องค์กรฯ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.51	ต่ำ = 37.79
ชั้นปีที่ 1	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 39.43	ต่ำ = 37.29
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.90	ต่ำ = 36.82
ชั้นปีที่ 2	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.93	ต่ำ = 38.50
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.42	ต่ำ = 39.01
ชั้นปีที่ 3	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.25	ต่ำ = 38.38
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.35	ต่ำ = 38.28
ชั้นปีที่ 4	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.14	ต่ำ = 38.11
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.53	ต่ำ = 37.72

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 11) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 9 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิง

จริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 10 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe) มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มเพศชาย (ตาราง 16 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 17)

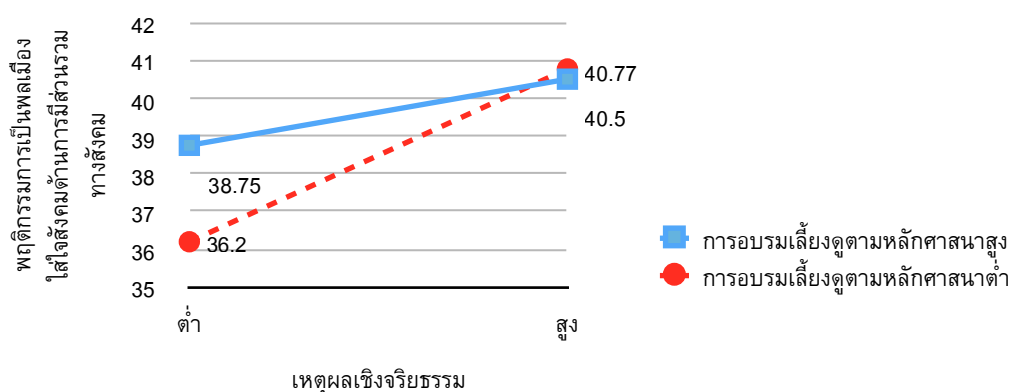
1) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

5) ในกลุ่มเพศชายที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 17 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ
อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของ
คะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มเพศชาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากมี 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง
ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัย
กับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4
นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ โดยพบในกลุ่มเพศชาย

ประการที่สอง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่ม
เพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่ม
องค์กรภักดิ์ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มี
การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ โดยพบในกลุ่มเพศชาย

ประการที่สุดท้าย นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัต
ลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วม
ทางสังคมมากที่สุด พบในกลุ่มเพศชาย

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ
และเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทาง
สังคมน้อยที่สุด พบในกลุ่มเพศชาย

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมือง ใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ตามระดับ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance) ของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคม 10 กลุ่ม

การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การที่นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒรับรู้จักไป หรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใช้ถ่ายทอดแก่นิสิตให้ใช้ รักษา พัฒนา และเคารพสิทธิในสมบัติสาธารณะต่าง ๆ รวมทั้งแสดงความช่วยเหลือในสาธารณประโยชน์ มีช่วงของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 18 - 48 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 40 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.85) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ระดับความรู้สึกที่เกี่ยวกับการตัดสินคุณค่าของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒการตามความรู้สึก หรือทัศนคติที่มีต่อตนเอง เกี่ยวกับความสำคัญถึงการมีคุณค่า ความภาคภูมิใจ โดยคิดว่าตนเองมีคุณค่าในสังคม ตลอดจนได้รับการยอมรับจากคนรอบตัว หรือคนในสังคม ถึงการกระทำตามทัศนคติ บทบาทหน้าที่ของตน และค่านิยมที่ตนเองยึดถือ ด้วยการประเมินตนเองจากสิ่งที่ตนเองเป็น หรือเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น หรือการประเมินตนเองจากการเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตนเองตั้งไว้ มีช่วงของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 43 - 84 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานของกลุ่มเป็นเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.29) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูลจะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ซึ่งแบ่งตามข้อมูลชีวิตสังคมและภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) แบ่งตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง 2) แบ่งตามลักษณะการพักอาศัย คือ กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง 3) แบ่งตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา คือ กลุ่มประสานมิตร และกลุ่ม

องค์กรฯ และ 4) แบ่งตามระดับชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในการวิเคราะห์จะเสนอตัวแปร คือ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน โดยแยกวิเคราะห์ทีละด้าน ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลของนิสิต

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือป้ายสาธารณะ ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 43 - 78 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 66.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.09) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ตาราง 12) ผลปรากฏในกลุ่มรวมไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลของนิสิตแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร

นอกจากนี้พบว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และ 2) นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์
ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ข) แตกต่างกันในกลุ่มรวมและ
กลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การถ่ายทอดทางสังคม ฯ (ก)	การเห็นคุณค่าในตนเอง (ข)	ก x ข
กลุ่มรวม	500	16.81*	6.69*	2.31
เพศชาย	209	7.30*	7.40*	3.76
เพศหญิง	291	8.46*	2.47	1.01
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	4.83*	6.23*	1.62
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	12.72*	1.59	<1
ประสานมิตร	250	9.75*	2.01	1.86
องค์กรฯ	250	11.85*	7.00*	<1
ชั้นปีที่ 1	115	1.83	17.62*	4.16*
ชั้นปีที่ 2	144	3.62	3.45	<1
ชั้นปีที่ 3	120	4.41*	<1	3.69
ชั้นปีที่ 4	121	14.55*	<1	<1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 67.59	ต่ำ = 65.31
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 67.17	ต่ำ = 65.73
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 65.54	ต่ำ = 63.30
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 65.55	ต่ำ = 63.29
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 68.94	ต่ำ = 66.90
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 67.25	ต่ำ = 65.64
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 67.36	ต่ำ = 65.53
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 68.16	ต่ำ = 65.01
ประธานมิตร	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 67.25	ต่ำ = 65.00
องค์กร	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 68.64	ต่ำ = 65.44
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 68.27	ต่ำ = 65.81
ชั้นปีที่ 1	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 68.00	ต่ำ = 61.59
ชั้นปีที่ 3	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 68.61	ต่ำ = 66.51
ชั้นปีที่ 4	การถ่ายทอดทางสังคม ๙	สูง = 68.01	ต่ำ = 63.75

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 12) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 8 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กร กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กร และกลุ่มชั้นปีที่ 1

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มชั้นปีที่ 1

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า

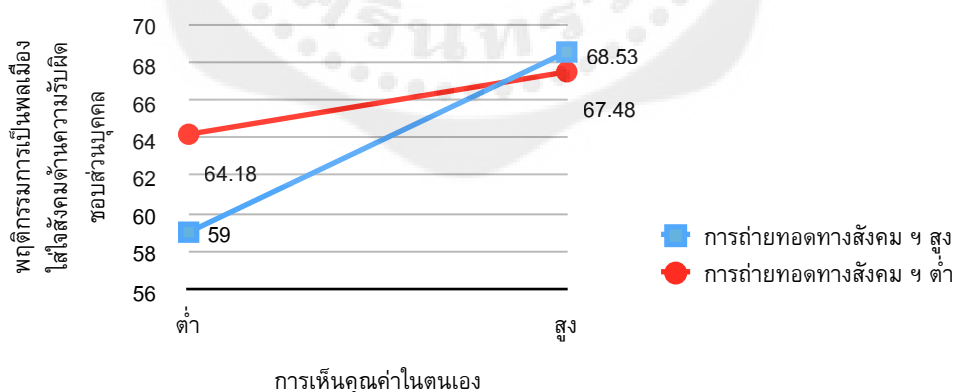
กลุ่มชั้นปีที่ 1 (ตาราง 17 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 18)

1) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง

3) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 18 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและการเห็นคุณค่าในตนเองที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากมี 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สอง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 1 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ โดยพบในกลุ่มชั้นปีที่ 1

ประการที่สาม นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากที่สุด พบในกลุ่มชั้นปีที่ 1

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลน้อยที่สุด พบในกลุ่มชั้นปีที่ 1

3.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิต

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 42 - 84 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 68.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.29) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ตาราง 13) ผลปรากฏในกลุ่มรวมไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร

นอกจากนี้พบว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึก

สาธารณะต่ำ และ 2) นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การถ่ายทอดทางสังคม ๖ (ก)	การเห็นคุณค่าในตนเอง (ข)	ก x ข
กลุ่มรวม	500	32.70*	18.16*	1.74
เพศชาย	209	5.53*	7.13*	3.51
เพศหญิง	291	31.12*	10.51*	<1
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	23.70*	2.47	<1
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	9.49*	22.99*	<1
ประธานมิตร	250	21.69*	<1	<1
องค์กร	250	3.78	22.51*	2.48
ชั้นปีที่ 1	115	<1	8.22*	3.16
ชั้นปีที่ 2	144	4.84*	9.45*	1.20
ชั้นปีที่ 3	120	8.10*	3.38	1.05
ชั้นปีที่ 4	121	48.79*	7.21*	3.73

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 70.10	ต่ำ = 65.92
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 69.57	ต่ำ = 66.45
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.25	ต่ำ = 65.48
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 68.44	ต่ำ = 65.29
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 71.30	ต่ำ = 66.16
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 70.22	ต่ำ = 67.23
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 70.88	ต่ำ = 65.87
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.94	ต่ำ = 65.86
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 69.83	ต่ำ = 64.86
ประธานมิตร	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 71.77	ต่ำ = 65.86
องค์กรัก	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 68.93	ต่ำ = 64.57
ชั้นปีที่ 1	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 69.91	ต่ำ = 63.81
ชั้นปีที่ 2	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 68.76	ต่ำ = 65.48
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 69.41	ต่ำ = 64.83
ชั้นปีที่ 3	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 70.24	ต่ำ = 66.44
ชั้นปีที่ 4	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 72.15	ต่ำ = 63.98
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 69.63	ต่ำ = 66.50

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 13) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 8 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 7 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรัก กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 โดยไม่พบว่าจะแนบพฤติกรรมการเป็น

พลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากมี 2 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สอง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กร กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

3.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิต

พฤติกรรมกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม หมายถึง ดี ตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 26 - 54 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 39.14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.34) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีความประพฤติกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีความประพฤติกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ตาราง 13) ผลปรากฏในกลุ่มรวมไม่พบว่าคะแนนพฤติกรรมกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร

นอกจากนี้พบว่าพฤติกรรมกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีความประพฤติกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ และ 2) นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีความประพฤติกำเริบเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์
ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (ก) และการเห็นคุณค่าในตนเอง (ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและ
กลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การถ่ายทอดทางสังคม ฯ (ก)	การเห็นคุณค่าในตนเอง (ข)	ก x ข
กลุ่มรวม	500	30.15*	46.01*	1.57
เพศชาย	209	5.98*	22.64*	<1
เพศหญิง	291	25.46*	22.06*	1.69
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	20.60*	37.40*	<1
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	10.20*	11.07*	2.33
ประสานมิตร	250	43.16*	39.94*	<1
องค์กรฯ	250	5.29*	13.69*	1.79
ชั้นปีที่ 1	115	1.56	8.59*	<1
ชั้นปีที่ 2	144	9.38*	21.62*	<1
ชั้นปีที่ 3	120	3.55	13.44*	4.43*
ชั้นปีที่ 4	121	12.83*	5.63*	<1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 39.94	ต่ำ = 37.90
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.18	ต่ำ = 37.66
เพศชาย	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 39.28	ต่ำ = 37.91
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 39.93	ต่ำ = 37.27
เพศหญิง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.37	ต่ำ = 37.85
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.28	ต่ำ = 37.94
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 39.74	ต่ำ = 37.55
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.12	ต่ำ = 37.17
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.28	ต่ำ = 38.39
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.32	ต่ำ = 38.35
ประธานมิตร	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.07	ต่ำ = 36.93
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.01	ต่ำ = 36.99
องค์กรักษ์	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 39.76	ต่ำ = 38.35
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.19	ต่ำ = 37.92
ชั้นปีที่ 1	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 39.73	ต่ำ = 36.40
ชั้นปีที่ 2	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.26	ต่ำ = 38.33
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.76	ต่ำ = 37.82
ชั้นปีที่ 3	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 40.30	ต่ำ = 37.81
ชั้นปีที่ 4	การถ่ายทอดทางสังคม ฯ	สูง = 40.16	ต่ำ = 37.53
	การเห็นคุณค่าในตนเอง	สูง = 39.71	ต่ำ = 37.97

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 14) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 8 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรักษ์ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ ผล

เช่นนี้ปรากฏทั้ง 10 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มชั้นปีที่ 3

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า

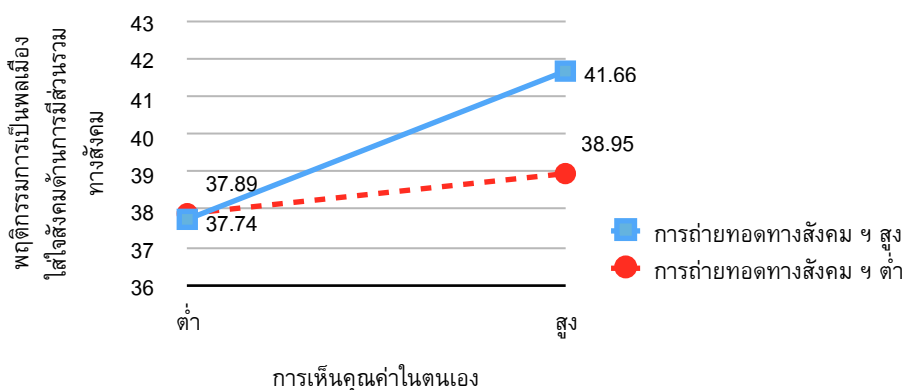
กลุ่มชั้นปีที่ 3 (ตาราง 18 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 19)

1) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 3 ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 3 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 3 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ การเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 3 ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 19 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับ
 อัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและการเห็นคุณค่าในตนเองที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของ
 คะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมใน
 กลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 3

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากมี 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สอง นิสิตที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

ประการที่สุดท้าย นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากที่สุด พบในกลุ่มชั้นปีที่ 3

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลน้อยที่สุด พบในกลุ่มชั้นปีที่ 3

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมือง ใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ตามระดับ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และ เหตุผลเชิงจริยธรรม ที่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two - way Analysis of Variance) ของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล 2) ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมี ตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการ เห็นคุณค่าในตนเอง จำแนกตามกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคม 10 กลุ่ม

การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา หมายถึง การที่ผู้ปกครองแสดงให้ บุตรทราบถึงความรู้ ความเชื่อ และทัศนคติต่อศาสนา ตลอดจนแนวทางปฏิบัติตามหลักศาสนาแก่บุตร ทั้งด้วยวิธีที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด หรือการกระทำ ประกอบด้วย 1) ชักนำบุตรให้สนใจ ในศาสนา 2) อธิบายหลักคำสั่งสอนของศาสนาให้บุตรเข้าใจ และ 3) ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติ ตนตามหลักคำสอนของศาสนา มีช่วงของคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 51 - 94 คะแนน ซึ่งคะแนน ถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์แบ่งกลุ่ม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 76 และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน เท่ากับ 8.66) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลัก ศาสนาสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การใช้เหตุผลของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งใน สถานการณ์นั้น ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์หรือโทษกับตนเอง ผู้อื่น หรือส่วนรวม มีช่วงของคะแนนที่ ได้จากแบบวัดมีค่า 113 - 225 คะแนน ซึ่งคะแนนถูกแบ่งออกเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานของ กลุ่มเป็นเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (ค่ามัธยฐาน เท่ากับ 176 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 25.36) โดย นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญา ตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย คือ นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

การวิเคราะห์ข้อมูลจะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ซึ่งแบ่งตามข้อมูล ชีวิตสังคมและภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) แบ่งตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง 2) แบ่งตามลักษณะการพักอาศัย คือ กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มไม่ได้ พักอาศัยกับผู้ปกครอง 3) แบ่งตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา คือ กลุ่มประสานมิตร และกลุ่ม องครักษ์ และ 4) แบ่งตามระดับชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในการวิเคราะห์ จะเสนอตัวแปร คือ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน โดยแยกวิเคราะห์ทีละด้าน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาและเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิต

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล หมายถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือไม่ละเมิดข้อบังคับของสังคม และทำตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ หรือปายสาธารณะ ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 43 - 78 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 66.42 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.09) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลปรากฏในกลุ่มรวมว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร (ตาราง 15) คือ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม
ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก) และ
เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก)	เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข)	ก x ข
กลุ่มรวม	500	2.66	28.71*	7.04*
เพศชาย	209	2.95	8.41*	2.69
เพศหญิง	291	<1	24.15*	4.33*
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	<1	21.51*	11.07*
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	3.80	9.23*	<1
ประธานมิตร	250	<1	9.84*	<1
องค์กร	250	5.92*	11.33*	4.86*
ชั้นปีที่ 1	115	1.70	11.40*	4.57*
ชั้นปีที่ 2	144	<1	5.83*	3.12
ชั้นปีที่ 3	120	<1	3.23	<1
ชั้นปีที่ 4	121	1.69	9.76*	3.13

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.21	ต่ำ = 65.24
เพศชาย	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 66.11	ต่ำ = 63.56
เพศหญิง	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.81	ต่ำ = 66.48
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.55	ต่ำ = 65.30
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 67.891	ต่ำ = 65.15
ประธานมิตร	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 67.61	ต่ำ = 65.27
องค์กรักษ์	การอบรมเลี้ยงดู ๑	สูง = 68.41	ต่ำ = 66.14
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.85	ต่ำ = 65.70
ชั้นปีที่ 1	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.66	ต่ำ = 64.33
ชั้นปีที่ 2	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 67.93	ต่ำ = 65.46
ชั้นปีที่ 3	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.27	ต่ำ = 66.41
ชั้นปีที่ 4	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.20	ต่ำ = 64.59

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 15) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มองค์กรักษ์ และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏทั้ง 9 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรักษ์ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรักษ์ และกลุ่มชั้นปีที่ 1

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า

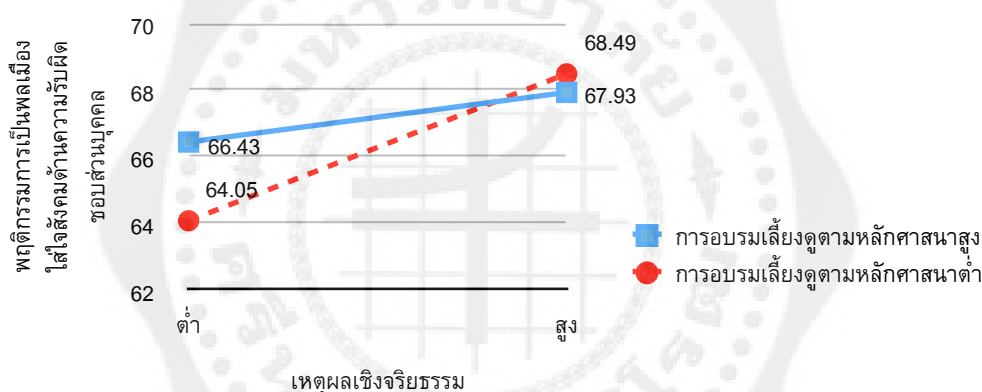
กลุ่มรวม (ตาราง 19 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 20)

1) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 20 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มรวม

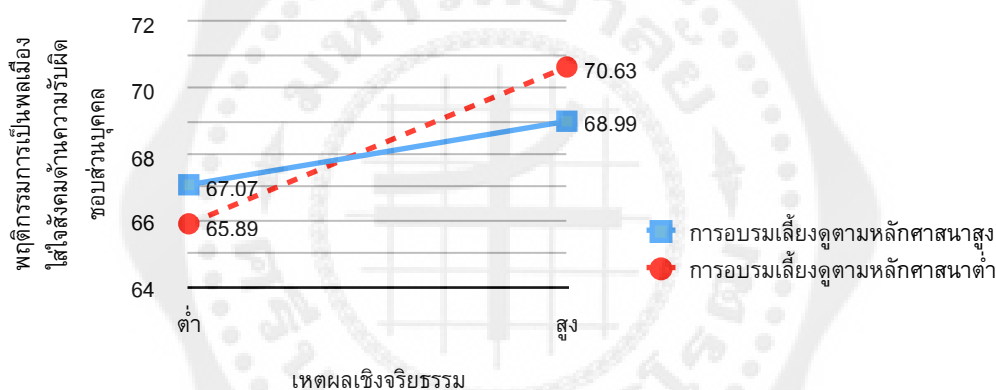
กลุ่มเพศหญิง (ตาราง 20 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 21)

1) ในกลุ่มนิสิตเพศหญิงที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตเพศหญิงที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตเพศหญิงที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตเพศหญิงที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 21 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในเพศหญิง

กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง (ตาราง 21 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 22)

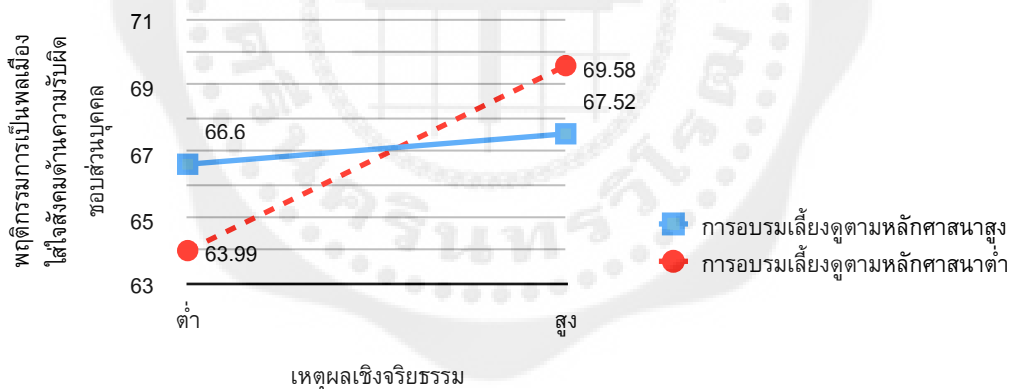
1) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง

2) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

5) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 22 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

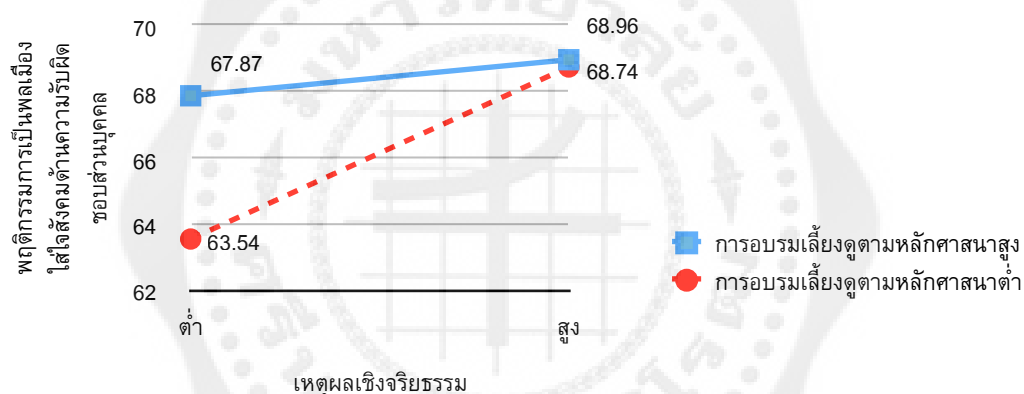
กลุ่มองค์กรฯ (ตาราง 22 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 23)

1) ในกลุ่มนิสิตองค์กรฯที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตองค์กรฯที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตองค์กรฯที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

4) ในนิสิตองค์กรฯที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 23 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มองค์กรฯ

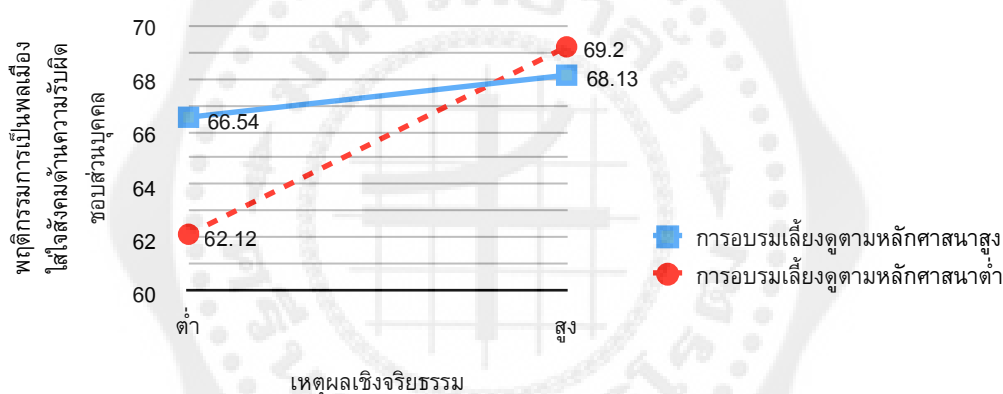
กลุ่มชั้นปีที่ 1 (ตาราง 42 ภาคผนวก ก ภาพประกอบ 24)

1) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตระดับชั้นปีที่ 1 ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 24 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มชั้นปีที่ 1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากมี 4 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มองค์กรี้นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ โดยพบในกลุ่มองค์กรี้น

ประการที่สอง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรี้น กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรี้น และกลุ่มชั้นปีที่ 1

ประการที่สาม นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากที่สุด พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มชั้นปีที่ 1

ประการที่สุดท้าย นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากที่สุด พบในกลุ่มองค์กร

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลน้อยที่สุด พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กร และกลุ่มชั้นปีที่ 1

4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาและเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิต

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม หมายถึง การกระทำในชีวิตประจำวันที่ไม่เป็นการรบกวนผู้อื่นให้เดือดร้อน รับผิดชอบต่อดูแลของใช้ส่วนรวม หรือสิ่งของสาธารณะ และเป็นอาสาสมัครเมื่อมีโอกาส ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 42 - 84 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 68.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.29) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลปรากฏในกลุ่มรวมว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร (ตาราง 16) คือ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม
ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก) และ
เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก)	เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข)	ก x ข
กลุ่มรวม	500	17.95*	8.33*	6.82*
เพศชาย	209	1.13	5.35*	8.56*
เพศหญิง	291	20.16*	2.46	<1
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	7.41*	1.33	7.05*
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	11.60*	12.59*	<1
ประธานมิตร	250	<1	1.15	5.04*
องค์กร	250	8.44*	16.88*	<1
ชั้นปีที่ 1	115	1.62	3.11	2.73
ชั้นปีที่ 2	144	2.32	1.09	3.79
ชั้นปีที่ 3	120	<1	7.46*	<1
ชั้นปีที่ 4	121	28.08*	<1	2.91

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมือง ใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 70.08	ต่ำ = 66.87
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.57	ต่ำ = 67.38
เพศชาย	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.13	ต่ำ = 66.25
เพศหญิง	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 71.03	ต่ำ = 66.75
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 70.54	ต่ำ = 67.71
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 69.40	ต่ำ = 65.75
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 69.48	ต่ำ = 65.67
องค์กรฯ	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 68.41	ต่ำ = 65.65
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 68.99	ต่ำ = 65.07
ชั้นปีที่ 3	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 70.21	ต่ำ = 66.46
ชั้นปีที่ 4	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 72.02	ต่ำ = 65.05

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีความประพฤติการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่พักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีความประพฤติการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏทั้ง 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 3

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่าง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้ปรากฏใน 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มประธานมิตร

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า

กลุ่มรวม (ตาราง 24 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 25)

1) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

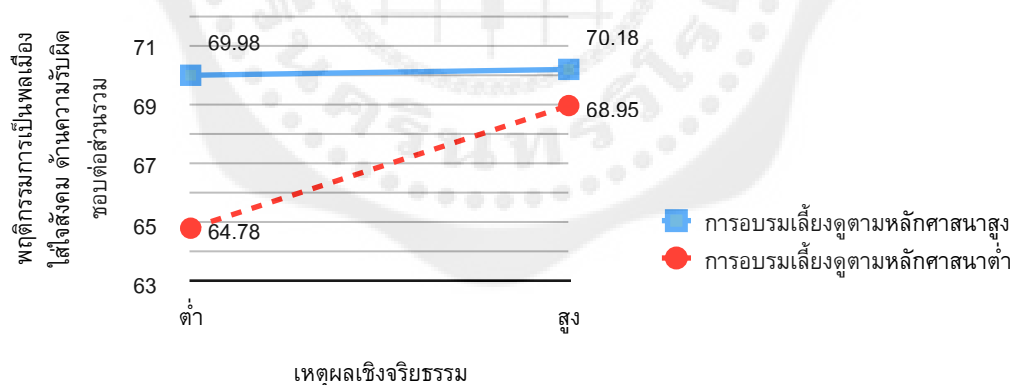
2) ในกลุ่มนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

5) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

6) ในกลุ่มนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 25 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มรวม

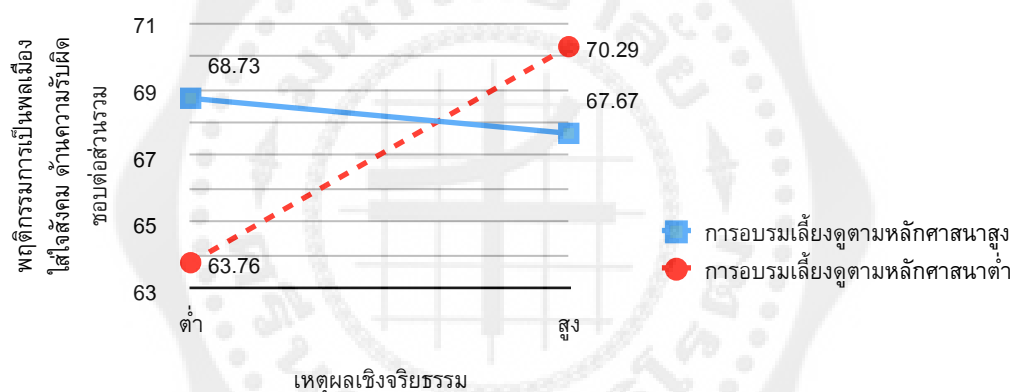
กลุ่มเพศชาย (ตาราง 25 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 26)

1) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 26 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มเพศชาย

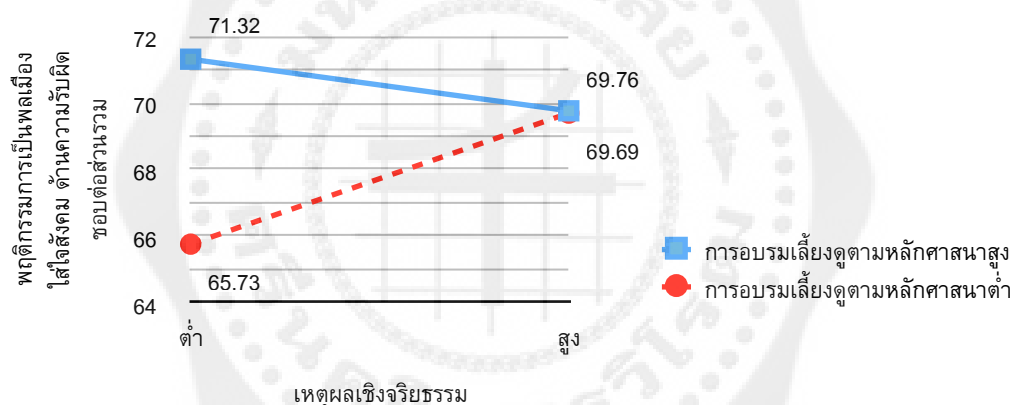
กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง (ตาราง 26 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 27)

1) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตที่พักอาศัยกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

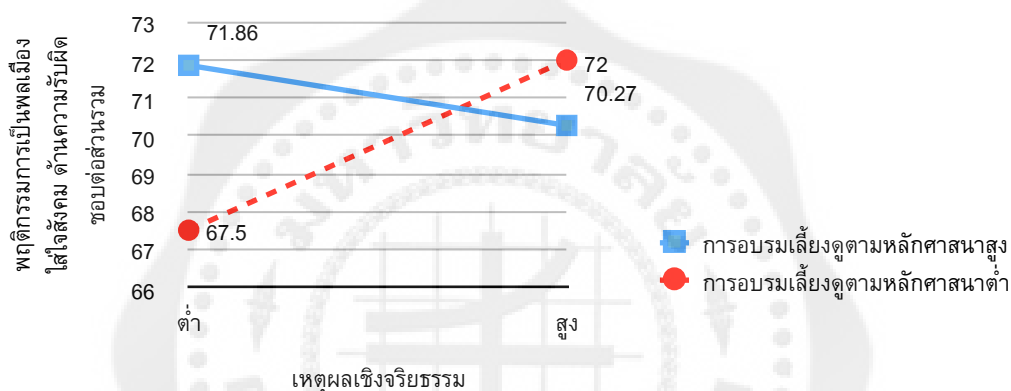
ภาพประกอบ 27 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

กลุ่มประสาณมิตร (ตาราง 27 ภาคผนวก ข ภาพประกอบ 28)

1) ในกลุ่มนิสิตประสาณมิตรที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2) ในกลุ่มนิสิตประสาณมิตรที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตประสาณมิตรที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 28 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในกลุ่มประสาณมิตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากมี 5 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มประสาณมิตร

ประการที่สอง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 3 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ โดยพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มประสาณมิตร

ประการที่สาม นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด พบในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

ประการที่สี่ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด พบในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มประสานมิตร

ประการที่สุดท้าย นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากที่สุด พบในกลุ่มรวม

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมน้อยที่สุด พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มประสานมิตร

4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางในการหาค่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาและเหตุผลเชิงจริยธรรม ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิต

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม หมายถึง ติ ดตามเรื่องราว ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางสังคม เพื่อทำความเข้าใจปัญหา และค้นหา หรือบ่งบอกถึงสิ่งที่ไม่ยุติธรรมของสังคม ช่วงคะแนนที่ได้จากแบบวัดมีค่า 26 - 54 คะแนน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 39.14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.34) โดยนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่พบว่าได้คะแนนมาก เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมสูง และนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดนี้ต่ำ เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลปรากฏในกลุ่มรวมว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร (ตาราง 17)

นอกจากนั้น พบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร คือ 1) นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
ด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิตของนิสิตที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (ก) และ
เหตุผลเชิงจริยธรรม (ข) แตกต่างกัน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

ส่วนที่ 1

กลุ่ม	จำนวน	แสดงค่าเอฟ			
		การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา (ก)	เหตุผลเชิง จริยธรรม (ข)	ก x ข	% ทำนาย
กลุ่มรวม	500	38.94*	24.91*	<1	16.5
เพศชาย	209	3.16	25.22*	6.74*	20.9
เพศหญิง	291	43.79*	4.23*	2.22	18.7
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	300	27.37*	11.09*	1.91	17.1
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	200	12.65*	15.19*	<1	17.2
ประธานมิตร	250	51.18*	2.78*	<1	26.1
องค์กรฯ	250	5.13*	21.95*	<1	12.3
ชั้นปีที่ 1	115	3.35	9.44*	<1	16.7
ชั้นปีที่ 2	144	12.97*	3.03	1.67	15.7
ชั้นปีที่ 3	120	20.75*	4.50*	<1	22.2
ชั้นปีที่ 4	121	5.31*	13.43*	1.23	19.1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 (ต่อ)

ส่วนที่ 2

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเป็นพลเมือง ใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมของนิสิต	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
กลุ่มรวม	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 40.42	ต่ำ = 38.06
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.19	ต่ำ = 38.29
เพศชาย	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.66	ต่ำ = 37.79
เพศหญิง	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 40.80	ต่ำ = 37.49
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.66	ต่ำ = 38.63
พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 40.40	ต่ำ = 37.81
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.93	ต่ำ = 38.28
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 40.49	ต่ำ = 38.39
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.59	ต่ำ = 38.29
ประธานมิตร	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 40.81	ต่ำ = 37.01
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.35	ต่ำ = 38.47
องค์กรฯ	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 39.85	ต่ำ = 38.45
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.60	ต่ำ = 37.70
ชั้นปีที่ 1	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 39.62	ต่ำ = 36.60
ชั้นปีที่ 2	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 41.15	ต่ำ = 38.73
ชั้นปีที่ 3	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 41.10	ต่ำ = 38.04
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.28	ต่ำ = 38.85
ชั้นปีที่ 4	การอบรมเลี้ยงดู ฯ	สูง = 40.00	ต่ำ = 38.27
	เหตุผลเชิงจริยธรรม	สูง = 40.51	ต่ำ = 37.76

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ปรากฏว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัวแปร (ตาราง 17) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระนี้ พบว่า 1) นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่านิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏใน 8 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 และ 2) นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้ปรากฏทั้ง 9 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัย

กับผู้ปกครอง กลุ่มไม่พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประสาณมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

นอกจากนี้ยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์แบบสองทางระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้ปรากฏใน 1 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย

เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองตัวมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') พบว่า

กลุ่มเพศชาย (ตาราง 47 ภาคผนวก ก ภาพประกอบ 29)

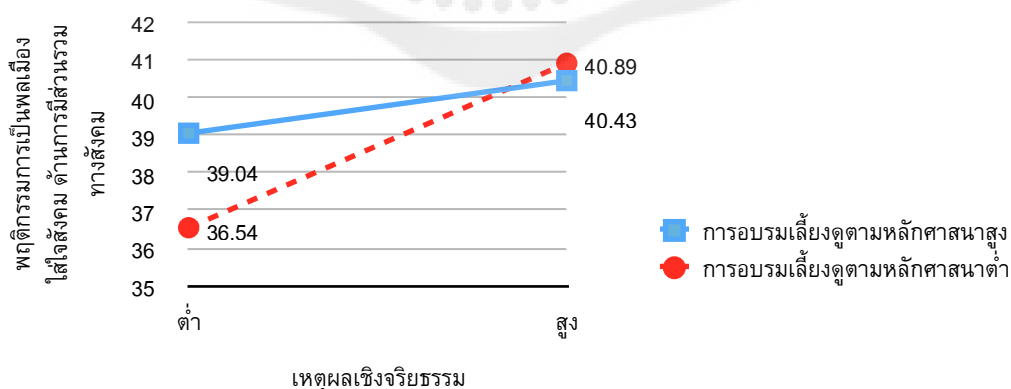
1) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เป็นผู้ที่มียพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง

2) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มียพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

3) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มียพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

4) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง เป็นผู้ที่มียพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ

5) ในกลุ่มนิสิตเพศชายที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มียพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมต่ำที่สุด

ภาพประกอบ 29 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนค่าเฉลี่ยระหว่างการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มเพศชาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้สรุปได้ว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากมี 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มี เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ โดยพบในกลุ่มเพศชาย

ประการที่สอง นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 1 กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ยังพบในนิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ โดยพบในกลุ่มเพศชาย

ประการที่สุดท้าย นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และมีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ เป็นผู้ที่มีความพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากที่สุด พบในกลุ่มเพศชาย

นอกจากนั้น นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ เป็นผู้ที่มีความพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมน้อยที่สุด พบในกลุ่มเพศชาย

5. ผลการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยใช้กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

ในส่วนนี้จะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสวงหาเปอร์เซ็นต์การทำนาย ตัวทำนายที่สำคัญ และลำดับการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวม (ค่าร้อยละทำนาย) และแบบเป็นขั้น (ตัวทำนายที่สำคัญ) (Enter และ Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยมีชุดตัวทำนายทั้งสิ้น 4 ชุด ได้แก่ ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ด้านสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และตัวทำนายชุดที่ 4 คือ รวมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยตัวทำนาย 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตน

ในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการทำนาย ว่าสามารถทำนายตัวแปรตามดังกล่าวข้างต้นได้มากกว่าเพียงลำพังชุดใดชุดหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลจะได้กระทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยอีก 10 กลุ่ม ซึ่งแบ่งตามข้อมูลชีวสังคมและภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) แบ่งตามเพศของกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มเพศหญิง 2) แบ่งตามลักษณะการพักอาศัย คือ กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง และกลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง 3) แบ่งตามสถานที่ตั้งของสถานศึกษา คือ กลุ่มประสานมิตร และกลุ่มองครักษ์ และ 4) แบ่งตามระดับชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ในการวิเคราะห์จะเสนอตัวแปร คือ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน โดยแยกวิเคราะห์ทีละด้าน ดังนี้

ในการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวต้องไปไม่สัมพันธ์กันในระดับสูง กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่ควรสูงกว่า 0.8 เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่เรียกว่าความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) (Devore, J. and Peck, R. 1993) ดังนั้นก่อนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่ด้วยวิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีค่าไม่เกิด 0.8 (ตาราง 1 ภาคผนวก ข)

5.1 ผลการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล โดยใช้กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ด้านสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 18) พบว่า ด้านสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลได้ 11.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .231 และ .153 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และยังมี การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 18) พบว่า ด้านสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 4 โดยทำนายได้ 18.8% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้า เท่ากับ .416 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มชั้นปีที่ 3 โดยทำนายได้ 8.3% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้า เท่ากับ .286 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 9.4% ถึง 16.3%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 18) พบว่า ด้านจิตลักษณะทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลได้ 15.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .278 และ .201 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง และยังมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 18) พบว่า ด้านจิตลักษณะทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 1 โดยทำนายได้ 26.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .324 และ .283 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มชั้นปีที่ 3 โดยทำนายได้ 3.4% ซึ่งไม่พบตัวทำนายที่สำคัญ ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 13.9% ถึง 21.8%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 18) พบว่า ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลได้ 6% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้า คือ .235 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 18) พบว่า ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มเพศชาย โดยทำนายได้ 22.1% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้า เท่ากับ .468 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศหญิง โดยทำนายได้ 2.2% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้า เท่ากับ .127 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 2.3% ถึง 14.9%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 4 คือ รวมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยตัวทำนาย 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม

เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 18) พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลได้ 18.5% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .242, .167 และ .149 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ยังมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และยังมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อบุคคลมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 18) พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 2 โดยทำนายได้ 30.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .511, -.440, .225 และ .182 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง โดยทำนายได้ 17.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .240, .242, .194 และ -.159 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 17.9% ถึง 28.4%

ตาราง 18 คำร้อยละการทำนาย (enter) และลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่าง ๆ (stepwise) ของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้าน
ความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน	ชุด 1 ด้านสถานการณ์ทางสังคม (1-2)				ชุด 2 ด้านจิตลักษณะ (3-4)				ชุด 3 ด้านจิตลักษณะตาม สถานการณ์ (5-6)				ชุด 4 รวมทั้ง 3 ด้าน (1-6)			
		% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)
รวม	500	11.1	2, 1	.231, .153	15.8	4, 3	.278, .201	6.0	5	.235	18.5	4, 2, 3	.242, .167, .149				
เพศชาย	209	13.7	1	.358	18.3	3, 4	.252, .249	22.1	6	.468	24.7	6, 3	.383, .153				
เพศหญิง	291	9.4	2	.306	13.9	4, 3	.281, .178	2.2	5	.127	20.0	4, 2	.254, .216				
พักอาศัยกับผู้อุปการ	300	10.8	2, 1	.221, .154	15.1	3, 4	.237, .225	4.5	5	.199	17.2	3, 4, 2, 5	.240, .242, .194, -.159				
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้อุปการ	200	11.7	2, 1	.248, .156	17.8	4, 3	.345, .167	9.3	5	.300	17.9	4, 2	.320, .196				
ประธานมิตร	250	10.7	2	.319	15.8	3	.396	5.0	6	.196	20.4	3, 2, 5	.438, .202, -.223				
องค์กรัก	250	16.3	2, 1	.271, .241	21.8	4, 3	.408, .134	9.0	5	.296	26.8	4, 2, 1	.342, .184, .149				
ชั้นปีที่ 1	115	10.3	1	.322	26.1	4, 3	.324, .283	11.1	5	.330	28.1	4, 3	.324, .283				
ชั้นปีที่ 2	144	14.5	2, 1	.230, .219	19.6	3, 4	.327, .200	10.6	5, 6	.426, -.213	30.9	3, 6, 1, 4	.511, -.440, .225, .182				
ชั้นปีที่ 3	120	8.3	2	.286	3.4	-	-	2.3	-	-	18.1	2, 5, 4	.347, -.286, .212				
ชั้นปีที่ 4	121	18.8	2	.416	21.0	4	.455	14.9	6	.361	28.4	4, 2	.335, .264				

*หมายเหตุ: ค่าเบต้าทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, % ทำนาย (enter) และตัวทำนาย (stepwise)

ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา

ตัวทำนายที่ 2 คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ

ตัวทำนายที่ 3 คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง

ตัวทำนายที่ 4 คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม

ตัวทำนายที่ 5 คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใสใจสังคม

ตัวทำนายที่ 6 คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ สรุปได้ 4 ประการ คือ 1) ตัวทำนายด้านสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญโดยสรุปของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา สามารถทำนายได้ 11.1% 2) ตัวทำนายด้านจิตลักษณะที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม และการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถทำนายได้ 15.8% 3) ตัวทำนายด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถทำนายได้ 6% และ 4) ตัวทำนายที่สำคัญทั้ง 3 ด้านร่วมกัน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถทำนายได้ 18.5%

5.2 ผลการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยใช้กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ด้านสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 19) พบว่า ด้านสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้ 18% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .307 และ .181 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และยังมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 19) พบว่า ด้านสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 4 โดยทำนายได้ 34.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .371 และ .302 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย โดยทำนายได้ 12.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .210 และ .194 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 12.6% ถึง 21.6%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 19) พบว่า ด้านจิตลักษณะทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้ 17.6% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าเบต้า เท่ากับ .414 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 19) พบว่า ด้านจิตลักษณะทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มองค์กรฯ โดยทำนายได้ 25.1% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม มีค่าเบต้าตามลำดับคือ .323 และ .295 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มชั้นปีที่ 3 โดยทำนายได้ 12.6% มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับฟิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 12.8% ถึง 24.7%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 19) พบว่า ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้ 17.2% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้าตามลำดับคือ .298 และ .157 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง และยังมีเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 19) พบว่า ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 4 โดยทำนายได้ 40.3% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้า เท่ากับ .628 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มประสานมิตร โดยทำนายได้ 1.3% ซึ่งไม่พบตัวทำนายที่สำคัญ การแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับฟิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 8.3% ถึง 34.9%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นชั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 4 คือ รวมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยตัวทำนาย 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 19) พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนาย

พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้ 25.2% โดยมีลำดับตัวทำนายนที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .197, .152, .167 และ .129 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง ยังมีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง ยังมีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง และยังมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 19) พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 4 โดยทำนายได้ 47.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .507 และ .282 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย โดยทำนายได้ 18.4% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .287 และ .204 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 23.1% ถึง 39.9%

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ สรุปได้ 4 ประการ คือ 1) ตัวทำนายด้านสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญโดยสรุปของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ สามารถทำนายได้ 18% 2) ตัวทำนายด้านจิตลักษณะที่สำคัญ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถทำนายได้ 17.6% 3) ตัวทำนายด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สำคัญเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถทำนายได้ 17.2% และ 4) ตัวทำนายที่สำคัญทั้ง 3 ด้านร่วมกัน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ สามารถทำนายได้ 25.2%

5.3 ผลการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยใช้กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 1 คือ ด้านสถานการณ์ทางสังคม ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 20) พบว่า ด้านสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมได้ 24.8% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .358 และ .215 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และยังมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 20) พบว่า ด้านสถานการณ์ทางสังคมทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มประธานมิตร โดยทำนายได้ 48.5% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .430 และ .347 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย โดยทำนายได้ 12.1% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา มีค่าเบต้า เท่ากับ .327 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 14.6% ถึง 35%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 2 คือ ด้านจิตลักษณะ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการ

วิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 20) พบว่า ด้านจิตลักษณะทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรม การเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมได้ 18.5% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญ เรียงจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .301 และ .218 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง และยังมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 20) พบว่า ด้านจิตลักษณะทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มองค์กรฯ โดยทำนายได้ 38% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าเบต้า เท่ากับ .615 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่ม ชั้นปีที่ 3 โดยทำนายได้ 13.4% มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่ เหลือมีค่าระหว่าง 13.5% ถึง 26.4%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมาทำการ วิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ด้านจิตลักษณะ ตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจ สังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 20) พบว่า ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ทั้ง 2 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็น พลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมได้ 25.2% โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติต่อ พฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้าเท่ากับ .500 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง นิสิตผู้นั้นยังมี พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 20) พบว่า ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวทำนาย 2 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มประสานมิตร โดยทำนายได้ 35.2% ตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้า เท่ากับ .591 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย โดยทำนายได้ 17% ตัวทำนายที่ สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้า เท่ากับ .412 การแปลผลตัว ทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่ เหลือมีค่าระหว่าง 18.3% ถึง 31.3%

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมาทำการ วิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณแบบรวม และแบบเป็นขั้น โดยมีตัวทำนายชุดที่ 4 คือ รวมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยตัวทำนาย 6 ตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติต่อ พฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม (ตาราง 20) พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการ เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมได้ 31.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียง

จากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .326, .192, .134, .137 และ -.137 ซึ่งหมายความว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ยังมีเจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง ยังมีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง ยังมีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง ยังมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง และยังมีการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสูง นิสิตผู้นั้นยังมีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลใน 10 กลุ่มย่อย (ตาราง 20) พบว่า ตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนายได้มากที่สุดคือ กลุ่มชั้นปีที่ 4 โดยทำนายได้ 54.9% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม มีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .373, .319, .240 และ -.113 และกลุ่มที่มีเปอร์เซ็นต์การทำนายได้น้อยที่สุด คือ กลุ่มเพศชาย โดยทำนายได้ 23% โดยมีลำดับตัวทำนายที่สำคัญเรียงจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งมีค่าเบต้าตามลำดับ คือ .242, .160 และ .160 ซึ่งการแปลผลตัวทำนายของกลุ่มนี้เป็นในทำนองเดียวกับกลุ่มรวม สำหรับพิสัยเปอร์เซ็นต์การทำนายในกลุ่มย่อยที่เหลือมีค่าระหว่าง 24.2% ถึง 40.6%

ตาราง 20 ค่าร้อยละการทำนาย (enter) และลำดับความสำคัญของตัวทำนายต่าง ๆ (stepwise) ของตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม

กลุ่ม	จำนวน	ชุด 1 ด้านสถานการณ์ทางสังคม (1-2)			ชุด 2 ด้านจิตลักษณะ (3-4)			ชุด 3 ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ (5-6)			ชุด 4 รวมทั้ง 3 ด้าน (1-6)		
		% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า	% ทำนาย (enter)	ตัวทำนาย (stepwise)	ค่าเบต้า
รวม	500	24.8	1, 2	.358, .215	18.5	3, 4	.301, .218	25.2	5	.500	31.9	5, 1, 2, 3, 6	.326, .192, .134, .137, -.137
เพศชาย	209	12.1	1	.327	17.9	4, 3	.255, .241	17.0	5	.412	23.0	5, 3, 4	.242, .160, .160
เพศหญิง	291	35.0	1, 2	.413, .276	19.0	3, 4	.336, .197	31.3	5	.554	40.6	5, 2, 1	.296, .226, .236
พักอาศัยกับผู้อื่น	300	26.2	1, 2	.338, .246	26.2	3, 4	.449, .122	28.7	5	.536	36.1	5, 3, 2	.313, .230, .172
ไม่ได้พักอาศัยกับผู้อื่น	200	24.2	1, 2	.380, .195	14.5	4	.361	22.9	5	.472	30.6	5, 1, 2	.270, .234, .145
ประธานมิตร	250	48.5	2, 1	.430, .347	38.0	3	.615	35.2	5	.591	54.9	2, 3, 1, 6	.373, .319, .240, -.113
องค์กร	250	14.6	1, 2	.326, .138	13.5	4	.354	18.3	5	.426	24.2	5, 4, 1	.261, .178, .172
ชั้นปีที่ 1	115	15.4	1	.373	22.5	3, 4	.323, .238	26.8	5	.506	31.7	5	.506
ชั้นปีที่ 2	144	32.5	1, 2	.381, .288	26.4	3	.494	19.4	5	.440	39.0	1, 3, 2	.294, .266, .208
ชั้นปีที่ 3	120	34.8	1, 2	.483, .214	13.4	3	.330	31.1	5	.557	40.0	5, 1, 2	.296, .303, .167
ชั้นปีที่ 4	121	22.0	1, 2	.337, .193	16.1	4	.381	26.5	5	.514	32.3	5, 4	.434, .228

*หมายเหตุ: ค่าเบต้าทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, % ทำนาย (enter) และตัวทำนาย (stepwise)

- ตัวทำนายที่ 1 คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา
- ตัวทำนายที่ 2 คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ
- ตัวทำนายที่ 3 คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง
- ตัวทำนายที่ 4 คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม
- ตัวทำนายที่ 5 คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
- ตัวทำนายที่ 6 คือ การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

จากผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ สรุปได้ 4 ประการ คือ 1) ตัวทำนายด้านสถานการณ์ทางสังคมที่สำคัญโดยสรุปของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ สามารถทำนายได้ 24.8% 2) ตัวทำนายด้านจิตลักษณะที่สำคัญ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม สามารถทำนายได้ 18.5% 3) ตัวทำนายด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สำคัญ คือ เจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถทำนายได้ 25.2% และ 4) ตัวทำนายที่สำคัญทั้ง 3 ด้านร่วมกัน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถทำนายได้ 31.9%

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” เป็นการวิจัยสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบปัจจัยเชิงสาเหตุจากลักษณะทางจิตและลักษณะทางสังคมว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) มากน้อยเพียงใด โดยการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ของนิสิตระดับปริญญาตรี ที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ และ 2) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมและกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะที่ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน และตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญในการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยของนิสิตที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 500 คน

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็นแบบสอบถามลักษณะชีวิตสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม และแบบวัดจำนวน 9 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และแบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของตัวแปรตามที่มีตัวแปรอิสระแตกต่างกัน และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้น ในบทนี้สรุปผลการวิจัย อภิปรายตามสมมติฐาน รวมทั้งข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) โดยตั้งสมมติฐานการวิจัย จำนวน 4 ข้อ ซึ่งทดสอบโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในบทที่ 4 จนสามารถสรุปผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อ ดังนี้

1.1 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า “นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม มากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย”

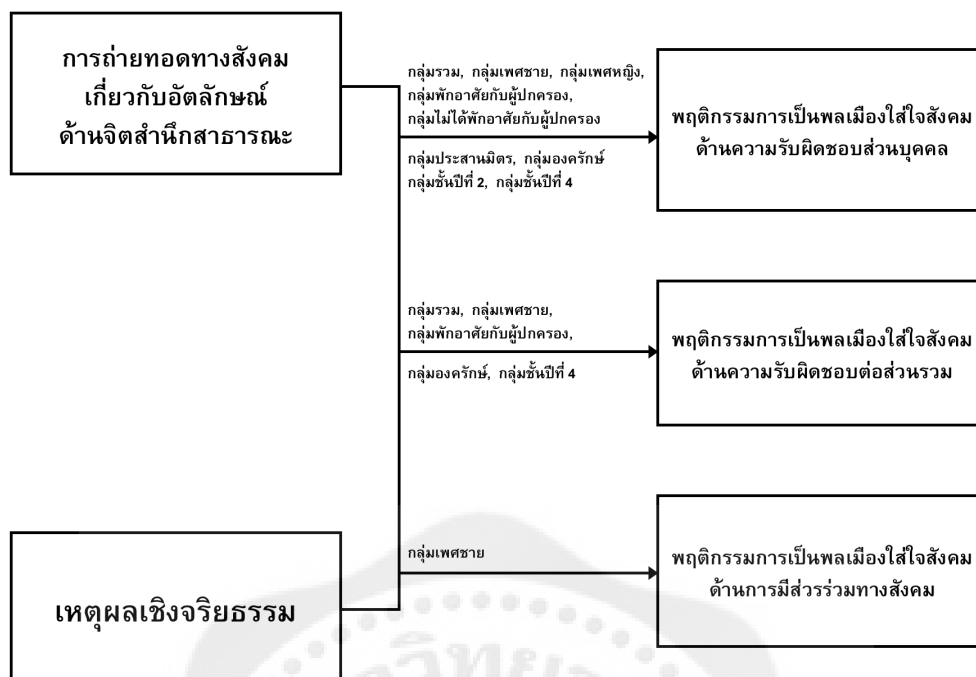
สมมติฐานนี้ทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และ 2) เหตุผลเชิงจริยธรรม ส่วนตัวแปรตามมี 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล 2) พฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) พฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 3 ตัวแปร (ภาพประกอบ 30) ได้แก่

1) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 กลุ่มย่อย (ตาราง 2 - 10 ภาคผนวก ข) ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มประธานมิตร กลุ่มองค์กรฯ กลุ่มชั้นปีที่ 2 และกลุ่มชั้นปีที่ 4

2) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ (ตาราง 11 - 15 ภาคผนวก ข) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรฯ และกลุ่มชั้นปีที่ 4

3) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ (ตาราง 16 ภาคผนวก ข) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มเพศชาย

ภาพประกอบ 30 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 1

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 1 อย่างเด่นชัดในบางกลุ่มย่อยเท่านั้น

ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง พร้อมกันทั้ง 2 ตัวแปร เป็นนิสิตที่มีพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) มาก เนื่องจากการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะเป็นกระบวนการจากสถานศึกษา เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา. 2556) ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการปลูกฝังนิสิตให้ไปสู่พฤติกรรมที่น่าปรารถนาด้วยการกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนา และขัดเกล่าอย่างมีแบบแผน อีกทั้ง นิสิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายและเริ่มเข้าสู่ผู้ใหญ่ตอนต้น จะมีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น ชอบทดลองสิ่งใหม่ ๆ ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ของบ้านเมือง หาคำความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทำให้นิสิตรู้จักใช้ความคิดพิจารณาเหตุผลด้วยตนเอง ดังนั้นการตัดสินใจกระทำต่าง ๆ จึงสอดคล้องกับกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และคำนึงถึงความสำคัญของส่วนรวมด้วย (พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว. 2547) ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก ระดับที่ 3 ซึ่งเป็นระดับที่กล่าวถึงความสามารถของบุคคลที่สามารถควบคุมตนเองได้ มีเหตุผลในการเลือกกระทำโดยคำนึงถึงประโยชน์ของคนหมู่มาก ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ละอายใจตนเองเมื่อทำชั่ว ผลในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกันยา พูนเดช (2552) ที่ทำการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของวิศวกรสังกัดการไฟฟ้า พบว่า วิศวกรที่มี

เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมสูงด้วย หรืองานวิจัยของ วิทย์พัฒน สี่หา (2551) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมคือตัวแปรอันดับแรกที่เข้าสู่สมการการทำนายความมีจิตสาธารณะของนิสิต

นอกจากนี้ยังพบผลที่น่าสนใจ คือ ในกลุ่มเพศชาย พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว ประกอบด้วย การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) เนื่องจากเพศชายและเพศหญิงมีลักษณะในการใช้ชีวิต รวมทั้งบทบาทในสังคมที่แตกต่างกัน มีลักษณะทางกายภาพที่ต่างกัน สภาวะทางอารมณ์ ความไวต่อความรู้สึก เหล่านี้มีส่วนที่จะทำให้เกิดคุณลักษณะที่แตกต่างกันได้ (พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว. 2547)

1.2 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ข้อที่ 2

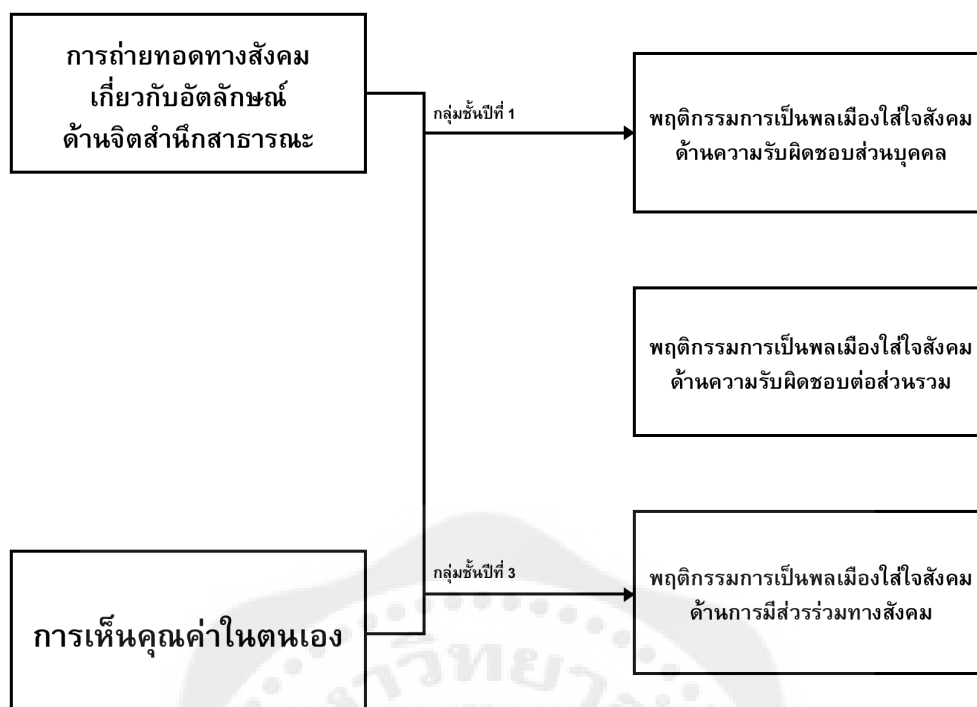
สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า “นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และการเห็นคุณค่าในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม มากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย”

สมมติฐานนี้ทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และ 2) การเห็นคุณค่าในตน ส่วนตัวแปรตามมี 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล 2) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 3 ตัวแปร (ภาพประกอบ 31) ได้แก่

1) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีการเห็นคุณค่าในตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ มีการเห็นคุณค่าในตนต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียว (ตาราง 17 ภาคผนวก ข) ได้แก่ กลุ่มชั้นปีที่ 1

2) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง มีการเห็นคุณค่าในตนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะต่ำ มีการเห็นคุณค่าในตนต่ำ (ตาราง 18 ภาคผนวก ข) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มชั้นปีที่ 3

ภาพประกอบ 31 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 2

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 2 อย่างเด่นชัดในบางกลุ่มย่อยเท่านั้น

ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และมีการเห็นคุณค่าในตนสูง พร้อมกันทั้ง 2 ตัวแปร เป็นนิสิตที่มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมใน 2 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) มาก นอกจากผลที่เกิดจากการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะแล้ว การเห็นคุณค่าในตนเอง อันเกิดจากการรู้สึกว่าคุณค่าของตัวเองสำคัญ เห็นว่าตนเองมีความสามารถที่จะกระทำได้ จึงมีส่วนทำให้นิสิตเลือกกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอมอร์ แสนกว่า (2555) ศึกษาจิตสำนึกถึงส่วนรวมร่วมกันของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญร้อยละ 85.71 กล่าวถึงการเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องต่อการมีจิตสำนึกถึงส่วนรวม โดยส่งผลทำให้เกิดอิทธิพลต่อคุณธรรมในหลาย ๆ ด้าน วิทยพัฒน์ สี่หา (2551) ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตปริญญาตรี พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเอง สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า “นิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง และเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม มากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย”

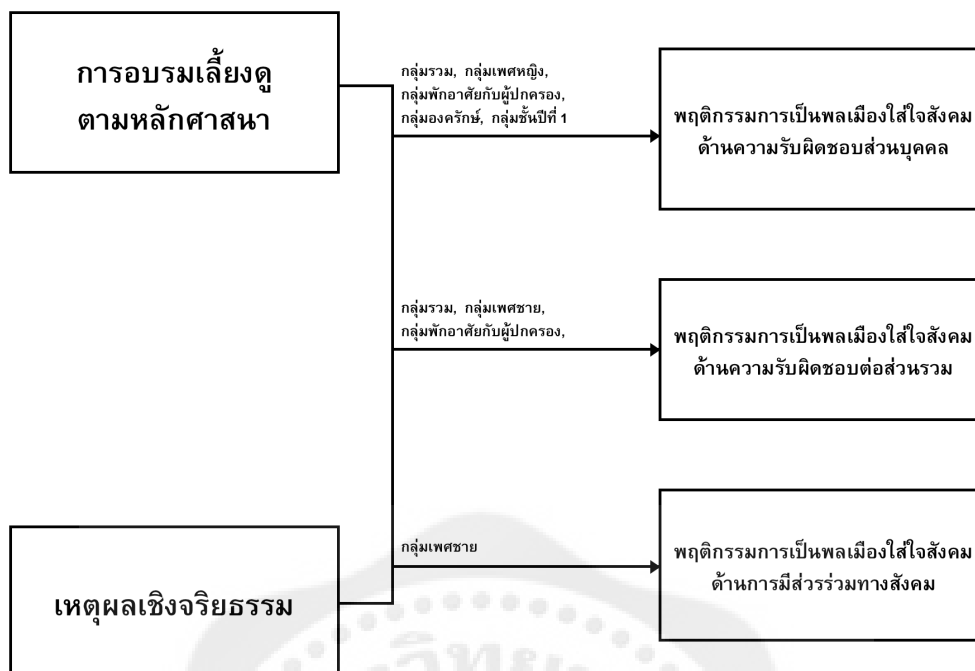
สมมติฐานนี้ทดสอบด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางซึ่งประกอบด้วยตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และ 2) การเห็นคุณค่าในตน ส่วนตัวแปรตามมี 3 ตัวแปร คือ 1) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล 2) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และ 3) พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบผลที่สนับสนุนสมมติฐานทั้ง 3 ตัวแปร (ภาพประกอบ 32) ได้แก่

1) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง มีการเห็นคุณค่าในตนสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ มีการเห็นคุณค่าในตนต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 4 กลุ่มย่อย (ตาราง 19 - 23 ภาคผนวก ข) ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มองค์กร และกลุ่มชั้นปีที่ 1

2) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง มีการเห็นคุณค่าในตนสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ มีการเห็นคุณค่าในตนต่ำ ผลเช่นนี้พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2 กลุ่มย่อย (ตาราง 24 - 26 ภาคผนวก ข) ได้แก่ กลุ่มเพศชาย และกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

3) นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาสูง มีการเห็นคุณค่าในตนสูง เป็นผู้ที่มีการพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมมากกว่า นิสิตที่มีการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาต่ำ มีการเห็นคุณค่าในตนต่ำ (ตาราง 28 ภาคผนวก ข) ผลเช่นนี้พบในกลุ่มย่อยเพียงกลุ่มเดียว คือ กลุ่มเพศชาย

ภาพประกอบ 32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 3

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 3 อย่างเด่นชัดในบางกลุ่มย่อยเท่านั้น

ผลในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า นิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่มีการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสูง และมีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง พร้อมกันทั้ง 2 ตัวแปร เป็นนิสิตที่มีพฤติกรรมการณ์เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) มาก เนื่องจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนาจากพ่อแม่ หรือผู้ปกครองถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ เพราะการปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ถูกเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัวเป็นอันดับแรก และมีความใกล้ชิดมากที่สุด ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองที่ผสมผสานไปกับหลักคำสอน และการปฏิบัติตนทางศาสนา ประกอบกับการมีเหตุผลในเชิงจริยธรรมด้วย งานวิจัยของ เสถียร สีชื่น (2556) ทำการศึกษาจิตสำนึกถึงส่วนรวมร่วมกัน กล่าวไว้ว่า จิตสำนึกถึงส่วนรวมร่วมกัน หมายถึง การร่วมแรงร่วมใจกันกระทำประโยชน์ส่วนรวมรับผิดชอบต่อสังคม การปฏิบัติตนที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม ให้การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม มีความเห็นอกเห็นใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมควบคู่กับประโยชน์ส่วนตน รวมถึงมีความเข้าใจ และร่วมแก้ปัญหาส่วนรวมอีกด้วย ซึ่งพบว่า สถาบันที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการขัดเกลาที่ก่อให้เกิดจิตสำนึกถึงส่วนรวมร่วมกัน คือ สถาบันครอบครัว รองลงมา คือ สถาบันศาสนา อีกทั้ง อภิญา อิงอาจ (2554) ที่ศึกษาพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า ความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ครอบครัวมีความใกล้ชิดศาสนาสูง มีจริยธรรมด้านพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตสูงกว่านักศึกษาที่ครอบครัวมีความใกล้ชิดศาสนาต่ำ

1.4 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน ข้อที่ 4

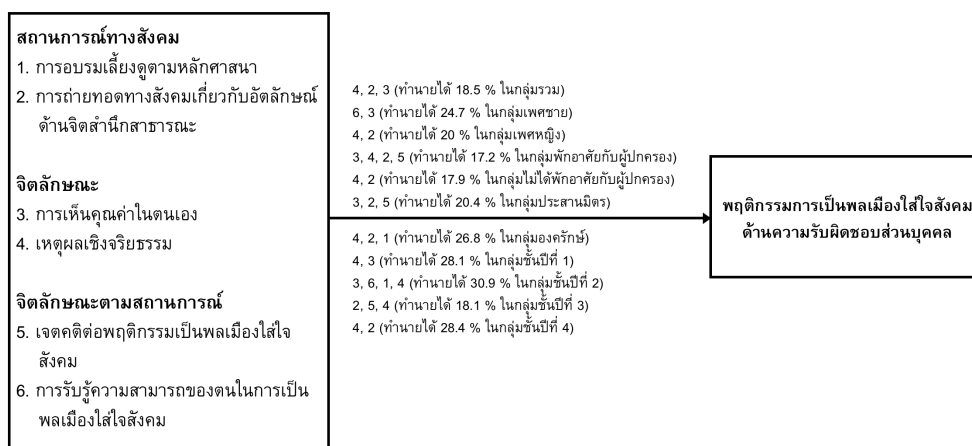
สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า “กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวมเพื่อหาค่าร้อยละการทำนาย และแบบเป็นขั้นเพื่อหาตัวแปรทำนายที่สำคัญ เพื่อทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) ของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ตามลักษณะชีวสังคม พบผลดังนี้

1.4.1 พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบรวม พบว่า ตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลได้ร้อยละ 18.5 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบตัวแปรสำคัญ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง

เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 10 กลุ่มย่อย จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบรวม พบว่า ค่าการทำนายสูงสุด คือ กลุ่มชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 30.9 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม (ภาพประกอบ 33)

ภาพประกอบ 33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 4.1

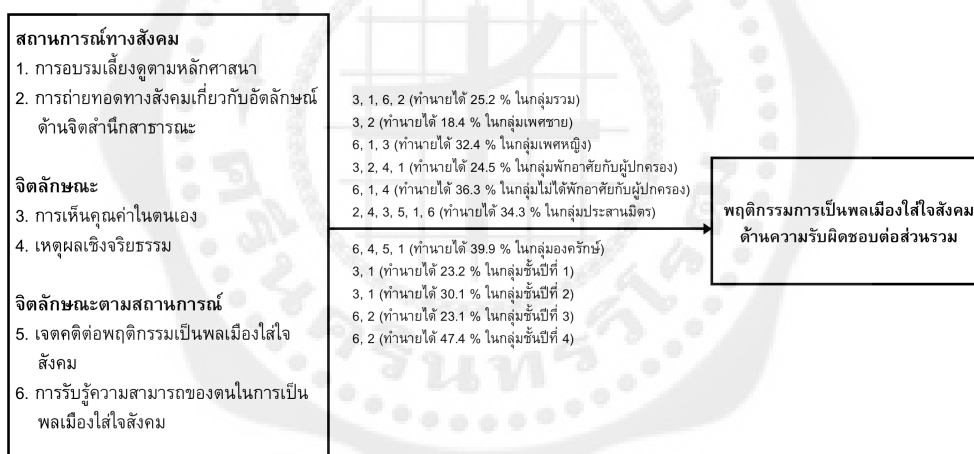
ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จึงสรุปได้ว่า ตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง

นอกจากนั้น พบว่า ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับแรกสูงสุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม เนื่องจากพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลนั้น มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสังคม ซึ่งเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์กหมายถึงการใช้เหตุผลที่แสดงถึงเจตนาของผู้กระทำในการเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับระดับจริยธรรมของบุคคลนั้น ซึ่งพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลมีความสอดคล้องกับเหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับที่ 2 ขั้นที่ 4 ที่ว่าด้วยเรื่องการประพฤติปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับ หรือกฎหมาย งานวิจัยของ สุภรัตน์ ทองอ่อน (2550) ศึกษาการเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากร (ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ และด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้า) ของนักเรียนที่มีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมตามกฎเกณฑ์ มีจิตสำนึกสาธารณะด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างมากและมีจิตสำนึกสาธารณะด้านการประหยัดพลังงานไฟฟ้าอยู่ในค่อนข้างมาก ส่วนนักเรียนที่มีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมเหนือกฎเกณฑ์ มีจิตสำนึกสาธารณะทั้งสองด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง วิจัยพัฒนา สี่หา (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี พบว่า ตัวแปรที่สามารถเข้าสู่สมการทำนายจิตสาธารณะของนิสิต ประกอบด้วย เหตุผลเชิงจริยธรรม (ค่าเบต้าเท่ากับ .118) อัตมโนทัศน์ (ค่าเบต้าเท่ากับ .117) และค่านิยมบุคคลทางครอบครัว (ค่าเบต้าเท่ากับ .118) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.2 พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบรวม พบว่า ตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้ร้อยละ 25.2 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบตัวแปรสำคัญโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ

เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 10 กลุ่มย่อย จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบรวม พบว่า ค่าการทำนายสูงสุด คือ กลุ่มชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 47.4 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบตัวแปรสำคัญ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม (ภาพประกอบ 34)

ภาพประกอบ 34 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 4.2

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จึงสรุปได้ว่า ตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ

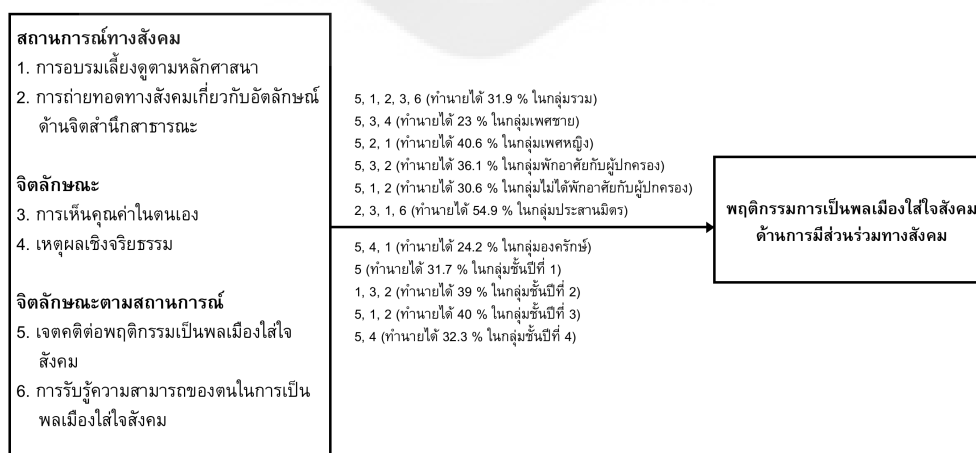
นอกจากนั้น พบว่า ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับแรกสูงสุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย คือ การเห็นคุณค่าในตนเอง เนื่องจากการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการยอมรับและเคารพตนเองจนเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ซึ่งผู้ที่จะเห็นคุณค่าแท้ในตนเองได้นั้น จะต้องไม่ได้มาจากการโน้มน้าวหรือสับสนไปตามความเห็นของผู้อื่นเพียงเพราะอยาก

ดูดีหรือได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์, 2556) นั้นจึงหมายถึงการที่นิสิตรู้ตัวเองดีว่าควรจะประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรให้ตนเองมีคุณค่าในสังคมที่อาศัยร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาวุฒิ ชินหาต (2556) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวทำนายอันดับแรกร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ อีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะได้ร้อยละ 62.7 งานวิจัยของ ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์ (2556) ศึกษาปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนิสิต พบว่า การเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นตัวทำนายร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ร้อยละ 53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.4.3 พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม

จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบรวม พบว่า ตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง เหตุผลเชิงจริยธรรม เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ด้านด้านการมีส่วนร่วมทางสังคมได้ร้อยละ 31.9 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบตัวแปรสำคัญที่ทำนายโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยทั้ง 10 กลุ่มย่อย จากการวิเคราะห์การถดถอยแบบรวม พบว่า ค่าการทำนายสูงสุด คือ กลุ่มประสานมิตร ร้อยละ 54.9 และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบตัวแปรสำคัญที่ทำนาย โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม (ภาพประกอบ 35)

ภาพประกอบ 35 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน ข้อที่ 4.3

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้จึงสรุปได้ว่า ตัวทำนายที่สำคัญของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใสใจสังคม การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ การเห็นคุณค่าในตนเอง และการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

นอกจากนั้น พบว่า ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสู่สมการเป็นอันดับแรกสูงสุดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย คือ เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใสใจสังคม ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของแจ่มนิดา คณานันท์ (2555) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงาน พบว่า เจตคติที่ดีต่อการประหยัดพลังงานไฟฟ้า เป็นตัวทำนายร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ อีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าได้ร้อยละ 53 สุคนธ์ธา เสงี่ยมเจริญ. (2556) ศึกษาโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตปริญญาตรี พบว่า เจตคติต่อจิตสำนึกสาธารณะมีค่าน้ำหนักความสำคัญทางตรงต่อจิตสำนึกสาธารณะ เท่ากับ .29

สรุปได้ว่าผลการวิจัยในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานข้อ 4

จากการศึกษาอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้านของนิสิต อาจกล่าวได้ว่า นิสิตที่กระทำหรือแสดงออกถึงพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้านนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยสถานการณ์ทางสังคมและปัจจัยจิตลักษณะของนิสิต ผลการวิจัยในส่วนนี้สรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอำนาจในการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย 2 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลนั้นประสบอยู่ ซึ่งมีลักษณะได้ทั้งเอื้อหรือขัดขวางพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม ได้แก่ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ 2) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ เป็นลักษณะทางจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งถูกสะสมในตัวบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีลักษณะค่อนข้างคงที่ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบัน ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง และเหตุผลเชิงจริยธรรม จะเห็นได้ว่าการใช้ตัวแปรปัจจัยด้านสถานการณ์ทางสังคม ปัจจัยจิตลักษณะ และปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์จะสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้มากยิ่งขึ้น ดังเช่นในงานวิจัยต่าง ๆ ที่พบว่า การใช้ตัวแปรเชิงเหตุเกี่ยวกับพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งทำนายพฤติกรรมนั้นได้ไม่มากนัก แต่เมื่อนำตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม ตัวแปรจิตลักษณะ และตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์เข้าร่วมทำนายจะสามารถทำนายพฤติกรรมที่น่าปรารถนาได้มากยิ่งขึ้น ดังเช่น ในงานวิจัยของ จารุณี จันทร์เจริญ (2555) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ตัวแปรลักษณะทางจิต และตัวแปรลักษณะทางสังคม ร่วมกัน 7 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนได้ร้อยละ 62 และงานวิจัยของ ธนาวุฒิ ชินหาต (2556) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษา พบว่า การเห็นคุณค่าในตัวเอง แรงจูงใจภายใน และการสนับสนุนจากครอบครัว อาจารย์ และเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะได้ร้อยละ 62.7

ทั้งนี้ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ตัวทำนายที่สามารถเข้าสู่สมการทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) มี 2 ตัวแปร คือ การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเอง อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีการกำหนดอัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการขึ้นเพื่อปลูกฝังให้นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่และนิสิตที่จบออกไปแล้วมีคุณลักษณะที่สังคมพึงมี อัตลักษณ์นิสิตด้านจิตสำนึกสาธารณะ เป็นอัตลักษณ์หนึ่งที่อยู่ภายใต้อัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาให้เป็นตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ เนื่องจากเป็นตัวแปรที่เกิดจากกระบวนการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเอง ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมค่ายอัตลักษณ์ หรือการจัดการเรียนรู้อย่างอื่น ๆ เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของอัตลักษณ์นิสิต โดยเฉพาะวิชาศึกษาทั่วไปที่ได้จัดการเรียนรู้เพื่อช่วยเสริมสร้างอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยอย่างต่อเนื่อง โดยมอบหมายกิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน จึงช่วยให้นิสิตสามารถรับรู้ เข้าใจ จดจำ อธิบาย และนำไปสู่การเชื่อมโยงเพื่อการพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิต (จิตต์ภิญา ชุมสาย ณ อยุธยา, นฤภัทร ตั้งมันคงวรกุล, ศิริมา สุขเกษม, กล้าหาญ ณ น่าน และกมลวรรณ การมปราชญ์ คล้ายแก้ว, 2554) จึงทำให้ตัวแปรนี้มีอิทธิพลกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้ทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) ประกอบกับตัวแปรการเห็นคุณค่าของตนเองที่ช่วยส่งเสริมให้มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนา ซึ่งตัวแปรนี้เป็นตัวแปรที่แสดงถึงความรู้สึกของบุคคลที่รู้คุณค่าของตนเอง รู้ว่าตนเองก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องประพฤติปฏิบัติตนเองให้มีประโยชน์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและวิจัยต่อไป

2.1 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป

2.1.1 จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและมีเหตุผลเชิงจริยธรรม พบว่าตัวแปรดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า 1) นิสิตที่ควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน เป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ นิสิตที่มีลักษณะสถานการณ์ทางสังคมน้อย (เช่น การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ) และจิตลักษณะน้อย (เช่น เหตุผลเชิงจริยธรรม) เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้านน้อยกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ 2) นิสิตที่มีลักษณะสถานการณ์ทางสังคมน้อย (เช่น การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ) และจิตลักษณะมาก (เช่น เหตุผลเชิงจริยธรรม) เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้านมากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ จากผลการวิจัยครั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน

เพื่อให้นิสิตได้รับความรู้ และความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของอัตลักษณ์ นิสิต หรือกระบวนการถ่ายทอดต่าง ๆ เช่น การจัดให้นิสิตร่วมกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับ นโยบายด้านอัตลักษณ์นิสิต พร้อมทั้งปลูกฝังนิสิตให้รู้จักใช้เหตุผลในการตัดสินใจในเชิงของ คุณธรรม จริยธรรมผ่านการอบรมสั่งสอนโดยครูผู้สอนของสถานศึกษา และควรให้การส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง สนับสนุนชื่นชมเมื่อเห็นนิสิตทำความดี

2.1.2 จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของนิสิตที่ได้รับการ ถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะและมีการเห็นคุณค่าในตนเอง พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมใน 2 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า 1) นิสิตที่ ควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 2 ด้าน เป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ นิสิตที่มีลักษณะสถานการณ์ทางสังคมมาก (เช่น การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ) และจิตลักษณะน้อย (เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง) เป็นผู้มีพฤติกรรมการ เป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 2 ด้านน้อยกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ 2) นิสิตที่มีลักษณะสถานการณ์ทาง สังคมมาก (เช่น การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ) และจิตลักษณะ มาก (เช่น การเห็นคุณค่าในตนเอง) เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 2 ด้านมากกว่า นิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ จากผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้ทั้งสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง สำหรับสถานศึกษา ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรม และการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้นิสิต ได้รับความรู้ และความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของอัตลักษณ์นิสิตและการ เห็นคุณค่าในตนเอง อีกทั้งมีการสอดแทรกเนื้อหาเข้ากับการเรียนการสอนปกติ มีการมอบหมาย กิจกรรมทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ให้นิสิตสามารถรับรู้ เข้าใจ จดจำ อธิบาย และนำไปสู่การ เชื่อมโยงเพื่อการพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิต ส่วนผู้ปกครอง ควรส่งเสริมให้นิสิตทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นแบบอย่างให้เห็น ให้การชื่นชม ยินดีไปกับความสำเร็จ และเป็นกำลังใจเมื่อนิสิตเกิด ความข้อผิดพลาด เพื่อให้นิสิตเห็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากที่ตัวเองได้ทำไว้ สู่การเห็นตนเองอย่างมี คุณค่า

2.1.3 จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของนิสิตที่ได้รับการอบรม เลี้ยงดูตามหลักศาสนาและมีเหตุผลเชิงจริยธรรม พบว่า ตัวแปรดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน (ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล ด้านความรับผิดชอบ ต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทางสังคม) จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบว่า 1) นิสิตที่ ควรได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นให้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน เป็นลำดับต้น ๆ ได้แก่ นิสิตที่มีลักษณะสถานการณ์ทางสังคมน้อย (เช่น การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา) และจิต ลักษณะน้อย (เช่น เหตุผลเชิงจริยธรรม) เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้าน น้อยกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ 2) นิสิตที่มีลักษณะสถานการณ์ทางสังคมน้อย (เช่น การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา) และจิตลักษณะมาก (เช่น เหตุผลเชิงจริยธรรม) เป็นผู้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมือง ใส่ใจสังคมทั้ง 3 ด้านมากกว่านิสิตที่มีลักษณะอื่น ๆ จากผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้ปกครอง หรือผู้ที่ใกล้ชิดกับนิสิต ควรส่งเสริมให้นิสิตซึมซับคุณงามความดี คุณธรรม

ศีลธรรม เช่น อบรมสังสสอน ปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง ส่งเสริมให้เข้าค่ายจริยธรรม เพื่อให้หนีตได้ คัด และตัดสินใจอย่างมีเหตุและผลของจริยธรรม

2.1.4 จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้นเพื่อทำนาย พบว่า ตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะสามารถร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมได้ทั้ง 3 ด้าน เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อยพบว่า ตัวแปรดังกล่าวสามารถพบในกลุ่มประธานมิตร แต่ไม่พบในกลุ่มองค์กรฯ ผลการวิจัยในส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่านโยบายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ว่าด้วยเรื่องอัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ ถูกสนับสนุนเป็นอย่างดีเฉพาะในกลุ่มประธานมิตรมากกว่ากลุ่มองค์กรฯ นอกจากนี้ยังพบตัวแปรดังกล่าวในกลุ่มชั้นปีที่ 3 กลุ่มชั้นปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่านิสิตจะได้รับรู้จากกระบวนการถ่ายทอดต่าง ๆ เมื่อผ่านไประยะหนึ่งแล้ว ดังนั้นแล้ว ผลการวิจัยในส่วนนี้มีประโยชน์แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปกำหนดเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ เพื่อให้ นิสิตได้รับความรู้ ความเข้าใจ จดจำ และอธิบายได้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ของอัตลักษณ์นิสิต ซึ่งนำไปสู่การเชื่อมโยงเพื่อการพัฒนาตนเองและการดำเนินชีวิตต่อไป อีกทั้งมี การจัดกิจกรรมภาคบังคับที่ส่งเสริมการมีจิตสำนึกสาธารณะ เช่น จัดค่ายอาสาสมัครช่วยเหลือชุมชน เชิญสมาชิกสภาฯไทยเข้ามารับบริจาคเลือดในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย ฯ โดยให้สถานศึกษาเป็นแกน หลักสำคัญในการจัดกิจกรรม รวมไปถึงการติดป้ายคำณรงค์ต่าง ๆ ทั่วทั้งสถานศึกษา เพื่อให้เกิด แรงจูงใจในการมีจิตสำนึกสาธารณะของนิสิต ในส่วนของครูผู้สอนควรสอดแทรกเนื้อหาสาระหว่างการ เรียนการสอนทั่วไป เพื่อให้เกิดการซึมซับ และนำไปสู่การรับรู้ของนิสิต ซึ่งกระบวนการดังกล่าวควร มีความต่อเนื่องตลอดตั้งแต่เริ่มเข้ามศึกษา จนกระทั่งจบการศึกษา รวมทั้งครอบคลุมทุก วิทยาเขตของสถานศึกษา

2.1.5 จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้นเพื่อทำนาย พบว่า ตัวแปรการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมสามารถร่วมกันทำนาย พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และด้านการมีส่วนร่วมทาง สังคม จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรปลูกฝังให้นิสิตให้เกิดการรับรู้ว่าจะตนเองสามารถแสดงออกในการเป็น พลเมืองใส่ใจสังคมได้ ในส่วนของสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมช่วยเหลือสังคม หรือชุมชน ให้นิสิตได้ แสดงออกถึงพฤติกรรมช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อรับรู้ว่าจะตนเองสามารถปฏิบัติตนเพื่อคนอื่น หรือเพื่อ สังคมได้ สำหรับผู้ปกครองควรสนับสนุน หรือผลักดันให้นิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมอาสาต่าง ๆ ที่สร้าง ประโยชน์ต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หนีตเกิดความมั่นใจ และแสดงพฤติกรรมการเป็นพลเมือง ใส่ใจสังคมได้อย่างไม่เคอะเขิน

2.1.6 จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบเป็นขั้นเพื่อทำนาย พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล และด้านความรับผิดชอบต่อ ส่วนรวม เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อย พบว่า 1) ตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะเป็นตัวทำนายสำคัญที่สามารถพบได้ในกลุ่มชั้นปีที่ 3 และ 4 แต่ไม่พบในกลุ่มชั้น ปีที่ 1 และกลุ่มชั้นปีที่ 2 และ 2) ตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองเป็นตัวทำนายสำคัญที่สามารถพบ ได้ในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง กลุ่มชั้นปีที่ 1 และกลุ่มชั้นปีที่ 2 ซึ่งไม่พบในกลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับ

ผู้ปกครอง กลุ่มชั้นปีที่ 3 และกลุ่มชั้นปีที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะมีความเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ส่วนตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองมีความเกี่ยวข้องกับความใกล้ชิดของผู้ปกครอง สรุปได้ว่า เมื่อนิสิตเติบโตขึ้น นิสิตส่วนใหญ่จะมีความใกล้ชิดกับผู้ปกครองลดลง แต่จะมีความสัมพันธ์กับสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งนิสิตก็จะได้รับอิทธิพลจากการถ่ายทอดของสถานศึกษามากขึ้นไปด้วย ดังนั้นตัวแทนจากสถานศึกษาอย่างครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญที่เป็นทั้งผู้ถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพ เป็นทั้งผู้อบรมบ่มนิสัย และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิต ให้การชี้แนะนิสิตให้นิสิตตระหนักถึงความสามารถของตนเอง สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเมื่อพบว่านิสิตสามารถประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมก็ควรกล่าวคำยินดี หรือชื่นชมเพื่อให้นิสิตเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง

2.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.2.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบปัจจัยเชิงสาเหตุที่สามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ดังนั้นตัวแปรเหล่านั้นจึงควรนำไปศึกษาต่อในลักษณะการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมและส่งเสริมให้มีพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

2.2.2 จากผลการวิจัยทำให้มองเห็นปัจจัยที่เป็นสาเหตุ ซึ่งสามารถนำไปศึกษาต่อด้วยการนำไปวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจคุณลักษณะของตัวแปรผลในเชิงลึก และค้นหาตัวแปรเชิงเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

2.2.3 งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเท่านั้น จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่ควรศึกษาเพิ่มเติมถึงความเหมือนและความต่างของปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม ในกลุ่มตัวอย่างที่ต่างออกไป เช่น นิสิตนักศึกษาจากสถานศึกษาอื่น หรือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นต้น

3. ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ เป็นตัวแปรที่ถูกพัฒนามาจากอัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนั้นตัวแปรดังกล่าวจึงใช้เพื่อศึกษานิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเท่านั้น หากมีการปรับปรุงตัวแปรดังกล่าวให้สามารถนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ได้ เช่น นิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น หรือนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา จะทำให้ได้ข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรกนก เตชะอมรานันท์. (2554). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเอื้อสังคมของนักเรียนอนุบาลและนักเรียนประถมศึกษาตอนต้น*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กัญญาวิรุฬห์ พรหมพันธุ์ และคณะ. (2556). *การนับถือศาสนา การเผชิญปัญหา การสนับสนุนทางสังคม และการฟื้นคืนพลังของสมาชิกในครอบครัวที่มีผู้ป่วยโรคเรื้อรัง*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลย์ธีรา สุขเก่า. (2554). *การทำหน้าที่ของครอบครัว ความฉลาดทางจริยธรรมกับความเป็นพลเมืองดีของนิสิตชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กุลญิสรา สุขจันทร์. (2556). *ปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้บริการการแพทย์แผนไทยของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสาธารณสุขของรัฐ เขตตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขเขต 4*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกศล มีความดี. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตสาธารณะของข้าราชการตำรวจ*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โกศล มีคุณ. (2547, สิงหาคม). *การพัฒนาครูเพื่อมิติใหม่ของการพัฒนาจริยธรรมแก่นักเรียน*. *วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย*. 1(2): 132-168.
- . (2557). *การสร้างเครื่องมือวัดจิตลักษณะสำคัญในแนวทั่วไปและเฉพาะกิจ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ*. *วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย*. 11(1).
- คมนา วัชรานันท์. (2546). *ปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครพัฒนาของนักศึกษามหาวิทยาลัย*. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- งามตา วนินทานนท์. (2536). *ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิฑามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร*. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 50. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2537). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- งามตา วรินทร์านนท์. (2545). การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์. เอกสารคำสอน
วิชา วป 581: การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์. กรุงเทพฯ:
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรรยา สุวรรณทัต และคณะ. (2541). เอกสารการสอนชุดวิชา พัฒนาการเด็กและการเลี้ยงดู
หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จันทนา บุญญานวัตร์. (2549). องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองดีของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จันทร์ธรรม อินทร์เกิด. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมกับ
ประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครกู้ภัยมูลนิธิร่วมกตัญญูในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรวัดนา มั่นยืน. (2536). ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนาและ
ทางจิตของนิสิตในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารุณี จันท์เจริญ. (2555). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี. ปริญญาานิพนธ์
วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา และคณะ. (2554). การศึกษาอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรพัฒน์ ศิริรักษ์. (2555). ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียนครอบครัวและจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับ
พฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จุฑามาศ ช่อคง. (2556). การสร้างแบบวัดความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11.
ปริญญาานิพนธ์ ศศ.ม. (การวิจัยและประเมินทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เจนจิรา เพื่อนฝูง. (2556). การศึกษาการให้อภัยของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด
ของเอนไรท์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- แจ่มนิดา คณานันท์. (2555). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในที่ทำงานของข้าราชการพลเรือนกระทรวงศึกษาธิการ*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2554, 8 สิงหาคม). *คุยกับ ผอ. สมศ. มติชน*. หน้า 23.
- ชัยชัย ศิลปสุนทร. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างการชมรายการโทรทัศน์ทางด้านสิ่งแวดล้อมกับจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล*. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- โชติมา สุรฤทธิธรรม. (2551). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตินันท์ สัมมานุช. (2556). *การสร้างแบบวัดอัตลักษณ์นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒด้านการมีทักษะสื่อสาร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์. (2556). *ระเบียบวิธีวิจัย หลักการและแนวคิดเทคนิคการเขียนรายงานการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ณัฐพล วิถีธมโม. (2552). *การบริหารงานวัดโดยการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์ในเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ณัฐมิชากร ศรีบริบูรณ์. (2550). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ปรินูญานิพนธ์ คศ.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐยา ลือชาภิตติกุล. (2546). *ลักษณะทางจิตสังคมและลักษณะทางพุทธที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานด้านบริการของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2522). *ตำราจิตวิทยาการพัฒนาริยธรรม เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2541). *ทฤษฎีต้นไมจริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคลากร ตำราชั้นสูงทางสังคมพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2541, พฤษภาคม-สิงหาคม). รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. *วารสารทันตภิบาล*. 10(2): 105-108.
- . (2549). *หลักและวิธีการประมวลเอกสาร เพื่อความเป็นเลิศในการวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์*. สมุทรสาคร: เอ.ที.พรินติ้ง.
- . (2550). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน).
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2528). *ปัจจัยทางจิตนิเวศที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2540). *ความเชื่อ และการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย : การปลูกฝังอบรม และคุณภาพชีวิต*. รายงานการวิจัย. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- . (2551, ตุลาคม). การวิจัยการนับถือพุทธศาสนาในประเทศไทยในช่วง 30 ปี. *วารสารพัฒนาสังคม*. 10(2): 78-101.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจณปัจจนิก. (2524). *ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน แซ่ตั้ง. (2532). *อิทธิพลของการให้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัลต่อความเชื่ออำนาจในตนของเด็กก่อนวัยรุ่น*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงใจ เขมวรัตน์ และคณะ. (2556). *การศึกษาลักษณะความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. รายงานการวิจัย. (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ดารุณี ทรัพย์ผล. (2553). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์แม่น้ำท่าจีนของพระสงฆ์ในวัดบริเวณแม่น้ำท่าจีน จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2550). *การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศไทยและต่างประเทศ*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมหาชน).
- . (2550, มกราคม). ความเชื่ออำนาจในตน : การวัด ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลง. *วารสารพัฒนาสังคม*. 8(2): 107-142.
- . (2551). *หลักและวิธีการประมวลเอกสาร เพื่อความเป็นเลิศในการวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เอ.ที.พรินติ้ง.

- ดุจเดือน พันธ์มนานิน. (2553, กรกฎาคม-กันยายน). กลยุทธ์ครอบครัวยุทธไทยแก้วิกฤตจริยธรรมสังคม. *พัฒนาบริหารศาสตร์*. 50(3): 1-20.
- . (2553). *ทฤษฎีและผลการวิจัยทางจิตพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการวิจัยและพัฒนาบุคคลและสังคม*. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดุจเดือน พันธ์มนานิน และ อัมพร ม้าคนอง. (2547). *ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนานักเรียน ของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา*. โครงการวิจัยแม่บท : การวิจัยและพัฒนากระบวนการพฤติกรรมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2555). *ความเป็นพลเมืองในประเทศไทย (Citizenship in Thailand)*. เอกสารการประชุมวิชาการสถาบันพระปกเกล้า ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ทรงสิริ วิชิราภรณ์. (2556). *คุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. ปรินิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ทรรศนันท์ ชินศิริพันธุ์. (2555). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านความพอประมาณของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสถานศึกษาพอเพียงแบบอย่าง*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวีวัฒน์ บุญชิต. (2547, สิงหาคม). *ครอบครัวยุทธ โรงเรียนและจิตลักษณะพื้นฐานที่เกี่ยวกับจิตและพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนมัธยมศึกษา*. *วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย*. 1(1): 8-40.
- ทศพร มณีศรีขำ และนิรันดร์ จุลทรัพย์. (2542). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว ความวิตกกังวล ความเชื่อมั่นในตนเอง และคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ทิพนพพร เกื้อเกิด. (2558). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านความโปร่งใสของเจ้าหน้าที่พัสดุสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคกลาง*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนดล ยิ้มถนอม. (2554). *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาวุฒิ ชินฮาด. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ปรินิพนธ์ ศีษาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการให้คำปรึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชนิดา ทองมีเหลือ และคณะ. (2550, กันยายน). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. 13(2): 92-103.

- รัชชัช วิภัติภูมิประเทศ. (2556). *ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธิดาชนก วงศ์พิทักษ์. (2556, มกราคม-มิถุนายน). *ปัจจัยจิตสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสา ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์*.
หน้า 64-73.
- นพรัตน์ ศรีแปดริ้ว. (2546). *ตัวแปรด้านลักษณะทางจิต ลักษณะทางพุทธ และลักษณะทางสังคมที่*
ใช้ในการจำแนกการเข้ารับการฝึกอบรมทางพุทธศาสนาของเยาวชนไทย. ปริญญานิพนธ์
วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นรา จันชนะกิจ. (2548). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างครอบครัว สังคมและจิตลักษณะที่*
เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถืออย่างเหมาะสมของนักศึกษา. ปริญญานิพนธ์
ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นวลละอ อแสงสุข. (2552). *จิตสำนึกสาธารณะในเยาวชน: กรณีศึกษานักศึกษา*
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นัฐกรณ์ วรเชษฐบัญชา. (2559). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานตาม*
มาตรฐานจริยธรรมของข้าราชการตำรวจ ในจังหวัดมุกดาหาร. ปริญญานิพนธ์ วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- นันทรัตน์ ปรีวัชรธรรม. (2553). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของเด็กและ*
เยาวชนที่รับทุนการศึกษาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. ปริญญานิพนธ์
(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2536). *สภาพเศรษฐกิจสังคมไทยยุคใหม่ จริยธรรมในการศึกษาสำหรับอนาคต.*
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- นิภาพร โชติสุดแสนห์. (2545). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิง*
อนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ:
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บัณฑิต เหล่าสุขา. (2544). *ปัจจัยทางสถานการณ์และจิตลักษณะกับพฤติกรรมการมีระเบียบ*
วินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุษกร เขียวมัน. (2555). *ความมีจิตสาธารณะในการใช้ห้องสมุดของนิสิตระดับปริญญาตรี*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และ
สารสนเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปฏิมากร ศิริเตชะ. (2549). *ปัจจัยทางสังคม ลักษณะทางจิต และลักษณะทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคมตามหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปภัสนร ไพบุญย์จิตพรชัย. (2553). *การศึกษาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนโรงเรียนพาณิชย์การบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประทีป จินนี. (2540). *การวิเคราะห์พฤติกรรมและการปรับพฤติกรรม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2558 มกราคม). *การพัฒนาจิตสาธารณะของเยาวชนตามแนวพระพุทธศาสนา*. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. หน้า 112-133.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2536). *สอนเด็กให้มีความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.
- ประเวศ วะสี. (2542). *การสร้างความเข้มแข็งของสังคมไทย*. ลูสมิแล, 1(2), 2.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2555). *การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง*. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ปรีชา วิหกโต. (2541). *จิตวิทยาและพฤติกรรมวัยรุ่น*. เอกสารประกอบการสอนวิชาพฤติกรรมศาสตร์วัยรุ่น หน่วยที่ 1-8 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปลินทร เพ็ชรฤทธิ์. (2550). *สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีของครูสังคมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนสังคมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปัทมา เกตุอำ. (2550). *การศึกษาลักษณะทางสังคม - จิตใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนาของเยาวชนในสถานพินิจ*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยรัฐ ธรรมพิทักษ์. (2558). *โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างระดับของตัวแปรเชิงเหตุและภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารที่มีผลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของพนักงานในองค์กรเอกชน*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยาภรณ์ กันเกตุ. (2554). *ความสุข การเห็นคุณค่าในตนเอง และทักษะทางสังคมของเยาวชนในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีระดับจิตอาสาแตกต่างกัน*. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- พรทิพย์ ยุกตานนท์. (2541). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุนทางสังคม การบรรลุนานตามขั้นพัฒนาการและพฤติกรรมพลเมืองดีของวัยเด็กตอนกลางในภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรพรรณ บัวทอง. (2557). *สถานการณ์ในการทำงาน และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างสร้างสรรค์ของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพรหม พรรดพวก. (2550). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรณี บุญประกอบ และ จรัสอุจน์จิตวิวัฒน์. (2546). *ลักษณะทางจิตสังคมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรพร ปฏิกรณ์. (2554). *สุขภาวะทางจิต ความคิดเชิงบวก การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิณทิพย์ วังเกล็ดแก้ว. (2547). *การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิมพิชา สุพัตกุล. (2551). *การเห็นคุณค่าในตนเอง ความรู้เรื่องโรคเอดส์ และเหตุผลของวัยรุ่นตอนปลายที่มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ข้ามคืน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิริยา นิลมาตร. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เพชรรัตน์ โชครุ่ง. (2557). *คุณลักษณะของนิสิตตามอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญพร ทองคำสุก. (2550). *ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แพรวภัทร ยอดแก้ว. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางจริยธรรมกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.

- ไพโรสณฑ์ โชติตะ. (2554). การศึกษาจิตสำนึกสาธารณะของพระนิสิตมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วังน้อย). ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภณ ใจสมัคร. (2551). เอกสารประกอบการสอนวิชา ศท. 121 การดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่
และประชาคมอาเซียน. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2557, จาก [http://ge.kbu.ac.th/
Download9_files/img/07.pdf](http://ge.kbu.ac.th/Download9_files/img/07.pdf).
- ภาคภูมิ อิ่มสอาด. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรบัณฑิต
มหาบัณฑิต (การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- มงคล สามารถ. (2558). คุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัสชนันท์ คุณาพรสุจิต. (2555). เหตุการณ์ในชีวิตจริง การนับถือศาสนา สุขภาวะจิตวิญญาณ
และความสุขในบริบทพุทธธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยา).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2553). แผนยุทธศาสตร์ 15 ปี (พ.ศ.2553-2567). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2554, 23 มีนาคม). อัตลักษณ์นิสิตมศว 9 ประการ. *SWU Weekly*. หน้า 3
- . (2559). จำนวนนิสิตจำแนกตามระดับการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2559. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ งานทะเบียนนิสิตและสถิติ กองบริการการศึกษา.
- มัญชลี เปี่ยมดี. (2558). ลักษณะทางสังคมและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมหลักเลียง
อบายมุขของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัทนทาวดี เมธาพัฒนา. (2547). ประสบการณ์ในสถานศึกษา แบบอย่างด้านจริยธรรมจากบิดา
มารดาและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรมของ
นักศึกษาพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในเขตภาคกลาง. ปริญญาโท วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มาณี ไชยธีรานุวัตรศิริ. (2543). หอพักกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

- มาริษ คุณากร. (2553). *อิทธิพลของความเคร่งศาสนา ความรู้สึกแปลกแยก และค่านิยม*
 ประชาธิปไตยที่มีต่อพฤติกรรมแบบประชาธิปไตย (การมีส่วนร่วมทางการเมือง และต่อต้าน
 เผด็จการ). ปรินทิพนิพนธ์ (การบริหารการพัฒนา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มาริษา สก๊อต. (2548). *จิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อ*
การทำงานของผู้ผลิตรายการโทรทัศน์. ปรินทิพนิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รวิตา ระย้านิล. (2553). *อิทธิพลของรูปแบบความผูกพันต่อลักษณะนิสัยการให้อภัย : ทวีโมเดล*
แข่งขันโดยมีตัวแปรการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและการหมกมุ่นครุ่นคิดเป็นตัวแปรส่ง
ผ่าน. ปรินทิพนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาสังคม). กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รัก ชุนทดากัญจน์. (2556). *การศึกษาการให้อภัยในวัยรุ่น: กรณีศึกษาการให้ความช่วยเหลือด้วย*
การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาการให้อภัยสำหรับวัยรุ่นและวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม.
 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ:
 อักษรเจริญทัศน์.
- รุ่งอรุณ พึ่งแย้ม. (2554). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับเซาว์สุขภาพของบุคลากรทางการแพทย์*
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. ปรินทิพนิพนธ์
 วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5.
 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. (2547). *รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มี*
จิตสาธารณะ: การศึกษาระยะยาว. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สถาบันวิจัย
 พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลำไย มาเจริญ. (2554). *ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่าง*
มีประสิทธิภาพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร. ปรินทิพนิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรพล วิแหลม. (2555). *โมเดลปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมพลเมืองดีตามวิถี*
ประชาธิปไตย : วิเคราะห์กลุ่มพหุ. ปรินทิพนิพนธ์ ปร.ด. (วิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา).
 ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วรรณกร พลพิชัย. (2555). อิทธิพลของการมีส่วนร่วมกิจกรรมนิติต การสนับสนุนทางสังคม ความเชื่ออำนาจควบคุมตนเอง และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรินิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วรรณ เนตรทิพย์. (2554). อิทธิพลของจิตลักษณะและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทผู้นำทีมและพฤติกรรมการบริหารโครงการของประธานโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพในกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2554). การศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2557, จาก [http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php? NewsID=22721&Key=new_research](http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=22721&Key=new_research).
- . (2558). ว่าด้วย *Active Citizen*. สืบค้นเมื่อ 26 สิงหาคม 2558 , จาก <http://www.varakorn.com/page.php?id=369>.
- วรากรณ์ ตละกุลสุทธิ. (2543). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- วรากรณ์ ศิริภากรชัย. (2554). ความรับผิดชอบและการอบรมเลี้ยงดูที่พยากรณ์จิตอาสาของพนักงาน: กรณีศึกษาพนักงานของบริษัท ไทยโทเรเทคส์ไทล์ มิลล์ จำกัด (มหาชน). ปรินิพนธ์ (มนุษยศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วัชรทาน เข้มทอง. (2555). ปัจจัยทางจิตและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสียสละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันดี ละองทิพรส. (2540). ความสัมพันธ์ของการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่เอื้อต่อสังคม และพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคมของเด็กประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทย์พัฒน์ สี่หา. (2551). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับจิตสาธารณะของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลพรรณ อาภาเวท และ เณริศา ชัยสุภมมงคลลาภ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับพฤติกรรมจิตอาสาวันร่นในเขตกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย (เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มงคลพระนคร.

- วีรพงษ์ นกน้อย. (2546). *ลักษณะความเป็นพลเมืองดี: กรณีศึกษานิสิตระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. ปรินูญานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2546). *ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- ศศิญา จันทรแก้ว. (2555). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูกับความมีวินัย ในตนเองของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. ปรินูญานิพนธ์ วศ.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. (2548). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี*. รายงานการวิจัย. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ศุภชัย แซ่เถียร. (2553). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการให้ทานของนักเรียน อาชีวศึกษา*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศุภรัตน์ ทองอ่อน. (2550). *การศึกษาเปรียบเทียบจิตสำนึกสาธารณะในการอนุรักษ์ทรัพยากรของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีระดับการให้เหตุผลเชิง จริยธรรมต่างกัน*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภรัตน์ รัตนมุขย์. (2557). *การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมในสถาบันการศึกษา*. เอกสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภิกา สำเภาพล. (2553). *ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับความรับผิดชอบสังคมของผู้ปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร*. ปรินูญานิพนธ์ (การจัดการการสื่อสาร องค์กร). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สาธิตา สำราญมย์. (2553). *การพัฒนาแบบวัดจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2554). *คู่มือการ ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558)*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2557, จาก <http://school.esanpt1.go.th/nites/3-2/3thass-primary/3-priass.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2553). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานผลิตเอกสารสำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร.
- สิทธิพงศ์ วงศ์วิวัฒน์. (2548). *ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุกัญญา พูนเดช. (2552). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของวิศวกรการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุคนธ์ธา เส็งเจริญ. (2556). การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจิตสำนึกสาธารณะในนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจินดา มุลผล. (2548). การศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธและพฤติกรรมกตัญญูกตเวทีของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุณิดา สร้อยสงิม. (2554). การศึกษาทุนทางสังคมของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี กรณีศึกษาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ปรินญานิพนธ์ ศศ.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุดาพรณ บินนอก. (2551). โมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัฒนา บุญแก้ว. (2556). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอาสาสมัครของอาสาเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพิศาล ภักดีนฤนาถ. (2556). 4 Dimensions การบริหารงานสืบสวน : กองบังคับการปราบปราม. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: กรีนแอปเปิ้ล กราฟฟิคปริ้นติ้ง จำกัด.
- สุภัทรา ภูมิรัตนาวลี. (2547). ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาจิตสำนึกต่อสังคมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินญานิพนธ์ (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ ชูเดช. (2543, กันยายน-ธันวาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะที่สำคัญของนักศึกษา กับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ. วารสารวิจัยและพัฒนา. 23(3): 63-76.
- สุรภรณ์ อันสวน. (2539). การสังเคราะห์ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับเหตุผลเชิงจริยธรรม โดยวิธี การวิเคราะห์เมตา. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2545). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช และ นางลักษณ วิรัชชัย. (2543). ปัจจัยและกระบวนการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมระดับบุคคลเพื่อมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมของนักศึกษามหาวิทยาลัย: การศึกษาเชิงปริมาณและคุณภาพ. รายงานการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสถียร สีชื่น. (2556). *จิตคำหนึ่งถึงส่วนรวมร่วมกันของชุมชนป่าตอง*. ปรินญาณิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- แสงอรุณ ธรรมเจริญ และ ลินดา สุวรรณดี. (2547, สิงหาคม). ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งยั่วในในระดับต่างกัน. *จิตพฤติกรรมศาสตร์*. 1(1): 41-66.
- อภิญา อิงอาจ. (2554, ม.ค.-เม.ย.). พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 21(1): 167-176.
- อรพินทร์ ชูชม. (2545). *วป 502 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดทางพฤติกรรมศาสตร์*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพินท์ นาคประดิษฐ์. (2518). *ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อังคนารวรรณ ยิ่งยืน. (2548). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุบลราชธานี*. ปรินญาณิพนธ์ คศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2547). *ความโปร่งใสและธรรมรัฐในวิสัยทัศน์ผู้นำ*. รวบรวมและเรียบเรียงโดย พิจารณ์ ธนาไพบูลย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฐานมีเดีย เน็ตเวิร์ค.
- อำนาจ เย็นสบาย. (2551). *จิตอาสาในจิตสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- อิสระ บุญญะฤทธิ์. (2555). *บทบาทของเมตตาและกระบวนการทางปัญญาที่มีต่อการให้อภัยในพยาบาลไทย: การประยุกต์หลักธรรมทางพุทธศาสนา*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอมอร แสนภูวา. (2555). *จิตคำหนึ่งถึงส่วนรวมร่วมกับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโปรแกรมวิชาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏลาวกา*. ปรินญาณิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อ้อมเดือน สดมณี. (2539). *ลักษณะทางพุทธศาสนาและจิตสังคมของครูมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดทางศาสนา*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 58. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Allport, Gordon W. (1967). *Attitudes In Readings in Attitude Theory and Movement*. New York: John Wiley & Sons.

- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action*. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy : The Exercise of Control*. New York: W.H. Freeman and Company.
- Coopersmith, S. (1981). *The Antecedents of Self-Esteem*. California: Consulting Psychologists Press.
- Denby, Rebecca A. (2008). *The Impact of Service-Learning on Students' Sense of Civic Responsibility*. London: The University of Western Ontario.
- Devore, J. And Peck, R. (1993). *Statistics: the exploration and analysis of data*. California: Wadsworth, Inc.: 870-877
- Gillian Smith. (2013). *The citizenship-volunteer connection*. Retrieved February 10, 2015. from <http://volunteer.ca/blog/citizenship-volunteer-connection>.
- Hurlock, Elizabeth B. (1973). *Adolescence Development Fourth Edition*. Tokyo: McGraw-Hill Kagakusha Ltd.
- James Q. Wilson & George L. Kelling. (1982, March). Broken Windows. *The Atlantic Monthly*. 249(3): 29-38.
- Kahne, Joseph & Westheimer, Joel. (2004, Summer). What Kind of Citizen? The politics of educating for democracy. *American Educational Research Journal*. 41(2).
- Kohlberg, L. (1969). Stage and Sequence ; The Cognitive Developmental Approach to Socialization. *Handbook of Socialization Theory and Research*. p 325-480. D.A. Goslin(ed). New York: Rand McNally.
- Krejcie,R.V; & Morgan,D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Measurement*. 30: 607-610
- McGuire, W. J.. (1969). *The nature of attitudes and attitude change*. The Handbook of Social Psychology (Vol.3). Mass: Addison-Wesley Publising Co.
- Portney, Kent E.; et al. (2009). *Gender Differences in Political and Civic Engagement among Young People*. Retrieved January 20, 2014. from <http://ase.tufts.edu/polsci/faculty/eichenberg/NiemiPortneyEichenbergAug26.pdf>.
- Rotter, J.B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external control of reinforcement. *Psychological Monograph*. 80(1).
- Santrock, J.W. (2001). *Child Development*. 9th ed. New York: McGraw-Hill Book.
- Sullivan, T.J. (2004). *Sociology : Concepts in a Diverse World*. 6th ed. Boston: Pearson Education.
- Thurston, L.L. (1976). *Can We Measure Reading in Attitude Theory and Measurement*. New York: John Wiley & Sons.

Zimbardo, Philip.G. (1977). *Shyness. What it is what to do about it*. Philippines:
Addison-Wesley.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคมของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องโดยแบ่งออกเป็น 8 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

ด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

ด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ตอนที่ 4 แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

ด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคม

ตอนที่ 5 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา

ตอนที่ 6 แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ

ตอนที่ 7 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ตอนที่ 8 แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

ตอนที่ 9 แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

ตอนที่ 10 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใสใจสังคม

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด และเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1

แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. การพักอาศัย

☐ พักอาศัยกับผู้ปกครอง

☐ ไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง

3. สถานที่ตั้งของสถานศึกษา

☐ ประสานมิตร

☐ องครักษ์

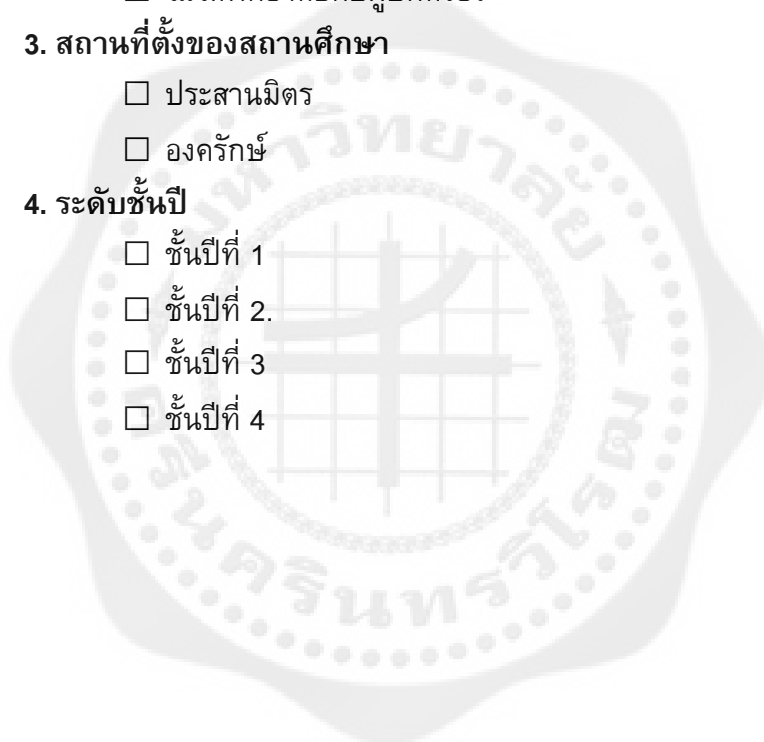
4. ระดับชั้นปี

☐ ชั้นปีที่ 1

☐ ชั้นปีที่ 2.

☐ ชั้นปีที่ 3

☐ ชั้นปีที่ 4

ตอนที่ 2

แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ฉันเข้าเรียนตรงตามเวลาที่กำหนด ($t = 3.66, r = 0.45$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

2. ฉันแต่งชุดนิสิตถูกระเบียบของมหาวิทยาลัย ($t = 4.26, r = 0.38$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

3. ฉันเข้าเรียนในแต่ละรายวิชาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียน ($t = 5.16, r = 0.51$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

4. ฉันส่งการบ้าน หรือรายงานของแต่ละรายวิชาตรงตามเวลาที่ผู้สอนกำหนด ($t = 6.08, r = 0.56$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

5. ฉันไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งที่คณะ / มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ($t = 3.17, r = 0.35$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

6. ฉันเข้าร่วมกิจกรรมของคณะ / มหาวิทยาลัยตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับระเบียบมหาวิทยาลัย (t = 5.96, r = 0.49)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

7. ฉันให้เพื่อนลอกข้อสอบ เมื่อพบว่าเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ (t = 5.95, r = 0.34)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

8. ฉันทุจริตในการสอบ (t = 6.58, r = 0.43)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

9. เมื่อฉันยืมหนังสือจากห้องสมุด ฉันจะคืน หรือต่ออายุตามวันเวลาที่กำหนดไว้ (t = 5.57, r = 0.33)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

10. เมื่อฉันทานข้าวในโรงอาหารเสร็จแล้ว ฉันจะนำจานชามไปเก็บไว้ในที่ที่จัดเตรียม (t = 4.69, r = 0.39)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

11. ฉันข้ามถนนในทางที่จัดไว้ เช่น ทางม้าลาย สะพานลอย (t = 5.45, r = 0.36)

.....
 ปฏิบัติมาก ปฏิบัติมาก ปฏิบัติ ปฏิบัติค่อนข้าง ปฏิบัติน้อย ไม่ปฏิบัติเลย
 ที่สุด ก่อนข้างมาก น้อย

12. ฉันไม่เสพสารเสพติดทุกชนิด (t = 4.25, r = 0.40)

.....
 ปฏิบัติมาก ปฏิบัติมาก ปฏิบัติ ปฏิบัติค่อนข้าง ปฏิบัติน้อย ไม่ปฏิบัติเลย
 ที่สุด ก่อนข้างมาก น้อย

13. ฉันไม่ลักขโมยเงิน หรือของใช้ของผู้อื่นมาเป็นของตน (t = 5.44, r = 0.50)

.....
 ปฏิบัติมาก ปฏิบัติมาก ปฏิบัติ ปฏิบัติค่อนข้าง ปฏิบัติน้อย ไม่ปฏิบัติเลย
 ที่สุด ก่อนข้างมาก น้อย

แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคล

(Alpha Coefficient = .78)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13	7, 8	13

ตอนที่ 3

แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. หากฉันพบของใช้วางไว้โดยไม่มีเจ้าของ ฉันเอาของนั้นมาใช้เป็นของฉันส่วนตัว (t = 4.74, r = 0.32)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

2. เมื่อฉันใช้ของที่เป็นส่วนรวม หรือของที่ไม่ใช่ของของฉัน ฉันจะใช้มันอย่างทะนุถนอม (t = 7.03, r = 0.54)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

3. ฉันปิดเสียงโทรศัพท์มือถือ ในขณะที่เข้าเรียน (t = 4.93, r = 0.47)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

4. เมื่อฉันออกจากห้องเรียนเป็นคนสุดท้าย ฉันจะตรวจดูว่าปิดไฟ หรือแอร์ทั้งหมดแล้ว (t = 6.84, r = 0.45)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

5. เมื่อฉันต้องร่วมทำงานกลุ่มกับเพื่อน ฉันจะทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไว้ให้สำเร็จ (t = 8.12, r = 0.60)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

6. เมื่อฉันพบขยะที่วางทิ้งไว้ตามที่หนึ่ง หรือข้างทาง ฉันจะนำไปทิ้งลงถังขยะ (t = 3.36, r = 0.24)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

7. เมื่อฉันพบของมีค่าวางทิ้งไว้ ฉันจะนำไปใช้จนกว่าจะมีใครแสดงความเป็นเจ้าของ (t = 3.62, r = 0.31)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

8. ในขณะที่ฉันใช้หนังสือในห้องสมุด เมื่อใช้เสร็จแล้วฉันจะนำไปเก็บไว้ที่เดิม หรือวางไว้ในพื้นที่ที่ห้องสมุดจัดเตรียมไว้ (t = 8.68, r = 0.60)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

9. ฉันไม่พยายามแข่ง หรือลัดคิว เมื่อพบเห็นว่ามีผู้อื่นที่กำลังต่อคิวอยู่ (t = 5.08, r = 0.58)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

10. ฉันไม่ขากเสมหะบนทางเดิน หรือข้างทางเดิน_(t = 4.55, r = 0.47)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

11. ฉันพูดคุยเสียงดัง หรือเล่นสนุกกับเพื่อนในพื้นที่ที่ห้ามใช้เสียง หรือพื้นที่ที่มีผู้อื่นใช้ร่วมกัน เช่น ห้องสมุด โรงอาหาร ภายในลิฟท์_(t = 5.09, r = 0.44)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

12. ฉันบริจาคทรัพย์สิน หรือสิ่งของเครื่องใช้ เมื่อพบเห็นจุดรับบริจาค_(t = 3.74, r = 0.19)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

13. หากฉันทำให้บริเวณที่ฉันรับประทานอาหารสกปรก ฉันจะเช็ด และเก็บกวาดให้เรียบร้อย_(t = 4.98, r = 0.29)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

14. ฉันพับ หรือขีดเขียนคำสำคัญลงบนหนังสือของห้องสมุด_(t = 5.83, r = 0.45)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
(Alpha Coefficient = .80)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13	1, 7, 11, 14	14

ตอนที่ 4

แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์ทางสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ฉันติดตามข้อมูล ข่าวสาร หรือเหตุบ้านการเมืองจากหลาย ๆ แหล่งที่ให้ข้อมูลเดียวกัน ก่อนสรุปเนื้อหาสาระ และแสดงความคิดเห็น ($t = 4.36, r = 0.39$)

.....					
ปฏิบัติมาก ที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้าง น้อย	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย

2. ฉันตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มา ด้วยการหาข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ที่มีต่อเหตุการณ์นั้น ๆ เพื่อหาแง่มุมต่าง ๆ ที่มีต่อเหตุการณ์ ก่อนสรุปเนื้อหาสาระนั้น ๆ ($t = 7.94, r = 0.56$)

.....					
ปฏิบัติมาก ที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้าง น้อย	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย

3. ฉันวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ฉันมีต่อเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งเพื่อหาข้อสรุปของเหตุการณ์นั้น ($t = 6.20, r = 0.58$)

.....					
ปฏิบัติมาก ที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้าง น้อย	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย

4. ฉันแสดงออกตามเสียงส่วนใหญ่ แม้ว่าฉันจะไม่เห็นด้วยก็ตาม ($t = 4.43$, $r = 0.22$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

5. ฉันแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ตามบรรทัดฐานของตัวเอง และไม่ยอมรับ หรือรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($t = 3.25$, $r = 0.24$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

6. ฉันแบ่งปันเรื่องราวที่คิดว่าเกิดประโยชน์ต่อสังคม หรือส่วนรวม ให้ผู้อื่นได้ทราบ ไม่ว่าจะเป็นการเล่าให้ฟัง หรือแบ่งปันข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์ ($t = 5.55$, $r = 0.53$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

7. เมื่อฉันไม่เห็นด้วยกับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวใด ฉันจะแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุมีผล และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วย ($t = 4.97$, $r = 0.51$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

8. เมื่อเกิดการขอรายชื่อ ฉันเข้าร่วมลงชื่อให้การสนับสนุน หรือคัดค้านต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ตามเหตุและผลที่ฉันเห็นสมควร ($t = 5.44$, $r = 0.50$)

.....					
ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติ	ปฏิบัติค่อนข้าง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ปฏิบัติเลย
ที่สุด		ค่อนข้างมาก	น้อย		

9. เมื่อเกิดกระแสการรณรงค์ ฉันจะเข้าร่วมปฏิบัติตนให้การสนับสนุน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลังจากที่ฉันได้ไตร่ตรอง พร้อมทั้งหาข้อเท็จจริงมาอย่างถี่ถ้วนแล้ว และคิดว่าเหมาะสม ($t = 5.44$, $r = 0.53$)

.....
 ปฏิบัติมาก ปฏิบัติมาก ปฏิบัติ ปฏิบัติค่อนข้างน้อย ปฏิบัติน้อย ไม่ปฏิบัติเลย
 ที่สุด ก่อนข้างมาก น้อย

แบบวัดพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์ทางสังคม

(Alpha Coefficient = .75)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 2, 3, 6, 7, 8, 9	4, 5	9

ตอนที่ 5

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ผู้ปกครองสอนไม่ให้ฉันทำร้ายสัตว์ แม่น้แต่มดหรือแมลงเล็ก ๆ ($t = 3.28$, $r = 0.26$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ผู้ปกครองของฉันไม่ค่อยเคร่งครัดในการปฏิบัติตนตามแนวทางศาสนา ($t = 5.00$, $r = 0.42$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ผู้ปกครองไม่มีเวลาพาฉันไปศาสนสถาน ($t = 7.02$, $r = 0.50$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ผู้ปกครองชักชวน และสอนฉันให้สวดภาวนาตามแนวทางศาสนาที่นับถือ ($t = 8.03, r = 0.59$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ผู้ปกครองชักชวนให้ฉันไปร่วมประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ($t = 9.13, r = 0.68$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ผู้ปกครองชี้แจงให้ฉันคลายความโกรธและให้อภัยผู้อื่น ($t = 6.31, r = 0.56$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ผู้ปกครองชี้แจงให้ฉันเข้าใจถึงบาปจากการทำผิดข้อห้ามทางศาสนา ($t = 7.76, r = 0.64$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ผู้ปกครองของฉันไม่เคยพูดคุยกันเรื่องการปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา ($t = 7.05, r = 0.47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ผู้ปกครองยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในชีวิตเพราะชอบดื่มสุราหรือเล่นการพนันให้ฉันฟัง ($t = 6.60, r = 0.46$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ผู้ปกครองอธิบายแก่นคำสอนของศาสนาให้ฉันทราบ ($t = 7.55, r = 0.54$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ผู้ปกครองชื่นชมฉัน เมื่อเห็นว่าฉันแสดงความเอื้อเฟื้อหรือแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น ($t = 4.94$, $r = 0.47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ผู้ปกครองปฏิบัติตามหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด ($t = 9.61$, $r = 0.65$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ผู้ปกครองแสดงความพอใจทุกครั้งที่ฉันสวดภาวนาตามแนวทางศาสนา ($t = 10.57$, $r = 0.61$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ผู้ปกครองบอกฉันว่าการทำทานเป็นการกระทำที่ไม่คุ้มค่า ($t = 4.67$, $r = 0.37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ผู้ปกครองยินดีเมื่อทราบว่าฉันไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ($t = 7.73$, $r = 0.57$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ผู้ปกครองชมเชยฉันเมื่อเห็นว่าช่วยเหลือผู้อื่น ($t = 9.49$, $r = 0.69$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา (Alpha Coefficient = .87)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16	2, 3, 8, 14	16

ตอนที่ 6

แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ฉันพบป้ายรณรงค์ให้ช่วยประหยัดน้ำ ประหยัดไฟตามจุดต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ($t = 7.49$, $r = 0.41$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. อาจารย์ได้สอดแทรกเนื้อหาที่ส่งเสริม หรือปลูกฝังการมีจิตสำนึกต่อสังคมรวมเข้ากับเนื้อหาการเรียนการสอนปกติ ($t = 6.68$, $r = 0.48$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. มหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมให้นิสิตร่วมกันออกไปช่วยเหลือสังคม ($t = 7.77$, $r = 0.54$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันเห็นอาจารย์ตักเตือน อบรมสั่งสอนนิสิตที่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ($t = 5.80$, $r = 0.37$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ตัวแทนนิสิต หรือบุคลากรของมหาวิทยาลัยเชิญชวนให้ฉันเข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมอาสาสมัคร พร้อมทั้งอธิบายผลของโครงการ หรือกิจกรรม ($t = 6.00, r = 0.61$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ฉันพบเห็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยปฏิบัติตามป้ายรณรงค์ หรือคำแนะนำ ($t = 7.07, r = 0.53$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. มีอาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเข้ามาตักเตือน หรือแนะนำ เมื่อฉันไม่ปฏิบัติตามป้ายรณรงค์ หรือคำแนะนำ ($t = 3.99, r = 0.22$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันพบเห็นโครงการ หรือกิจกรรมที่ให้การช่วยเหลือสังคมที่ถูกจัดทำโดยกลุ่มนิสิต หรือชมรมในมหาวิทยาลัย ($t = 5.63, r = 0.44$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ
(Alpha Coefficient = .74)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	-	8

ตอนที่ 7

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ฉันรู้สึกพึงพอใจหลายสิ่งหลายอย่างในตัวของฉัน ($t = 5.13, r = 0.39$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันมีความภูมิใจในความเป็นตัวของฉันเอง ($t = 5.32, r = 0.42$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นกับฉัน ฉันยอมรับได้ ($t = 3.80, r = 0.37$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันมักตำหนิตนเองว่าฉันทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จ ($t = 3.18, r = 0.38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเป็นที่รู้จักอย่างดีในกลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน ($t = 7.32, r = 0.42$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ใคร ๆ ต่างพากันรังเกียจฉัน ($t = 4.37, r = 0.34$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันเป็นที่รักใคร่ของผู้คนได้ง่าย ($t = 5.51, r = 0.52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ผู้อื่นไม่ชอบอยู่ร่วมกับฉัน ($t = 6.33, r = 0.56$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ผู้ปกครองรับฟังความคิดเห็นของฉันจนจบ ($t = 5.46, r = 0.38$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันรู้สึกด้อย เมื่อเทียบกับญาติพี่น้องของฉัน ($t = 7.68, r = 0.50$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. คนในบ้านทำให้ฉันรู้สึกว่าฉันไม่มีความหมายกับพวกเขา ($t = 7.90, r = 0.63$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. อาจารย์ทำให้ฉันรู้สึกว่าฉันทำอะไรก็ไม่ถูกต้อง และไม่รับฟังความคิดเห็นของฉัน ($t = 6.21, r = 0.45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันรู้สึกลำบากใจที่จะแสดงความคิดเห็นเมื่อพบว่าความคิดเห็นนั้นต่างจากเพื่อนที่ร่วมงานด้วย
($t = 5.64$, $r = 0.34$)

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

14. ฉันสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายออกมาได้ดี ($t = 4.11$, $r = 0.41$)

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง (Alpha Coefficient = .81)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 2, 3, 5, 7, 9, 14	4, 6, 8, 10, 11, 12, 13	14

ตอนที่ 8

แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. บางครั้งฉันรู้สึกเบื่อการเรียนแต่ก็ยังคงเรียนต่อไป เพราะฉันกลัวผู้ปกครองจะลงโทษ ถ้าฉันไม่ไปเรียนหนังสือ ($t = 3.07$, $r = 0.17$)

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. เมื่อฉันพบกับสุชาตินานวันเข้าจึงรู้ว่าเขาเป็นคนนิสัยไม่ดี ชอบลักขโมย ฉันเองก็เคยถูกขโมยเงิน ฉันจึงตั้งใจจะเลิกคบกับสุชาติด้วยสาเหตุที่ว่า ฉันต้องการได้รับคำชมเชยจากผู้ใหญ่ว่าฉันรู้จักเลือกคบเพื่อน ($t = 4.84$, $r = 0.41$)

.....
จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ตามปกติเมื่อฉันจะต้องเดินข้ามถนน ฉันจะเดินไปข้ามตรงทางม้าลาย เพราะฉันต้องการปฏิบัติตามกฎจราจร ($t = 7.72, r = 0.58$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. แม้ฉันจะชอบไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ แต่ในบางครั้งฉันก็ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นหน้าที่ของฉันที่จะต้องช่วยงานบ้านและดูแลน้อง ๆ บ้าง ($t = 7.37, r = 0.51$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันหิวข้าวเป็นอย่างมากและมีคนเข้าคิวซื้อเป็นแถวยาว แต่ฉันก็จะเข้าคิวตามลำดับก่อนหลัง เพราะเป็นหน้าที่ของฉันที่จะต้องช่วยรักษาความเป็นระเบียบของสังคม ($t = 6.61, r = 0.50$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ในการสอบคราวหนึ่งฉันทำข้อสอบไม่ได้ เพื่อนที่นั่งข้าง ๆ แอบส่งกระดาษคำตอบให้ฉัน แต่ฉันก็ จะไม่ยอมรับกระดาษคำตอบของเพื่อน เพราะเป็นหน้าที่ของผู้เรียนที่ดีที่จะไม่โกงในการสอบ ($t = 7.36, r = 0.49$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ถ้าฉันไปร้านอาหารที่มีคนแน่นมาก และร้านอาหารคิดเงินไม่ครบทุกรายการ ฉันจะแจ้งให้ร้านอาหารทราบ เพราะเป็นหน้าที่ของผู้ใช้บริการที่ต้องเสียค่าบริการ ($t = 7.54, r = 0.68$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันหิวข้าวเป็นอย่างมากและมีคนเข้าคิวซื้อเป็นแถวยาว แต่ฉันก็จะเข้าคิวตามลำดับก่อนหลัง เพราะฉันมาที่หลังคนอื่น ๆ จึงต้องยอมรับผลของการมาที่หลัง ($t = 6.93$, $r = 0.65$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม (Alpha Coefficient = .79)

ข้อ	เกณฑ์การให้คะแนน	
	เกณฑ์การให้คะแนน	หมายเหตุ
1	จริงที่สุด = 1 / ไม่จริงเลย = 6	คูณด้วย 1
2	จริงที่สุด = 1 / ไม่จริงเลย = 6	คูณด้วย 3
3, 4	จริงที่สุด = 6 / ไม่จริงเลย = 1	คูณด้วย 4
5, 6, 7	จริงที่สุด = 6 / ไม่จริงเลย = 1	คูณด้วย 5
8	จริงที่สุด = 6 / ไม่จริงเลย = 1	คูณด้วย 6

ตอนที่ 9

แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ฉันชอบที่จะปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบ หรือข้อบังคับ ($t = 4.28$, $r = 0.33$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันรู้สึกเบื่อหน่ายกับป้ายคำเชิญชวนให้ทำโน้นทำนี้ตามจุดต่าง ๆ เช่น กรุณาปิดน้ำหลังใช้เสร็จ ($t = 5.24$, $r = 0.40$)

.....
 จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันรู้สึกยินดีเมื่อรู้ว่าต้องทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนคนอื่น เพราะนั่นทำให้ฉันสามารถโยนงานส่วนของฉันให้เพื่อนในกลุ่มทำแทนได้ ($t = 4.65, r = 0.32$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันรู้สึกภูมิใจที่ฉันไม่ทำให้ของใช้ส่วนตัวเสียหาย ($t = 6.61, r = 0.49$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันไม่ชอบใจที่เห็นขยะวางทิ้งไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ หรือข้างทาง ($t = 3.91, r = 0.30$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันเบื่อหน่ายที่เห็นผู้อื่นแซงคิวในการใช้บริการ ($t = 5.27, r = 0.52$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันยินดีที่จะให้การบริจาคสิ่งของ หรืออาสาให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ($t = 4.21, r = 0.53$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันคิดว่าการเข้าร่วมโครงการอาสาต่าง ๆ เป็นการเสียเวลา และไม่เกิดประโยชน์ ($t = 4.26, r = 0.28$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. หากพบสิ่งของมีค่า ฉันทินดินำส่งคืนเจ้าของ หรือให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการหาเจ้าของต่อไป ($t = 6.56, r = 0.54$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันทชอบที่จะติดตามเรื่องราว ข่าวสาร หรือเหตุบ้านการเมือง และวิเคราะห์หาข้อสรุปของเหตุการณ์นั้น ๆ ($t = 4.75, r = 0.36$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันทินดีที่จะแบ่งปันข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ หรือเล่าให้ฟังในเรื่องที่คิดว่าจะเกิดประโยชน์ต่อผู้อื่น หรือส่วนรวม ($t = 5.87, r = 0.47$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

12. ฉันทินดีที่จะแยกแยะ วิเคราะห์ข้อมูล หรือตรวจสอบข้อมูลก่อน ($t = 5.05, r = 0.50$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

13. ฉันทรู้สึกผิดเมื่อทำของส่วนรวมชำรุด เสียหาย ($t = 6.96, r = 0.66$)

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม (Alpha Coefficient = .79)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13	2, 3, 8	13

ตอนที่ 10

แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

1. ฉันสามารถปฏิบัติตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยได้ ($t = 5.05, r = 0.40$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันเชื่อมั่นว่าสามารถปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือป้ายรณรงค์ที่ติดตามบริเวณต่าง ๆ ได้ ($t = 7.09, r = 0.55$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันไม่สามารถอธิบายกฎระเบียบ หรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัยให้เพื่อนฟังได้ ($t = 6.70, r = 0.47$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันเชื่อมั่นว่าสามารถแอบจดเนื้อหาที่เรียนเข้าห้องสอบ โดยที่ผู้คุมสอบไม่สามารถรู้ได้ ($t = 6.96, r = 0.45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเชื่อมั่นว่าสามารถควบคุมตนเองไม่ให้เสพสารเสพติดทุกชนิดได้ ($t = 3.55, r = 0.32$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันสามารถนำของใช้ส่วนรวม เช่น หนังสือ จานอาหาร โต๊ะเก้าอี้ เก็บคืนที่เดิม หรือจุดที่จัดเตรียมไว้ได้ ($t = 8.89, r = 0.64$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. เป็นเรื่องยากที่ฉันจะปิดเสียงโทรศัพท์มือถือก่อนเข้าห้องเรียน ($t = 5.31, r = 0.32$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. หากฉันพบของมีค่าที่ไม่ใช่ของฉัน ฉันมั่นใจว่าจะนำไปคืนเจ้าของ หรือมอบให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไปได้ ($t = 8.02, r = 0.64$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. เป็นเรื่องยากที่ฉันจะหาของใช้ส่วนตัวไปบริจาคให้แก่ผู้อื่น ($t = 6.72, r = 0.45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เมื่อฉันอยู่ในพื้นที่ชุมชนร่วมกับผู้อื่น เช่น ห้องสมุด อาคารเรียน โรงอาหาร ฉันไม่สามารถปฏิบัติตัวให้เรียบร้อย หรือไม่ส่งเสียงดังก่อกวนผู้อื่นได้ ($t = 7.31, r = 0.44$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันมั่นใจว่าสามารถทำความเข้าใจเรื่องราว หรือเหตุการณ์ พร้อมทั้งแยกแยะประเด็นต่าง ๆ ในเหตุการณ์นั้น ๆ ($t = 5.87, r = 0.45$)

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันมั่นใจว่าสามารถเก็บขยะของฉันไปทิ้งในถังขยะ หรือที่ที่จัดเตรียมไว้ได้ ($t = 4.88, r = 0.43$)

.....

จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม
(Alpha Coefficient = .81)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1, 2, 5, 6, 8, 11, 12	3, 4, 7, 9, 10	12

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงค่าสถิติต่าง ๆ

ตาราง 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ของตัวแปรที่ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9
พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคล	1	.512**	.289**	.264**	.305**	.301**	.351**	.235**	.202**
พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม		1	.389**	.393**	.327**	.414**	.212**	.342**	.396**
พฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการบริการวิชาการสังคม			1	.461**	.386**	.379**	.326**	.500**	.283**
การอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา				1	.477**	.475**	.419**	.647**	.517**
การถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ					1	.388**	.331**	.455**	.295**
การเห็นคุณค่าในตนเอง						1	.360**	.544*	.569**
เหตุผลเชิงจริยธรรม							1	.484**	.389**
เจตคติต่อพฤติกรรมเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม								1	.623**
การรับรู้ความสามารถของตนในการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคม									1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มรวม

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (68.05)	21 (67.19)	11 (63.24)
ต่ำ	สูง	90	12	68.22	0.17	1.03	4.98*
สูง	สูง	154	22	68.05		0.86	4.81*
สูง	ต่ำ	102	21	67.19			3.95*
ต่ำ	ต่ำ	154	11	63.24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศชาย

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (65.73)	21 (65.55)	11 (61.20)
ต่ำ	สูง	39	12	66.72	0.99	1.17	5.52*
สูง	สูง	60	22	65.73		0.18	4.53*
สูง	ต่ำ	40	21	65.55			4.35*
ต่ำ	ต่ำ	70	11	61.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศหญิง

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	12 (69.37)	21 (68.24)	11 (64.94)
สูง	สูง	94	22	69.53	0.16	1.29	4.59*
ต่ำ	สูง	51	12	69.37		1.13	4.43*
สูง	ต่ำ	62	21	68.24			3.30*
ต่ำ	ต่ำ	84	11	64.94			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (67.83)	21 (66.88)	11 (63.28)
ต่ำ	สูง	45	12	68.87	1.04	1.99*	5.59*
สูง	สูง	104	22	67.83		0.95	4.55*
สูง	ต่ำ	66	21	66.88			3.60*
ต่ำ	ต่ำ	85	11	63.28			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มไม่ได้พักอาศัยกับผู้ปกครอง

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (67.75)	12 (67.58)	11 (63.19)
สูง	สูง	50	22	0.77	0.94	5.33*	
สูง	ต่ำ	36	21		0.17	4.59*	
ต่ำ	สูง	45	12			4.39*	
ต่ำ	ต่ำ	69	11				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มประสานมิตร

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (67.53)	21 (66.81)	11 (62.96)
ต่ำ	สูง	28	12	67.64	0.11	0.83	4.68*
สูง	สูง	109	22	67.53		0.72	4.57*
สูง	ต่ำ	67	21	66.81			3.85*
ต่ำ	ต่ำ	46	11	62.96			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มองค์กรกีฬา

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	12 (68.48)	21 (67.81)	11 (63.36)
สูง	สูง	45	22	69.31	0.83	1.5	5.95*
ต่ำ	สูง	62	12	68.48		0.67	5.12*
สูง	ต่ำ	35	21	67.81			4.45*
ต่ำ	ต่ำ	108	11	63.36			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มชั้นปีที่ 2

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (67.50)	22 (67.20)	11 (63.24)
ต่ำ	สูง	21	12	68.71	1.21	1.51	5.47*
สูง	ต่ำ	32	21	67.50		0.30	4.26*
สูง	สูง	49	22	67.20			3.96*
ต่ำ	ต่ำ	42	11	63.24			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มชั้นปีที่ 4

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	12 (67.89)	21 (67.70)	11 (61.57)
สูง	สูง	41	22	68.17	0.28	0.47	6.60*
ต่ำ	สูง	18	12	67.89		0.19	6.32*
สูง	ต่ำ	27	21	67.70			6.13*
ต่ำ	ต่ำ	35	11	61.57			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มรวม

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (70.37)	12 (68.32)	11 (63.84)
สูง	สูง	154	22	70.62	0.25	2.30*	6.78*
สูง	ต่ำ	102	21	70.37		2.05*	6.53*
ต่ำ	สูง	90	12	68.32			4.48*
ต่ำ	ต่ำ	154	11	63.84			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศชาย

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (68.98)	22 (68.05)	11 (62.63)
ต่ำ	สูง	39	12	70.10	1.12	2.05	7.47*
สูง	ต่ำ	40	21	68.98		0.93	6.35*
สูง	สูง	60	22	68.05			5.42*
ต่ำ	ต่ำ	70	11	62.63			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (70.55)	12 (67.87)	11 (64.25)
สูง	ต่ำ	66	21	71.88	1.33	4.01*	7.63*
สูง	สูง	104	22	70.55		2.68	6.30*
ต่ำ	สูง	45	12	67.87			3.62*
ต่ำ	ต่ำ	85	11	64.25			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มองค์กรฯ

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (68.51)	21 (66.69)	11 (63.20)
ต่ำ	สูง	62	12	69.06	0.55	2.37	5.86*
สูง	สูง	45	22	68.51		1.82	5.31*
สูง	ต่ำ	35	21	66.69			3.49*
ต่ำ	ต่ำ	108	11	63.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มชั้นปีที่ 4

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (71.61)	12 (66.17)	11 (62.63)
สูง	ต่ำ	27	21	73.19	1.58	7.02*	10.56*
สูง	สูง	41	22	71.61		5.44*	8.98*
ต่ำ	สูง	18	12	66.17			3.54*
ต่ำ	ต่ำ	35	11	62.63			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการ
วิพากษ์วิจารณ์สังคมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึก
สาธารณะ และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศชาย

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (40.50)	21 (38.75)	11 (36.20)
ต่ำ	สูง	39	12	40.77	0.27	2.02*	4.57*
สูง	สูง	60	22	40.50		1.75*	4.30*
สูง	ต่ำ	40	21	38.75			2.55*
ต่ำ	ต่ำ	70	11	36.20			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความ
รับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึก
สาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเองในกลุ่มชั้นปีที่ 1

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	การเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	12 (67.48)	11 (64.18)	21 (59.00)
สูง	สูง	36	22	68.53	1.05	4.35*	9.53*
ต่ำ	สูง	23	12	67.48		3.30	8.48*
ต่ำ	ต่ำ	49	11	64.18			5.18*
สูง	ต่ำ	7	21	59.00			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการ
วิพากษ์วิจารณ์สังคมของนิสิตตามระดับการถ่ายทอดทางสังคมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้านจิตสำนึก
สาธารณะ และการเห็นคุณค่าในตนเองในกลุ่มชั้นปีที่ 3

การถ่ายทอดทางสังคม เกี่ยวกับอัตลักษณ์ด้าน จิตสำนึกสาธารณะ	การเห็นคุณค่าในตนเอง	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	12 (38.95)	11 (37.89)	21 (37.74)
สูง	สูง	41	22	41.66	2.71*	3.77*	3.92*
ต่ำ	สูง	20	12	38.95		1.06	1.21
ต่ำ	ต่ำ	36	11	37.89			0.15
สูง	ต่ำ	23	21	37.74			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความ
รับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรม
ในกลุ่มรวม

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (67.93)	21 (66.43)	11 (64.52)
ต่ำ	สูง	81	12	68.49	0.56	2.06*	3.97*
สูง	สูง	163	22	67.93		1.5	3.41*
สูง	ต่ำ	82	21	66.43			1.91*
ต่ำ	ต่ำ	174	11	64.52			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิต ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศหญิง

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (68.99)	21 (67.07)	11 (65.89)
ต่ำ	สูง	90	12	70.63	1.64	3.56*	4.74*
สูง	สูง	102	22	68.99		1.92*	3.10*
สูง	ต่ำ	56	21	67.07			1.18
ต่ำ	ต่ำ	90	11	65.89			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิต ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (67.52)	21 (66.60)	11 (63.99)
ต่ำ	สูง	45	12	69.58	2.06*	2.98*	5.59*
สูง	สูง	104	22	67.52		0.92	3.53*
สูง	ต่ำ	50	21	66.60			2.61*
ต่ำ	ต่ำ	101	11	63.99			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มองค์กร

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	12 (68.74)	21 (67.87)	11 (63.54)
สูง	สูง	45	22	68.96	0.22	1.09	5.42*
ต่ำ	สูง	62	12	68.74		0.87	5.20*
สูง	ต่ำ	31	21	67.87			4.33*
ต่ำ	ต่ำ	112	11	63.54			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบส่วนบุคคลของนิสิตตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มชั้นปีที่ 1

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (68.13)	21 (66.54)	11 (62.12)
ต่ำ	สูง	20	12	69.20	1.07	2.66	7.08*
สูง	สูง	39	22	68.13		1.59	6.01*
สูง	ต่ำ	13	21	66.54			4.42*
ต่ำ	ต่ำ	43	11	62.12			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิตตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มรวม

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (69.03)	12 (67.96)	11 (63.87)
สูง	สูง	178	22	71.18	2.15*	3.22*	7.31*
สูง	ต่ำ	78	21	69.03		1.07	5.16*
ต่ำ	สูง	97	12	67.96			4.09*
ต่ำ	ต่ำ	147	11	63.87			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิต ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศชาย

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (68.73)	22 (67.97)	11 (63.76)
ต่ำ	สูง	38	12	70.29	1.56	2.32	6.53*
สูง	ต่ำ	26	21	68.73		0.76	4.97*
สูง	สูง	61	22	67.97			4.21*
ต่ำ	ต่ำ	84	11	63.76			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิต ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มพักอาศัยกับผู้ปกครอง

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	22 (69.76)	12 (69.69)	11 (65.73)
สูง	ต่ำ	50	21	71.32	1.56	1.63	5.59*
สูง	สูง	104	22	69.76		0.07	4.03*
ต่ำ	สูง	45	12	69.69			3.96*
ต่ำ	ต่ำ	102	11	65.73			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนิสิต ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มประสานมิตร

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (71.86)	22 (70.27)	11 (67.50)
ต่ำ	สูง	19	12	72.00	0.14	1.73	4.50*
สูง	ต่ำ	51	21	71.86		1.59	4.36*
สูง	สูง	118	22	70.27			2.77
ต่ำ	ต่ำ	62	11	67.50			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการเป็นพลเมืองใส่ใจสังคมด้านการวิพากษ์วิจารณ์สังคมของนิสิต ตามระดับการอบรมเลี้ยงดูตามหลักศาสนา และเหตุผลเชิงจริยธรรมในกลุ่มเพศชาย

การอบรมเลี้ยงดู ตามหลักศาสนา	เหตุผลเชิงจริยธรรม	จำนวน คน	รหัส	ค่า เฉลี่ย	21 (71.86)	22 (70.27)	11 (67.50)
ต่ำ	สูง	38	12	40.89	0.46	1.85*	4.35*
สูง	สูง	61	22	40.43		1.39	3.89*
สูง	ต่ำ	26	21	39.04			2.50*
ต่ำ	ต่ำ	84	11	36.54			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ สกุล
วันเดือนปีเกิด
ที่อยู่ปัจจุบัน

ปณสาสน์ ตั้งเจริญ
10 กันยายน 2529
35/172 หมู่บ้านบราสิริ (ประชาชื่น) ตำบลท่าทราย
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551

ปริญญาตรี ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะจินตทัศน์
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2560

ปริญญาโท วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

